

hogeschool

Onderwijs- en examenregeling

Hbo-bachelor

Lerarenopleiding Basisonderwijs

Croho tijdvak 2017-2018

Croho nummer Hbo-bachelor: 34808

Naam:	LOI Hogeschool
Adres:	Leidsedreef 2, 2352 BA Leiderdorp
Opleiding:	Hbo-bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs
Onderwijsvorm:	deeltijd
Ingangsdatum (cohort):	1 september 2012
Tijdvak:	1 september 2017 – 31 augustus 2018
Instemmingsdatum:	22 juni 2017 (examencommissie)
Vaststellingsdatum:	2 juli 2017 (bestuur)

Inhoudsopgave

Onderdeel 1: Over de instelling

0. Inleiding
1. Definities
2. Studeren aan LOI Hogeschool

Onderdeel 2: Over de inrichting de opleiding

3. Opzet van de opleiding
4. Beschrijving onderwijseenheden (modules)

Onderdeel 3: Over de inrichting van het examen

5. Toelating, vrijstellingen en overgangsregelingen
6. Examinering en diplomering
7. Fraude en plagiaat
8. Reglement Klacht, bezwaar en beroep
9. Slotbepaling

CROHO-register

Als een opleiding binnen het hoger onderwijs is geaccrediteerd door de overheid, dan wordt de opleiding ingeschreven in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Dit is een openbaar register dat door iedereen kan worden geraadpleegd. Het register wordt bijgehouden door de IB-Groep van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van het ministerie van OC&W (www.duo.nl).

Hieronder is het overzicht opgenomen van de in het CROHO geregistreerde gegevens voor de hbo-bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs.

INSTELLING

Brin:	24LK	Naam:	Stichting LOI Hoger Onderwijs
Website:	www.loihogeschool.nl	Telefoonnummer:	0715451234
Instellingssoort:	rechtspersoon HO		
Correspondentieadres:	Postbus 4200 , 2350CA Leiderdorp		

OPLEIDING

Isat:	34808	Naam opleiding:	B Opleiding tot leraar Basisonderwijs
Onderwijsvorm:	deeltijd	Internationale naam:	
Vestigingsplaats:	Leiderdorp	Onderwijstype:	HBO
Gemeentenaam:	Leiderdorp	Onderwijssoort:	bachelor
Datum begin instroom:	14-05-2013	Onderdeel:	Onderwijs
Datum einde instroom:		Subonderdeel:	
Datum einde opleiding:			
Bekostiging:	niet bekostigd		
Bekostigingsduur:	niet van toepassing		
Bekostigingsniveau:	niet van toepassing		

EXTRA INFORMATIE

Propedeutisch examen:	ja
Graad:	Bachelor
Graadtoevoeging:	of Education
Studielast:	240
Grondslag studielast:	wettelijk
Deficiencies:	nee
Aanmelding:	via instelling
Eisen werkzaamheden:	nee
Beroepseisen:	ja
Versneld traject (180 ECTS):	nee
Aanvullende eisen:	nee
Kleinschalig en intensief onderwijs:	nee

ACCREDITATIE

Datum besluit:	30-04-2014
Datum inwerkingtreding:	14-05-2013
Vervaldatum:	13-05-2019
Datum verlenging termijn:	15-05-2021
Reden verlenging termijn:	art 18.32ab

BIJZONDERHEDEN

GEEN

0. Inleiding

Deze onderwijs- en examenregeling (afgekort: OER) is opgesteld om inzicht te geven in de procedures, rechten en plichten die van toepassing zijn op het onderwijs en de examens. Deze informatie moet in samenhang gezien worden met de inschrijfvoorwaarden en de informatie die voor aanvang van de studie is verstrekt.

Voor inschrijving is informatie verstrekt via de studiegids, mondeling via de studieadviseurs van LOI en via de website van de LOI. Tijdens de studie wordt aan studenten ook praktische informatie over de opleiding verstrekt via de digitale leeromgeving of per brief. Het gaat dan bijvoorbeeld om een herziening van lesmateriaal, een wijziging van de exameninformatie of nieuwe informatie over contactdagen. Als zich wijzigingen in de OER voordoen, worden studenten daarvan tijdig op de hoogte gesteld.

De opleiding die in deze OER beschreven wordt, is gebaseerd op de Dublin descriptor en een beroeps- en opleidingsprofiel.

Overzicht generieke wijzigingen OER hbo-bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs

De OER van de hbo-bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs wordt jaarlijks geëvalueerd, zowel per onderwijseenheid als in totaliteit. De regeling wordt in de regel vastgesteld voor een vaste kalenderperiode van 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar.

Indien er tijdens die periode wijzigingen noodzakelijk zijn in de onderwijseenheden (modules) van de opleiding, dan worden deze wijzigingen per eerstvolgende vaststellingsdatum opgenomen in de beschrijving van de module zelf in hoofdstuk 4 van de OER. Hiervoor zijn per modulebeschrijving de velden *Mutatiedatum* en *Reden mutatie(s)* beschikbaar. Zoals hiervoor beschreven worden de wijzigingen wel tijdig gecommuniceerd via de digitale leeromgeving of zo nodig per brief of e-mail.

Worden in de OER aanpassingen doorgevoerd die betrekking hebben op de gehele opleiding, dus niet op de specifieke onderwijseenheden, dan worden deze eveneens per eerste volgende vaststellingsdatum opgenomen in onderstaande tabel.

Hfdst.	Beschrijving wijziging	Ingevoerd per
2.3	Tekst aangepast aan vernieuwd Reglement Klacht, bezwaar en beroep	December 2016
2.6, 8	Reglement Klacht, bezwaar en beroep is aangepast	December 2016
6	Artikel 21: Cum laude-regeling ingevoegd	Februari 2017
8	Tekst Reglement Klacht, bezwaar en beroep ingevoegd	December 2017

1. Definities

Accreditatie:	Een hogeschool kan alleen officieel erkende getuigschriften verstrekken aan studenten als de opleiding geaccrediteerd is. Alle hbo-opleidingen en Associate degrees van LOI Hogeschool zijn geaccrediteerd.
Associate degree (Ad):	Opleiding in het hoger beroepsonderwijs met een nominale studielast van 120 EC opleidend naar de graad van Associate degree.
Afstudeerdocent:	De docent die het afstudeerproces begeleidt en als eerste beoordelaar van de afstudeeropdracht(en) optreedt.
Aspirant-student:	Degene die voornemens is zich in te schrijven bij de instelling.
Bachelorexamen:	Het afsluitend examen van de bacheloropleiding waarna de kandidaat bij een voldoende beoordeling een getuigschrift met beoordelingslijst en supplement wordt uitgereikt.
Bacheloropleiding:	Opleiding in het hoger beroepsonderwijs met een nominale studielast van 240 EC opleidend naar de graad van Bachelor.
Beoordelingslijst:	Het overzicht van de door de kandidaat behaalde examenresultaten. Zie verder bij Getuigschrift.
Bestuur:	Het bestuur van de instelling.
Brede bachelor:	Dit is een breed onderwijsprogramma in het eerste jaar van de hogeschool, waarin verschillende (kennis)gebieden zijn samengevoegd.
CCC:	Customer Contact Centre, de klantenservice van LOI.
College van beroep voor de examens:	Het college ingesteld door het bestuur zoals bedoeld in art. 7.60 WHW
Certificaat/Diploma/ Verklaring:	Het schriftelijk bewijs van een met goed gevolg afgelegd examen, praktijkopdracht en met voldoende resultaat afgerond eindwerkstuk in de afstudeerfase.
Coach:	Begeleider van de competentieontwikkeling van een student in algemene zin (generieke hbo- en studievaardigheden) gedurende de gehele opleiding.
Competentie:	Een integraal geheel van beroepskennis, -houding en -vaardigheden die een persoon nodig heeft om binnen relevante beroepscontexten adequaat te kunnen functioneren.
Contactdag:	Mondelinge lesdag.
Criterium gericht interview (CGI):	Een half gestructureerd beoordelingsgesprek over procesmatige competenties, gekoppeld aan (beroeps)situaties waarin de student dit gedrag heeft laten zien. Het uitgangspunt bij een CGI is dat het gedrag uit het recente verleden een goede voorspeller is van toekomstig gedrag

	en de beheersing van bepaalde competenties.
CROHO:	De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) registreert en publiceert opleidingsgegevens binnen het bekostigde en niet-bekostigde hoger onderwijs. De gegevens worden vastgelegd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Nieuwe opleidingen kunnen pas vastgelegd worden nadat ze geaccrediteerd zijn. De accreditatie van opleidingen gebeurt door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Het CROHO-register is openbaar en op internet te raadplegen en te downloaden.
Curriculum:	Samenhangend geheel van modules die samen de opleiding vormen.
Docent:	Degene die in opdracht van de instelling de opdrachten van de studenten beoordeelt en deze (indien van toepassing) voorziet van feedback.
EC:	Zie onder Studiepunt.
EVC:	Eerder verworven competenties. De Examencommissie kan een (aspirant-) student die, middels een eerder behaald erkend diploma of een Ervaringscertificaat (uitgegeven door een door de LOI erkend EVC-bureau) kan aantonen dat aan (een deel van) de leeruitkomsten is voldaan, vrijstelling verlenen van deelname aan één of meer examens.
EVK:	Eerder verworven kwalificatie. De examencommissie kan een (aspirant-) student die door erkenning van verworven kwalificaties in het hoger onderwijs kan aantonen dat aan een deel van de opleidingseisen voldaan is, vrijstelling verlenen van deelname aan één of meer examens.
Examen:	Zie onder Tentamen.
Examenbureau:	Het bureau dat onder verantwoordelijkheid van de examencommissies is belast met de praktische uitvoering van de organisatie en het afnemen van de examens.
Examencommissie:	De commissie die onder de verantwoordelijkheid van het bestuur onder andere is belast met de uitvoering van artikel 7.12 WHW.
Examengeld:	Aan de instelling verschuldigd geldbedrag voor het afleggen van een examen.
Exameninformatie:	Voor de student beschikbare informatie over het examen en examen(onderdeel), zoals toelatingseisen, diploma-eisen of certificateisen, examenprogramma, aanmelding en uitslagregeling als gepubliceerd in de digitale leeromgeving.
Examenleider:	Het examencommissielid of een door de examencommissie aangewezen persoon die namens de examencommissie toezicht houdt op de examens en op naleving van het examenreglement.
Examinator:	Een deskundige aangesteld door de examencommissie belast met het

	beoordelen van examenwerk dan wel het afnemen van mondelinge en/of praktijkexamens.
Flexibele examinering:	Examenvoorziening waardoor een individuele kandidaat in de gelegenheid is zelf een keuze te maken uit beschikbare data en locaties voor het afleggen van een examen. Afname geschiedt daar computergestuurd en de examengegevens worden digitaal opgeslagen en verwerkt.
Gecommitteerde:	Een vertegenwoordiger die namens een ministerie belast is met toezicht op een examen of een deel daarvan.
Gedelegeerde:	Degene die naar de examencommissie is afgevaardigd door een organisatie, die in de maatschappij een toonaangevende rol op het vakgebied van het examen vervult.
Getuigschrift:	Het bewijsstuk dat aan de kandidaat wordt verstrekt na het met gunstig resultaat afgelegd volledige examen, als bedoeld in artikel 7.11 van de WHW voor de bacheloropleiding. LOI Hogeschool kent eveneens een propedeutisch getuigschrift ter bevestiging van volledige afronding van de propedeutische fase.
Instelling:	Stichting LOI Hoger Onderwijs gevestigd te Leiderdorp; LOI Hogeschool.
Klassikale opleiding:	Het studieprogramma van de thuisstudievariant van de opleiding, gecombineerd met klassikaal onderwijs dat eens in de twee a drie weken op locatie plaatsvindt. Elke klas heeft een eigen coach.
Module:	Equivalent met onderwijseenheid.
Mondelinge afstudeerzitting (MAZ):	De hbo-(bachelor) opleidingen van LOI Hogeschool worden afgesloten met een afstudeerfase. Deze afstudeerfase bevat twee toetsende elementen: een schriftelijke afstudeeropdracht en een mondelinge afstudeerzitting.
OER:	De Onderwijs- en examenregeling zoals bedoeld in art. 7.13 WHW.
Onderwijseenheid:	Onderwijseenheid als bedoeld in artikel 7.3 WHW, die in samenhang met andere onderwijseenheden het programma van de opleiding vormt. Een onderwijseenheid kan betrekking hebben op een praktische oefening of praktijkopdracht.
Opleiding:	De hbo bachelor opleiding of Associate degree opleiding waar dit reglement aan is gehangen.
Stagedocent:	Docent die namens LOI Hogeschool de uitvoering van en de uitwerkingen van de praktijkopdrachten verifieert en beoordeelt.
Praktijkexamen of Proeve van bekwaamheid:	Het praktijkexamen of Proeve van bekwaamheid wordt als toetsvorm ingezet bij competenties die de student zelfstandig uitvoert in de beroepspraktijk. De toets wordt afgenomen in de beroepspraktijk van de

	student.
Praktijk(-integratie-) opdracht:	De opdracht ter afsluiting van een onderwijseenheid waarvoor een certificaat wordt uitgereikt.
Praktijkmentor:	Begeleider van de student op een eventuele werkplek.
Propedeuse:	Propedeutische fase van de opleiding, als bedoeld in artikel 7.8 WHW.
Secretaris:	De secretaris van de examencommissies.
Serviceduur:	In het contract gedefinieerde periode waarbinnen de student mag studeren, en modules en de opleiding mag afronden.
Student:	Degene die zich bij de instelling heeft ingeschreven.
Studielast:	De studielast van de opleiding wordt uitgedrukt in aantal studiepunten (EC). Voor elke module is vastgesteld uit hoeveel studiepunten de module bestaat. Een hbo-bachelor bestaat uit 240 studiepunten, een Associate degree bestaat uit 120 EC.
Studiepunt (EC):	Eenheid voor berekening van de studielast als bedoeld in artikel 7.4 WHW en welke wordt uitgedrukt in European Credits (EC) zijnde 28 studie-uren.
Tentamen:	Examen of examenonderdeel en/of de praktijkopdracht of combinatie daarvan ter afsluiting van een onderwijseenheid zoals bedoeld in art. 7.10, lid 1, WHW, waarvoor de kandidaat, bij gunstig resultaat en indien hij voldoet aan eventuele certificaateis(en) een certificaat krijgt uitgereikt. In deze regeling kan een tentamen ook zijn benoemd als examen.
Valideringscertificaat:	Certificaat uitgegeven door een door de LOI erkend EVC-bureau, waaruit blijkt wat het niveau van kennis en kunde van de student is.
Voorzitter:	De voorzitter van de examencommissie.
Werkinzage:	De student wordt, na de uitslag van het examen, in de gelegenheid gesteld om het gemaakte examenwerk in te zien. Een verzoek hiertoe dient uiterlijk vier weken na de uitslagbepaling te zijn aangevraagd. De inzage dient binnen zes weken na de uitslagbepaling plaats te vinden. Houd er rekening mee dat een eventueel bezwaar naar aanleiding van de werkinzage binnen zes weken na de uitslagbepaling van een examen ingediend moet zijn. De inzage vindt onder toezicht plaats op een door de examencommissie te bepalen locatie, datum en tijd. Indien mogelijk wordt hierbij rekening gehouden met door de student aangegeven voorkeuren.
WHW:	Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek.

2. Studeren aan LOI Hogeschool

2.1 Achtergrond en missie LOI Hogeschool

De Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) bestaat sinds 1923. Het instituut is begonnen als een opleider voor administratief-economische cursussen. In de loop van zijn bestaan is de LOI uitgegroeid tot een onderwijsinstelling met een breed aanbod van cursussen, mbo- en hbo-opleidingen.

De LOI heeft zijn bestaan enerzijds te danken aan het commerciële inzicht van de oprichter en anderzijds aan de sociale bewogenheid van diezelfde grondvester. De bewogenheid paste bij een kijk op mens en maatschappij die verwant is aan de visie van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen. Ook de stelling 'De mens kennis bijbrengen ter verheffing van het volk' en de stelling 'Kennis is macht' hoorden bij die visie.

In de missie van LOI Hogeschool is de genoemde zakelijkheid en sociale betrokkenheid nog steeds terug te vinden.

De missie luidt:

“Het aanbieden van een uitdagende en relevante leerervaring met voor de klant een individueel en flexibel leerpad, maximale zelfstandigheid, onafhankelijkheid van tijd, plaats, tempo, apparaat, continue beschikbaarheid van begeleiding en beoordeling, technische eenvoud voor een betaalbare prijs.”

LOI Hogeschool is in 1996 opgericht. Startte de hogeschool aanvankelijk voorzichtig met enkele opleidingen die goed in de markt lagen, nu is het een instelling die naast een breed scala aan hbo-bachelor-opleidingen en Associate degree-programma's, ook klassikaal onderwijs verzorgt.

2.2 Profiel LOI Hogeschool

De missie van LOI Hogeschool leidt tot een uniek profiel.

Afstandsonderwijs

LOI Hogeschool biedt (voornamelijk) afstandsonderwijs aan, wat studenten een grote flexibiliteit biedt in de wijze waarop zij kunnen studeren. Het onderwijsconcept is gebaseerd op plaats-, tempo- en tijdonafhankelijk studeren. Flexibiliteit betekent daarnaast ook dat studenten iedere dag van het jaar kunnen starten met hun opleiding.

Het didactisch model van LOI Hogeschool is gebaseerd op een geïntegreerd geheel van schriftelijk (fysiek en/of digitaal) lesmateriaal, een digitale leeromgeving (Campus), opdrachten en onderwijsondersteunende materialen zoals audio, videomateriaal en webcolleges. Focus op goede kwaliteit van het lesmateriaal en het kunnen bieden van een modern product is daarom essentieel; daarin wordt fors geïnvesteerd.

In het didactisch model past een docent die een aanvullende en ondersteunende rol vervult bij het lesmateriaal. Hierin verschilt LOI Hogeschool wezenlijk ten opzichte van het bekostigd contactonderwijs. Bij LOI Hogeschool komt de docentrol op verschillende plaatsen tot uiting, waardoor uitleg voor de klas niet noodzakelijk is.

Ter verhoging van efficiency, kwaliteit en uniformiteit hebben de docenten voor het corrigeren van opdrachten van studenten beschikking over modeluitwerkingen en correctierichtlijnen. Zij hebben daardoor ruimte om aanvullende of individuele feedback te geven ter ondersteuning van het leerproces. De ontwikkelaars van het lesmateriaal (en de modeluitwerking of correctierichtlijn), vervullen hierdoor ook de rol van de docent. Een sterke kant van dit model is dat er in de meeste gevallen meerdere onafhankelijke personen een rol spelen bij de begeleiding van de student per onderdeel van de opleiding.

LOI Hogeschool biedt sinds september 2011 tevens onderwijs aan met extra begeleiding van docenten onder de naam 'LOI Klassikaal'. Studenten van deze opleidingen ontvangen exact hetzelfde lesmateriaal met bijbehorende individuele ondersteuning, maken dezelfde opdrachten en doen dezelfde examens. Het enige verschil is dat deze studenten eens per week of twee weken bijeenkomen. Deze bijeenkomsten dienen primair ter motivatie van de studenten; zij functioneren als de spreekwoordelijke stok achter de deur.

Doelgroep

Een tweede onderscheidend aspect van LOI Hogeschool is dat de doelgroep van LOI Hogeschool voornamelijk bestaat uit volwassenen die een volgende stap in hun ontwikkeling en carrière willen zetten. Dit vergt een andere behandeling dan wanneer de focus zou liggen op studenten die nog jong en minder ervaren zijn en bijvoorbeeld nog niet aan een carrière en gezinsleven zijn begonnen.

Studenten van LOI Hogeschool moeten soms keuzes maken waarbij de opleiding tijdelijk langzaam vordert of stil ligt. Het kan zelfs zo zijn dat door veranderde privéomstandigheden de opleiding wordt beëindigd. Voor een aantal studenten is het behalen van het getuigschrift niet eens het op dit moment beoogde einddoel. Het aantonen van hbo-niveau door een aantal modules af te ronden en het behalen van bepaalde, voor de arbeidsmarkt relevante, certificaten kan voldoende zijn. Het afstudeerrendement is daarom niet de belangrijkste indicator voor LOI Hogeschool. Tevreden studenten en alumni zijn dat wel, bijvoorbeeld doordat zij een maatschappelijke- of carrièrestap hebben kunnen zetten dankzij de opleiding of modules die ze hebben gevolgd.

Docenten

Organisatorisch onderscheidt LOI Hogeschool zich doordat docenten en andere inhoudelijke vakdeskundigen niet in dienst zijn van LOI Hogeschool, maar als freelance externe medewerker aan de hogeschool zijn verbonden. Hiertoe heeft LOI Hogeschool voor alle functies een profiel vastgesteld, waaraan ook externe medewerkers dienen te voldoen. In dit profiel is - naast didactische vaardigheden - recente relevante ervaring in het werkveld een belangrijk aspect.

Met de keuze voor externe medewerkers bereikt LOI Hogeschool een hoge mate van flexibiliteit en efficiency in de bedrijfsvoering. Externe medewerkers hebben contractueel geen vaste, maar meer flexibele werktijden, wat naadloos aansluit bij de behoefte aan flexibiliteit van studenten bij bijvoorbeeld het beoordelen van opdrachten. LOI Hogeschool stuurt hierbij op de reactietermijnen voor feedback van docenten. Als het aantal studenten van een module toeneemt, kan de capaciteit aan de docentkant snel worden uitgebreid. Hierdoor ontvangen studenten nog steeds binnen de daarvoor gestelde reactietermijnen feedback van hun docent.

2.3 Didactisch model LOI Hogeschool

Centraal in het onderwijs van LOI Hogeschool staat het bieden van afstandsonderwijs aan veelal werkende volwassenen door middel van aanbod gestuurde ontwikkeling van kennis, vaardigheden en houding, begeleiding door praktijkdocenten en integratie van de werkplek van de student in de opleiding.

Om dit goed en generiek voor al haar opleidingen in te richten, is het didactisch model LOI Hogeschool opgesteld. In dit model staat de beroepspraktijk centraal. Studenten van LOI Hogeschool zijn vaak werkzaam in een relevante beroepscontext, of worden in het kader van de opleiding daartoe verplicht bij stages of praktijkopdrachten. Als selectie criterium voor diverse functies binnen de begeleiding, beoordeling en ontwikkeling van elke opleiding geldt dat men moet beschikken over relevante praktijkervaring. Het opleidingsmanagement ziet er op toe dat de opleiding is afgestemd op de arbeidsmarkt, aan de hand van een gevalideerd beroepsprofiel en op advies van het werkveld. Aldus verkrijgt de opleiding civiel effect.

Uitgangspunten didactisch model

LOI Hogeschool heeft in haar didactisch model de volgende uitgangspunten voor de inrichting van haar onderwijs geformuleerd:

Aanbodgestuurde ontwikkeling van kennis

LOI Hogeschool heeft als taak om kennis gestructureerd en compleet aan haar studenten aan te bieden. Daarbij is het de taak van LOI Hogeschool steeds de relevantie van gemaakte keuzes te duiden. Binnen het aanbod van de opleiding is de individuele student zelfsturend ten aanzien van zijn leerroute, de invulling van het portfolio, de keuze van het afstudeeronderwerp, het kiezen van uitstroomvarianten en keuzemodules en in de mate van het vragen van begeleiding bij de opleiding. Aanbodsturing ziet LOI Hogeschool als een belangrijke voorwaarde voor efficiënte zelfsturing van de student. Aanbodsturing betekent dat alle programmaonderdelen – zowel de modules als de opdrachten – voor studenten kant-en-klaar beschikbaar worden gesteld. Hierdoor verliest de student geen tijd aan het samenstellen van toepasselijke leerinhouden, zoals bij een vraag gestuurd onderwijsmodel.

Begeleiding door praktijkdocenten

Vanwege de sterke arbeidsmarktgerichtheid van de opleidingen ziet LOI Hogeschool het als haar taak te zorgen dat de eindkwalificaties van haar opleidingen competentiegericht zijn geformuleerd en volledig overeenkomen met de eisen die door de beroepspraktijk worden gesteld. Door te werken met docenten en ontwikkelaars van lesmateriaal die in het werkveld actief zijn, wordt dit mede geborgd.

Integratie werkplek van de student in de opleiding

Hbo-onderwijs dient praktijkgericht te zijn vormgegeven. Aangezien een groot aantal studenten van LOI Hogeschool werkzaam is in de beroepspraktijk, kan daarop in de opleidingen aangesloten worden. Het geleerde moet in direct verband kunnen worden gebracht met de eigen relevante beroepspraktijk en vice versa (studenten worden aangemoedigd om een aantal opdrachten uit de opleiding in de werkomgeving uit te voeren). Daartoe bevat elk bachelorprogramma een goede balans tussen kennisverwerving en taak- en probleemgerichte toepassing in de praktijk.

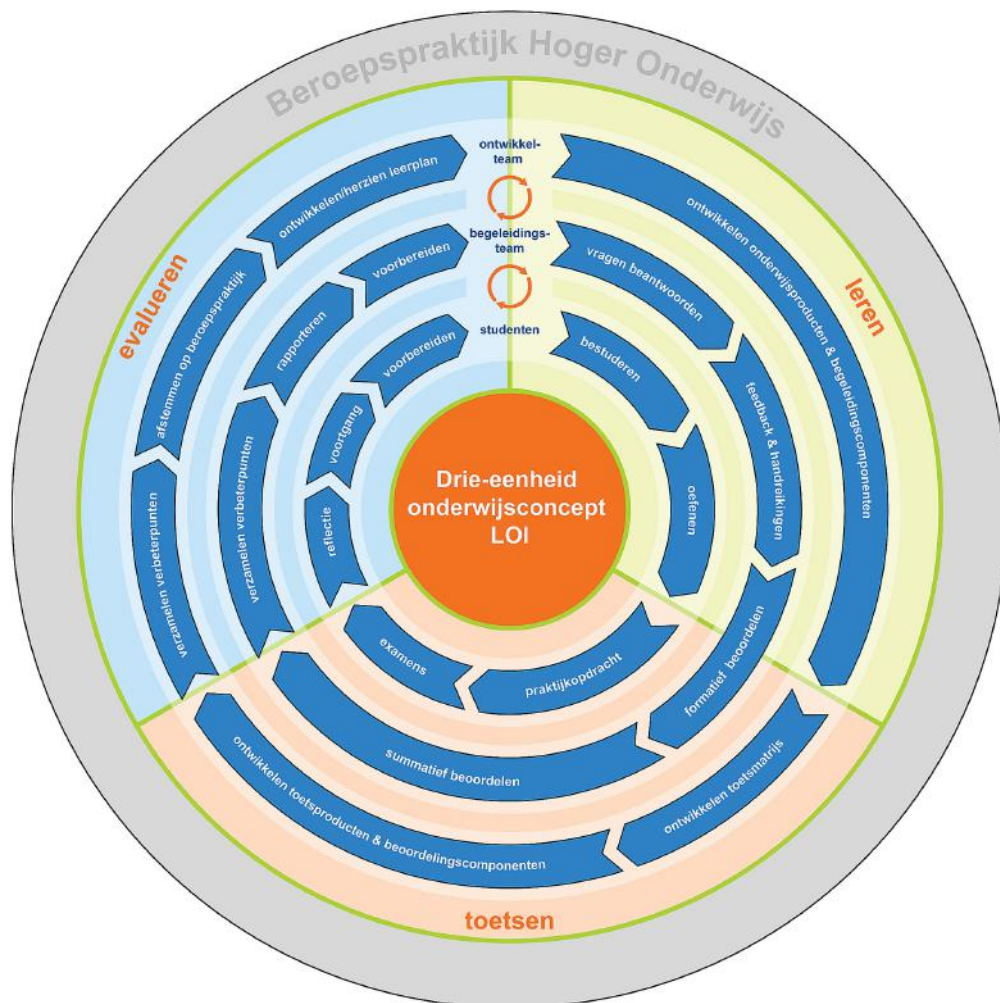
Stakeholders

In het didactisch model LOI Hogeschool worden de volgende stakeholders onderscheiden:

- de student, die individueel een opleiding bij LOI Hogeschool volgt;
- het team van begeleiders en beoordelaars, dat wordt gevormd door docenten, coaches en onafhankelijke examinatoren;
- het team van ontwikkelaars, dat alle benodigde leercomponenten zoals leer- en toetsplannen, studieteksten, multimedia, opdrachten, begeleidingsrichtlijnen, examens en beoordelingscriteria opstelt;
- het opleidingsmanagement, dat het geheel stuurt conform – in willekeurige volgorde – wettelijke, didactische, kwalitatieve en bedrijfseconomische uitgangspunten;
- de diverse stakeholders in de beroepspraktijk, te weten beroepenveldcommissies, examencommissies, vakdeskundigen en praktijkbegeleiders.

Cyclisch proces

Het didactisch model van LOI Hogeschool beschrijft een cyclisch proces bestaande uit drie fases: leren, toetsen en evalueren.

In elke fase worden van alle betrokkenen (student, begeleider, beoordelaar, ontwikkelaar, beroepspraktijk en opleidingsmanagement) inspanningen verwacht. In de fase 'leren' bestudeert de student bijvoorbeeld de lesstof en oefent de student hiermee. De begeleider ondersteunt de student door het beantwoorden van vragen, het geven van feedback op uitwerkingen en het formatief beoordelen. De ontwikkelaar stelt onderwijsproducten en begeleidingscomponenten op voor respectievelijk de student en de begeleider. Het opleidingsmanagement stelt ontwikkelaars en begeleiders aan, en stuurt op tijdige beschikbaarheid van onderwijscomponenten. Zo zijn alle stakeholders in elk van de fases op verschillende manieren betrokken.

Digitale leeromgeving

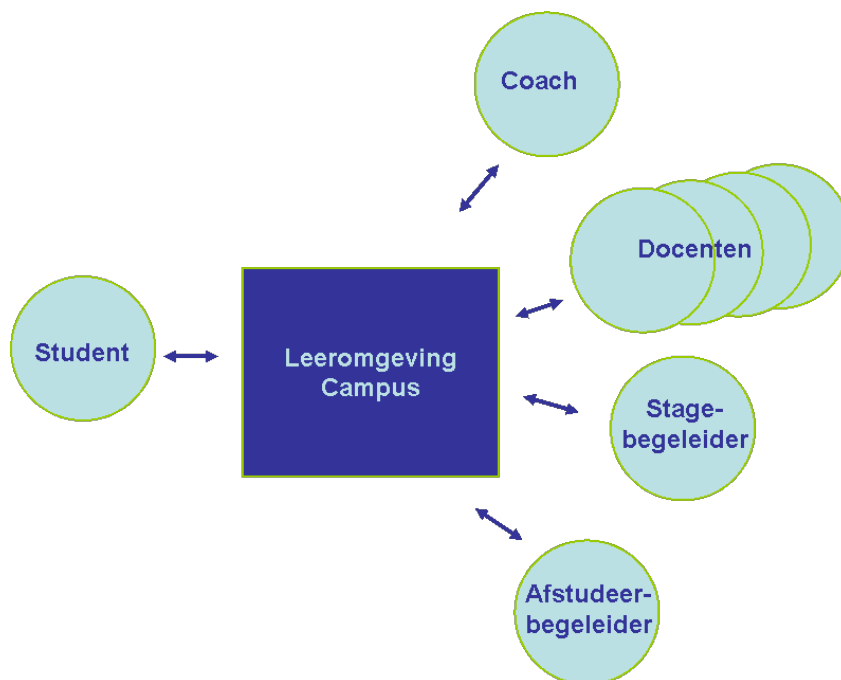
De digitale leeromgeving is het raamwerk waarin de opleidingen van LOI Hogeschool zijn opgenomen. Daarin staan alle onderdelen van een opleiding weergegeven: het complete curriculum, de modules en de studiewijzers (al dan niet gedigitaliseerd), de studie-activiteitenreeksen, de praktijk- en integratieopdrachten (of portfolio-opdrachten) en het digitaal portfolio. Via de leeromgeving vindt ook het contact met de docenten plaats, met de coaches en met de medestudenten. Om het studeren op afstand mogelijk te maken heeft LOI Hogeschool de volgende primaire functies toegewezen aan de digitale leeromgeving.

LOI Hogeschool kent de volgende primaire functies toe aan de digitale leeromgeving:

- informeren van student en begeleiders;
- faciliteren zelfdiagnose door de student;
- faciliteren van communicatie tussen student en zijn begeleiders;
- aanbieden van (een deel van) toetsmomenten
- registreren van de individuele studievoortgang.

Hiermee faciliteert de leeromgeving van LOI Hogeschool tijd-, plaats- en tempo- onafhankelijk afstandsonderwijs, ook voor de variant gecombineerd met contactonderwijs. De primaire functies bieden het kader voor individuele zelfsturing binnen het aangeboden curriculum. De verbinding tussen de student en zijn begeleiders uit de beroepspraktijk wordt integraal binnen de leeromgeving gelegd. De leeromgeving biedt de student informatie om de eigen leerroute zodanig te sturen dat hij de wisselwerking van leren en werken zelf kan optimaliseren, desgewenst met ondersteuning van begeleiders.

De student krijgt via de digitale leeromgeving één geïntegreerd overzicht van modules en bijbehorende toetsing van alle modules uit het curriculum aangeboden, dat hem ondersteunt het curriculum als een samenhangend geheel te ervaren. In dit overzicht is direct zichtbaar welke modules reeds afgerond of vrijgesteld zijn, waardoor de student zelf sturing kan geven aan zijn studie.

Afbeelding: De leeromgeving

Naast primaire functionaliteiten biedt de leeromgeving diverse voorzieningen die ondersteunend zijn. Binnen de digitale leeromgeving kunnen multimediale opdrachten en webcolleges worden geïntegreerd. Voor LOI Hogeschool geldt dat echter niet als de primaire functie van de leeromgeving. LOI Hogeschool ziet het aanbieden van interactieve multimedia evenmin als leidend principe voor de didactische vormgeving van de modules. Binnen elke opleiding wordt voor elke module afgewogen voor welke leerdoelen welke middelen het beste kunnen worden ingezet. Inzet van multimedia richt zich vooral op vaardigheden of competenties die niet (goed) op een andere wijze op afstand zijn te ontwikkelen.

Andere voorbeelden van secundaire functies:

- overzicht met bestelfunctionaliteit van verplichte en bestaande literatuur;
- ondersteunende informatie en leerbronnen in mediatheken;
- discussiefora.

Lesmateriaal

Voor elke module van LOI Hogeschool wordt specifieke, zo compleet mogelijke, leerstof samengesteld. Voor het merendeel van de modules is deze leerstof op papier beschikbaar. Daarmee sluit LOI Hogeschool aan bij het op ervaring gebaseerde uitgangspunt dat een student de voorkeur geeft aan het studeren van leerstof op papier. Om studenten niet te overladen, heeft de student de mogelijkheid om leerstof te activeren op het moment dat de student dat wil waardoor het studietempo en de leerroute zijn afgestemd op elke individuele student.

Een module kan gebaseerd zijn op uitsluitend LOI Hogeschool-leerstof. Een andere mogelijkheid is dat een module is gebaseerd op voorgeschreven externe vakliteratuur gecombineerd met een (via LOI Campus digitaal beschikbaar) overzicht van studieactiviteiten van LOI Hogeschool. Al het LOI Hogeschool-lesmateriaal is opgezet volgens een vaststaand stramien. Door deze eenvormigheid wordt onnodig studietijdverlies voorkomen.

In al het LOI Hogeschool-lesmateriaal volgt daarbij een vast stramien, waarin wordt voorzien in instructie op inhoud, in aansluiting op de exameneisen zoals vastgelegd in deze Onderwijs- en examenregeling. Naast de inhoudelijke instructie bevat alle leerstof bovendien instructie-elementen gericht op verwerking van de leerstof en zelfdiagnose. De leeromgeving biedt voorzieningen voor deze instructie-elementen.

Het LOI Hogeschool-lesmateriaal en de voorgeschreven externe vakliteratuur vormen gezamenlijk de complete leerinhoud van de opleiding, ofwel het aanbod. Daarmee geeft LOI Hogeschool invulling aan het uitgangspunt van aanbodsturing in haar didactisch model.

Het moduleoverzicht in de leeromgeving, en de studieactiviteiten waaruit het leerpad is opgebouwd, leiden de student door de inhoud en opdrachten. De inzendopdrachten worden in de leeromgeving ingezonden en teruggekoppeld. De open inzendopdrachten worden door een begeleider (docent, coach, afstudeerdocent) van individuele feedback voorzien.

Bij het ontwerp van een module wordt steeds een afweging gemaakt voor toepassing van meerkeuze- en open inzendmomenten. De leerdoelen van de module en het toetsplan van de opleiding zijn daarbij leidend.

In het schriftelijk lesmateriaal wordt aandacht besteed aan de relevantie van de leerstof voor de praktijk. Zo worden regelmatig praktijkvoorbeelden gegeven, en richt een deel van de opdrachten zich op casuïstiek. Daarnaast wordt alle leerstof periodiek herzien om aan te sluiten op actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

Ook voor alle competentiegerichte praktijk- en integratieopdrachten is uitgebreide en complete leerstof voor handen. De focus van deze leerstof is zowel informatief als instructief. Voorbeeld van de informatieve functie is een set van aanvullend te bestuderen internationale artikelen gebaseerd op toegepast onderzoek. Met betrekking tot de instructie kennen de praktijk- en integratieopdrachten een uitgebreide opdrachtomschrijving. Deze is zodanig opgezet dat de student de mogelijkheid heeft om beroepsproducten van zijn eigen werkplek in te brengen. Voor validatie en verificatie van het betreffende product wordt gebruikgemaakt van het formulier Inbreng Beroepsproduct; dit formulier moet worden ondertekend door de begeleider van de student op zijn werkplek.

Op vergelijkbare wijze is ook invulling gegeven aan de programmaonderdelen stage en afstudeeropdracht.

Begeleiding

De begeleiders van LOI Hogeschool – vakdocenten, beoordelaars werkplek, portfoliocoaches, stagedocenten en afstudeerdocenten – hebben een belangrijke positie in het didactisch model van LOI Hogeschool. Om de volwassen studenten, met een diversiteit aan ervaringen, adequaat te kunnen begeleiden, stelt LOI Hogeschool hoge eisen aan haar begeleiders. Zo ontstaat voor de student een realistische verhouding tot zijn begeleiders, waar te allen tijde een professionele dialoog gevoerd kan worden met betrekking tot de relevantie van leerinhouden.

Omdat de begeleider een ondersteunende rol speelt bij het leggen van de verbinding tussen theorie en praktijk, staat actuele praktijkervaring bij het werven van begeleiders voorop. Dit uitgangspunt is binnen LOI Hogeschool vertaald naar de functieprofielen van alle begeleidingsrollen.

Om studenten goed te kunnen begeleiden is het belangrijk dat de begeleider dezelfde blik op de opleiding heeft als de student. De leeromgeving is zo ingericht dat een begeleider met een student mee kan kijken; dat wil zeggen dat de begeleiders toegang hebben tot de opleidingswerkruimte en de relevante modulewerkruimtes van de student. Daarmee is bijvoorbeeld ook de samenhang van de programmaonderdelen goed te zien, evenals de relevantie van die onderdelen in het licht van competentieontwikkeling.

Bovendien heeft elke begeleider binnen de leeromgeving voor elke student dezelfde voortgangsinformatie als de student zelf ter beschikking: namelijk de huiswerkresultaten, de examenresultaten en de competentieontwikkeling in het portfolio.

De begeleider kan deze informatie gebruiken om individuele begeleiding op maat te bieden. Ook gebruikt de begeleider deze informatie om te adviseren ten aanzien van de individuele leerroute.

Het begeleidingsmodel van LOI Hogeschool is reactief; dat wil zeggen dat een begeleider steeds reageert op inzendopdrachten of vragen die een student voorlegt. Deze inrichting sluit aan op het al eerder besproken uitgangspunt van zelfsturende studenten. Het begeleidingsteam is continu beschikbaar voor begeleidingsvragen. De voordelen van tijd- en plaatsafhankelijkheid gelden slechts ten dele voor de begeleiders van LOI Hogeschool. Zij zijn gebonden aan een reactietermijn van respectievelijk twee tot vijf à tien werkdagen. Voor deze korte reactietermijn is gekozen om de student geen belemmering in de studievoortgang te laten ondervinden.

Specifiek voor de variant afstandsonderwijs gecombineerd met contactonderwijs geldt dat docenten indien nodig een proactieve rol vervullen richting de student, in aanvulling op het reactieve begeleidingsmodel.

De begeleiders van een student zijn te allen tijde toegankelijk voor opleiding gerelateerde vragen. Daarvoor is in de leeromgeving de functionaliteit 'vragen stellen' opgenomen. Vragen kunnen betrekking hebben op opleidingsniveau (bijvoorbeeld rond studieplanning of -voortgang); deze vragen worden door de coach beantwoord. Ook kunnen vragen over een module gesteld worden aan een vakdocent. Voor organisatorische vragen is ten slotte het Customer Contact Center beschikbaar, zowel telefonisch als per e-mail.

Deze onbeperkte begeleiding is ingericht om een student binnen zijn individuele leerroute, in zijn eigen studietempo steeds te ondersteunen bij mogelijke voortgangshindernissen.

2.4 Studielast

LOI Hogeschool biedt hbo-bachelor opleidingen en Associate degree's aan in deeltijd, met een nominale studieduur van respectievelijk vier en twee jaar. Wij faciliteren onze studenten om hun bacheloropleiding in zes tot maximaal acht jaar te voltooien en een Associate degree in maximaal vier jaar.

Studenten van LOI Hogeschool zijn over het algemeen volwassenen die hun studie combineren met een carrière en een gezin. Dit stelt twee belangrijke voorwaarden aan de studie die zij willen volgen. Enerzijds willen deze studenten maximaal efficiënt kunnen studeren: op elk moment en elke plaats en vooral op hun eigen tempo en anderzijds willen zij hun al verworven kennis en ervaring (en eventueel beschikbare werkplek) doelgericht kunnen inzetten tijdens hun studie.

Onze studenten hebben de mogelijkheid om op basis van eerder behaalde kwalificaties een vrijstelling aan te vragen. Deze vrijstellingen kunnen de studieduur van een opleiding verkorten.

LOI Hogeschoolstudenten volgen een opleiding waarin vaak één of meerdere externe certificeringen zijn mee geprogrammeerd. Dat biedt hen de mogelijkheid – in aanvulling op de eventueel al aanwezige LOI Hogeschool-eigen certificaten en diploma's die langs modulaire inschrijving en afronding zijn verworven – ook externe certificaten en diploma's te verzilveren in de vorm van vrijstelling voor een aantal EC's. Dat kan de doorlooptijd van een studieprogramma van LOI Hogeschool verkorten.

Of er vrijstellingsmogelijkheden zijn, is vooral afhankelijk van of er ook daadwerkelijk onderdelen in het opleidingsprogramma zijn die voorbereiden op het behalen van extern certificaat. De eventueel "standaard vrijstellingsmogelijkheden" die daaraan door de examencommissie ontleend kunnen worden en van toepassing zijn, staan vermeld in de beschrijving van elke onderwijseenheid en in bijlagen bij deze OER.

De studielast per onderwijseenheid wordt vastgesteld aan de hand van de door LOI Hogeschool gehanteerde studielastnorm die mede is gebaseerd op het advies van de Commissie Wijnen. Aan de hand van een generiek doorgevoerd rekenmodel worden alle studie-activiteiten gewogen en gekoppeld aan een aantal studiebelastingsuren. Het saldo van het aantal te besteden uren per module wordt vervolgens gedeeld door 28 studie-uren om het aantal EC te bepalen.

2.5 Kwaliteitszorg

Als aanbieder van hoger onderwijs is LOI Hogeschool onderdeel van het dynamisch, drukbezochte speelveld van het beroepsonderwijs. Om gevoel en binding te houden met de medespelers in dit speelveld zoekt LOI Hogeschool steeds actief contact binnen de relevante netwerken. Zij staat open voor alle signalen die van belang zijn voor ontwikkelingen op onderwijskundig en professioneel gebied.

De monitoring van de kwaliteit van de opleidingen vindt plaats binnen het kwaliteitszorgsysteem van LOI Hogeschool. Binnen dit systeem is het pro- en reactief opvangen van signalen van de stakeholders (studenten, (externe) medewerkers, alumni, beroepenveld, maar ook externe toezichthouders) geformaliseerd. Het richt zich op het bepalen van de kwaliteitsdoelen, het borgen daarvan en het verbeteren van de gerealiseerde kwaliteit. Uitgangspunten bij de inrichting van het systeem zijn:

Gericht op resultaat

LOI Hogeschool formuleert beleid vanuit haar visie, daaraan zijn concrete doelen gekoppeld en deze doelen kan LOI Hogeschool dankzij o.a. de inzet van monitoringsinstrumenten volgen. Zo weet zij precies wat er in de uitvoering van het beleid goed, niet goed of niet goed genoeg gaat.

Gericht op verbetering

LOI Hogeschool verbetert wat er niet goed of niet goed genoeg gaat. Daarnaast heeft LOI Hogeschool goed zicht op de veranderende wensen en eisen van haar studenten en andere stakeholders. En bij veranderde wensen of eisen is ze in staat het beleid daarop aan te passen en te verbeteren.

Gericht op dialoog

LOI Hogeschool is binnen de organisatie in gesprek met elkaar en daarbuiten in gesprek met haar studenten en andere stakeholders voor afstemming en verantwoording van de doelen, resultaten en verbetermaatregelen.

De resultaten vanuit het kwaliteitszorgsysteem worden vertaald naar diverse managementrapportages, waaronder de door het bestuur gedefinieerde kritische prestatie-indicatoren (KPI's). De resultaten gelden als input voor verbeteringen op zowel instellings- als opleidingsniveau.

2.6 Klachten

Studenten die problemen ervaren tijdens het studeren bij de LOI, kunnen daarover een klacht indienen bij het Customer Contact Center (CCC) van de LOI. Binnen deze afdeling is een Klachtenunit ingesteld. In eerste instantie neemt het CCC de klacht in behandeling. Wanneer een student het niet eens is met de afhandeling van de klacht door de klantenservice wordt deze in samenspraak tussen het CCC en de Klachtenunit door de Klachtenunit in behandeling genomen. Klachten kunnen betrekking hebben op verschillende aspecten van de studie: bijvoorbeeld op een toelatings- of vrijstellingsverzoek, een examen of het lesmateriaal van de opleiding.

Indien de student bezwaar aantekent tegen de door de Klachtenunit voorgestelde oplossing van de klacht, dan zal deze worden voorgelegd aan het bestuur van LOI Hogeschool of - in geval van vrijstelling, examinering of diplomering gerelateerde klachten – aan de onderhavige examencommissie. Het bestuur of de examencommissie zal in overleg met de direct betrokkenen (de student, het opleidingsmanagement en indien nodig inhoudsdeskundigen) de klacht verder onderzoeken en met een oplossing komen.

Is ook deze oplossing niet naar tevredenheid van de student, dan kan deze beroep aantekenen bij het College van Beroep van de LOI. Een beroepschrift kan zien op zowel een uitspraak van een examencommissie in bezwaar, als op een afhandeling van een bezwaarschrift door het bestuur. In de Onderwijs- en examenregeling alsmede in de digitale leeromgeving kunnen studenten het Reglement Klacht, bezwaar en beroep inzien. Hierin is te vinden hoe de klachten-, bezwaar- en beroepsprocedure is ingericht, welke termijnen van kracht zijn en welke formaliteiten er in acht genomen dienen te worden

2.7 Studeren met een functiebeperking

LOI Hogeschool streeft ernaar om studeren toegankelijk te maken voor een zo groot mogelijke groep mensen. Steeds worden mogelijkheden onderzocht om eventuele studiebelemmeringen op te heffen: dat geldt uiteraard ook voor studenten met een functiebeperking. Onder een functiebeperking verstaat het Ministerie van OCW een lichamelijke, zintuiglijke of andere aandoening die (vooralsnog)

chronisch van aard is en tot studievertraging kan leiden (psychische of lichamelijke functiebeperking, chronische ziekte, adhd, dyslexie, etc.).

Verzoeken van studenten met een functiebeperking worden op individueel niveau behandeld. Als een student een melding doet via de afdeling klantenservice van het Customer Contact Center (CCC) van de LOI wordt, eventueel in samenspraak met het opleidingsmanagement, beoordeeld hoe de student zo goed mogelijk geholpen kan worden, dat wil zeggen op een manier die passend is bij de functiebeperking. Er wordt gekeken welke standaardvoorzieningen beschikbaar zijn, en als een voorziening nog niet aanwezig is, wordt gezocht naar een andere oplossing. De werkbaarheid hiervan wordt vervolgens met de student besproken.

LOI Hogeschool beoogt de benodigde voorzieningen voor de student in een zo vroeg mogelijk stadium vast te leggen, zodat deze bij de start van zijn studie weet waar hij aan toe is. Door vroegtijdige afstemming wordt meteen duidelijk of de door de student gevraagde voorzieningen of aanpassingen geleverd kunnen worden of niet.

In bijzondere gevallen wordt de examencommissie van LOI Hogeschool ingeschakeld, bijvoorbeeld als de examens moeten worden aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat (bijvoorbeeld verlenging bij dyslexie). In die gevallen dient de student te zorgen voor een recente (medische) verklaring over de functiebeperking. In deze verklaring moet staan wat de geconstateerde beperking is en wat de concrete gevolgen zijn (concentratieproblemen, vermoeidheid, niet lang kunnen zitten of staan, enz.). Op de website van LOI is de procedure voor het aanvragen van bijzondere voorzieningen bij functiebeperking vermeld, evenals de contactgegevens van het CCC.

3. Opzet van de opleiding

3.1 Algemeen

Het didactisch model van de hbo-bachelor Lerarenopleiding basisonderwijs is gebaseerd op afstandsonderwijs. Met als uitgangspunt dat de student tijd-, plaats-, en tempo-onafhankelijk kan studeren. Bovendien wordt de student op individuele wijze begeleid door zijn docenten en heeft hij de mogelijkheid op interactieve wijze contact te leggen met medestudenten.

LOI Hogeschool biedt studenten een moderne leeromgeving waarin tijd- en plaatsafhankelijk kan worden gestudeerd in een door de student zelf te bepalen tempo. Dit wordt gefaciliteerd door een modulaire programmaopbouw en een online leergemeenschap. Bovendien is voor studenten continu begeleiding beschikbaar. Binnen de leeromgeving is een reeks van verbindingen samengebracht tussen kennis en praktijk en tussen studenten en begeleiders. Ook wordt op een eigentijdse wijze voorzien in individuele tussentijdse examentrainingen, verdiepingsmogelijkheden, praktijkopdrachten en zelfevaluatie. LOI Hogeschool houdt bij haar methodiek voor het ontwerp van een curriculum nadrukkelijk rekening met zowel kennis als vaardigheden en competenties. Competenties komen tot uitdrukking binnen het digitaal portfolio van het curriculum. Daarbij krijgen studenten bovendien kansen om hun eigen beroepsproducten in te brengen.

De faciliteiten in de leeromgeving omvatten onder andere:

- de mogelijkheid tot contact met medestudenten.
- de mogelijkheid om via het forum samen te werken met medestudenten.
- de mogelijkheid tot en volgen van een webcollege en/of een webinar.
- de mogelijkheid om berichten uit te wisselen en discussies te voeren door middel van fora.
- de mogelijkheid tot het verspreiden van voor de opleiding relevante nieuwsberichten.
- digitaal toezenden en ontvangen van inzendopdrachten.
- onmiddellijke response bij inzending meerkeuze opdrachten.
- de toegang tot een digitaal overzicht van de vorderingen.
- de beschikbaarheid van een mediatheek met voor de studie relevante links op internet.
- literatuurlijsten.
- de mogelijkheid om ondersteunende leerstof te downloaden.
- toegang tot de voor de studie relevante exameninformatie.
- toegang tot de informatie over contactmomenten tijdens de studie.

Studenten kunnen bij bepaalde modules gebruikmaken van multimediale opdrachten. Bijvoorbeeld een uitleg in beeld of geluid en vervolgens een interactieve oefening. De multimediale opdrachten zijn bedoeld om lastige stukken leerstof inzichtelijker en begrijpelijker te maken en daarnaast de studie aantrekkelijker te maken voor de student. Ook worden bij modules die zich daarvoor lenen, webcolleges ingezet, waardoor interactie tussen docent en student goed mogelijk is. Daarnaast worden zgn. Contactdagen georganiseerd wanneer het leerdoel van een module daar om vraagt.

Via het moduleoverzicht in de opleidingswerkrimte in de leeromgeving heeft de student overzicht over zijn gehele studie. In dit overzicht ziet de student zijn eigen voortgang omdat aangegeven is welke modules afgerond en reeds vrijgesteld zijn. Tevens wordt er een voortgangsperscentage getoond.

Daarnaast worden studenten via de digitale leeromgeving automatisch geïnformeerd wanneer opdrachten gecorrigeerd zijn. Tevens worden de studenten via het berichtenscherf op de hoogte gehouden van nieuws en de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de opleiding en de verschillende modules.

3.2 Doelstellingen en beroepsprofiel

Doelstellingen

De doelgroep voor de lerarenopleiding basisonderwijs (LOI) bestaat met name uit werkende volwassen studenten. De student regelt zelf een werkplek in het onderwijs, waardoor integratie kan plaatsvinden van de bekwaamheden die worden verworven in de opleiding met de activiteiten in de praktijk. Sommige LOI-studenten zullen naast de studie en de baan de zorg moeten dragen voor de opvoeding van kinderen en een gezin.

Studenten die zich inschrijven bij de LOI hebben vaak al een opleiding afgerond of de nodige studie-ervaring. Het studeren via afstandsonderwijs vraagt de nodige zelfdiscipline van de student. De student moet zelf zijn taken kunnen inplannen, contacten leggen met scholen, docenten, medestudenten en extra ondersteuning regelen.

Beroepsprofiel hbo-bachelor

De competenties en vaardigheden die beschreven zijn in het beroepsprofiel worden geanalyseerd en vertaald naar een opleidingsprofiel. Uit het opleidingsprofiel ontstaat een curriculum (studieprogramma) dat is onderverdeeld in onderwijseenheden of modules. Hierin komen alle competenties en vaardigheden die in het beroepsprofiel worden genoemd weer terug. In onderstaande matrices zijn per module de competenties aangegeven, waaraan de student tijdens de verschillende modules werkt.

Referentiekaders

Voor wat betreft het eindniveau van de bacheloropleiding Leraar basisonderwijs en het hieraan gerelateerde beroepsprofiel zijn er drie verschillende referentiekaders: de domeincompetenties met de hiervan afgeleide bekwaamheidseisen, de Dublin-descriptoren en de kennisbases.

De SBL-competenties voor leraren

De Stichting beroepskwaliteit leraren (2006) heeft in opdracht van het ministerie van OCW domeincompetenties¹ uitgewerkt voor leraren in het primair onderwijs. Deze domeincompetenties zijn met de invoering van de wet BIO (2006) in werking getreden. In het volgende overzicht worden de zeven domeincompetenties gepresenteerd.

---

¹ In de oorspronkelijke bron spreekt men over beroepscompetenties. Om begripsverwarring te voorkomen en de leesbaarheid te bevorderen, wordt in dit document hiervoor de term domeincompetenties gebruikt.

Overzicht competenties	met leerlingen	met collega's	met omgeving	met zichzelf
interpersoonlijk	1	5	6	7
pedagogisch	2			
vakinhoudelijk en didactisch	3			
organisatorisch	4			

1. Een goede leraar is interpersoonlijk competent. Hij kan op een goede, professionele manier met leerlingen omgaan.
2. Een goede leraar is pedagogisch competent. Hij kan de leerlingen in een veilige werkomgeving houvast en structuur bieden om zich sociaal-emotioneel en moreel te kunnen ontwikkelen.
3. Een goede leraar is vakinhoudelijk en didactisch competent. Hij kan de leerlingen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen nodig heeft in de hedendaagse samenleving.
4. Een goede leraar is organisatorisch competent. Hij kan zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn groep of klas.
5. Een goede leraar is competent in het samenwerken met collega's. Hij kan een professionele bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan een goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie.
6. Een goede leraar is competent in het samenwerken met de omgeving van de school. Hij kan op een professionele manier communiceren met ouders en andere betrokkenen bij de vorming en opleiding van zijn leerlingen.
7. Een goede leraar is competent in reflectie en ontwikkeling. Hij kan op een professionele manier over zijn bekwaamheid en beroepsopvattingen nadenken. Hij kan zijn professionaliteit ontwikkelen en bij de tijd houden.

De Dublin-descriptoren

In 2004 zijn er op Europees niveau richtlijnen geformuleerd voor de eindtermen van bachelor- en masteropleidingen in het hoger onderwijs. Deze richtlijnen zijn vernoemd naar de plaats waar het document is opgesteld. De Dublin-descriptoren moeten het opleidingsniveau bewaken en de mogelijkheden voor doorstroming en uitwisseling op Europees niveau vergroten. De Dublin-descriptoren voor het bachelor niveau hebben een generiek karakter en zijn onderverdeeld in vijf categorieën (JQI, 2004):

- *Kennis en inzicht:* De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs, en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.
- *Toepassen kennis en inzicht:* De student is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.
- *Oordeelsvorming:* De student is in staat relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.
- *Communicatie:* De student is in staat informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.
- *Leervaardigheden:* De student bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.

De kennisbasis

De hbo-opleidingen hebben in 2008 een kwaliteitsagenda "werken aan kwaliteit" opgesteld, waarin verbeterafspraken zijn gemaakt voor het opleidingsniveau van de pabo's en tweedegraads lerarenopleidingen in Nederland. Eén van de onderdelen was het uitwerken van een noodzakelijke kennisbasis voor de leraar. Deze is uitgewerkt voor veertien inhoudsgebieden binnen het basisonderwijs. Deze uitwerkingen zijn door een onderzoekscommissie bekeken en onderzocht op relevantie, consistentie en bruikbaarheid. Dit heeft geresulteerd in een adviesrapport (Commissie Kennisbasis Pabo, 2012), waarin de veertien kennisbases zijn teruggebracht tot tien. Naast deze tien kennisbases is er ook een generieke kennisbasis geformuleerd en bestaan er kennisbases voor rekenen en taal.

Kennisbases Rekenen-wiskunde en Nederlandse taal: De kennisbasis Rekenen-wiskunde en de kennisbasis Nederlandse taal beschrijven beide de expliciete kennis van het vak en de vakdidactiek in het primair onderwijs. Alle startbekwame leraren dienen aan het eind van hun opleiding over deze kennis te beschikken.

De kennisbasis Rekenen-wiskunde beschrijft op basis van de kerndoelen, het referentiekader en wetenschappelijke onderbouwing globale theorie voor rekenen-wiskunde vijf domeinen: hele getallen; verhoudingen, procenten, breuken en kommagetallen; meten; meetkunde; en verbanden. De kennisbasis Nederlandse taal beschrijft op basis van de kerndoelen en wetenschappelijke onderbouwing negen domeinen: mondelinge taalvaardigheid, woordenschat, beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen, jeugdliteratuur, taalbeschouwing en spelling (Van der Leeuw 2009; Van Zanten, et al, 2009).

Kennisbases voor de andere vakgebieden: In aanvulling op de kennisbases voor Rekenen-wiskunde en Nederlandse taal zijn er tien aanvullende kennisbases uitgewerkt (Commissie Kennisbasis Pabo, 2012). Deze kennisbases staan weliswaar beschreven in een adviesrapport, maar de verwachting is dat dit advies als landelijke norm zal gaan gelden. In tegenstelling tot de kennisbases voor Rekenen-wiskunde en Nederlandse taal zijn zeven van de tien kennisbases uitgewerkt in een kerndeel en een profieldeel. Het betreft hier de volgende kennisbases:

- Binnen het domein *Oriëntatie op Jezelf en de Wereld*: aardrijkskunde, geschiedenis, natuur & techniek en geestelijke stromingen.
  - Binnen het domein *Kunstzinnige Oriëntatie*: muziek, dans & drama en beeldend onderwijs.
- Het profieldeel kan beschouwd worden als een verdieping op het vak. Aan het eind van de opleiding zal een startbekwame leraar de doelen voor het profieldeel van ten minste één vak verworven hebben (taakspecialisatie).

In het adviesrapport zijn nog drie andere kennisbases beschreven waarvoor alleen een kerndeel beschreven is. Het betreft hier kennisbases voor de vakgebieden Engels, Bewegingsonderwijs en Handschrift.

Generieke kennisbasis: Er is ook nog een kennisbasis generiek ontwikkeld, die met name betrekking heeft op de kennis die voortvloeit uit de stand van de onderwijswetenschappen (onderwijskunde, pedagogiek, psychologie, sociologie). Deze is vastgesteld, maar nog niet vrijgegeven. Deze kennisbasis kent geen opsplitsing in een kerndeel en een profieldeel. Elke startbekwame leraar beheerst dus de volledige kennisbasis generiek. Wel is het zo dat die kennis wordt toegepast in de context van het pedagogisch didactisch handelen. Dat betekent dat in het opleidingsontwerp de theorieën, concepten, methoden en strategieën uit de generieke kennisbasis praktische betekenis krijgen in het onderwijs aan kinderen van een bepaalde leeftijd (jonge kind, oudere kind) en in bepaalde vakken of vakdomeinen (Commissie Kennisbasis Pabo, 2012).

De opleidingsvisie

Met het document "Werkend leren als didactisch perspectief" (Van der Hoeden & Helfferich, 2010) geeft de LOI richting aan de didactische uitgangspunten van haar bacheloropleidingen. De opleidingsvisie voor de lerarenopleiding basisonderwijs is gebaseerd op deze didactische uitgangspunten, de actuele ontwikkelingen en inzichten in het werkveld en het beroepsprofiel.

De missie

Het hoofddoel van de lerarenopleiding basisonderwijs (LOI) is studenten op te leiden tot startbekwame leraren en hen (mits voldoende bekwaam) een diploma af te geven waarmee ze bevoegd zijn arbeid te verrichten in het primair onderwijs en in staat zijn om hun leraarbekwaamheden te onderhouden en verder uit te breiden in de toekomst.

De LOI wil dit doel bereiken door een toegankelijke, arbeidsmarktrelevante en flexibele opleiding aan te bieden via afstandsonderwijs aan werkende volwassenen. De opleiding kenmerkt zich voor een student door een individueel en flexibel leerpad, met maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld (Van der Hoeden & Helfferich, 2010).

De visie op de leraar basisonderwijs van de 21ste eeuw

De leraar basisonderwijs handelt vanuit een brede kennisbasis en goedgevulde koffer met didactische en pedagogische werkwijzen. Hij baseert zich enerzijds op gerenommeerde theorieën, methodieken en hulpmiddelen en heeft daarnaast voortdurend oog voor nieuwe ontwikkelingen (waaronder ICT) die de kwaliteit van zijn onderwijs kunnen vergroten. Samen met collega's, ouders en andere belanghebbenden draagt de leraar zorg voor de totale ontwikkeling van iedere leerling. Hij heeft daarbij aandacht voor het unieke karakter van elk kind, handelt vanuit hoge verwachtingen, en weet hier op een professionele wijze zijn onderwijs op af te stemmen. De leraar heeft zicht op de leeropbrengsten van de leerlingen en brengt deze in verband met gestelde doelen en zijn didactische en pedagogische aanpak. De leraar specialiseert zich waar nodig, kent de grenzen van zijn deskundigheid en schakelt externe hulp in wanneer noodzakelijk.

Hij borgt de kwaliteit van zijn eigen beroepscompetenties en breidt deze verder uit op basis van eigen interesses en organisatiebehoeften. De leraar leert zowel binnen als buiten de schoolorganisatie. Hij bezit een onderzoekende houding en gaat op zoek naar antwoorden op vragen die vanuit de praktijk ontstaan. Daarbij relateert hij zijn aanpak en ideeën aan relevante literatuur, nieuwe inzichten en (inter)nationale ontwikkelingen. Hiermee is hij in staat snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe situaties.

Leerlijnen

Het curriculum omvat net als alle andere Hbo-opleidingen van LOI Hogeschool een aantal doorlopende leerlijnen. LOI Hogeschool kent een conceptuele leerlijn, een generieke vaardigheden leerlijn, een beroepsproduct leerlijn en een studieloopbaanleerlijn. Hieraan wordt voor de opleiding leraar basisonderwijs de onderzoeksvaardigheden- en de vaardigheden leerlijn toegevoegd. In het schema worden de leerlijnen gekoppeld aan de thema's van het curriculum.

Opleidingsfase	Thema	Leerlijnen				
						
Propedeusefase	<i>Thema 1</i>	✓	✓	✓	✓	✓
	<i>Thema 2</i>	✓		✓	✓	
Hoofdphase	<i>Thema 3</i>	✓		✓	✓	✓
	<i>Thema 4</i>	✓		✓	✓	
	<i>Thema 5</i>	✓		✓	✓	
	<i>Thema 6</i>	✓		✓	✓	
	<i>Thema 7</i>	✓	✓		✓	✓
Afstudeerfase	<i>Thema 8</i>	✓	✓	✓	✓	✓

Legenda

Conceptuele leerlijn: Het accent ligt op vakgerichte kennis en vaardigheden. Opdrachten zijn gerelateerd aan casuïstiek en geïntegreerd binnen de modules.

Generieke vaardigheden leerlijn: Het accent ligt op hbo brede vaardigheden (communicatie, studievoordigheden, solliciteren enz.).

Beroepsproduct leerlijn: Competentieontwikkeling in de actuele beroepspraktijk. De opdrachten zijn gerelateerd aan het portfolio.

Studieloopbaan leerlijn: Het accent ligt op zelfreflectie en het eigen functioneren.

Onderzoeksvaardigheden leerlijn: Het accent ligt op de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en het leren op de werkplek.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van het accent dat een aantal belangrijke opleidingsonderdelen in de opleiding krijgt. Hierbij wordt ingezoomd op: de vakgebieden van de basisschool (uitgesplitst naar taal, rekenen en de overige vakken), onderwijskunde (pedagogiek, psychologie, sociologie), praktijkintegratie (opleidingsonderdelen die gerelateerd zijn aan de praktijkschool), keuze- en specialisatiemodulen, en praktijkonderzoek. Bij het interpreteren van de tabel dient opgemerkt te worden dat sommige opleidingsonderdelen elkaar overlappen. Zo is er in het kader van de praktijkintegratie in de afstudeerfase (thema 8) tijdens de LiO-fase (Leraar in Opleiding) aandacht voor zowel praktijkintegratie, keuze/specialisatie en praktijkonderzoek. De vaardighedenleerlijnen zijn niet opgenomen in deze tabel. De borging van deze leerlijnen is opgenomen in separate documenten en uitgewerkt op moduleniveau in het beroeps- en opleidingsprofiel.

Opleidingsbekwaamheden en bekwaamheidseisen

In de Lerarenopleiding Basisonderwijs zijn de beroepsbekwaamheden vertaald naar vier opleidingsbekwaamheden: vakinhoudelijk bekwaam, vakdidactisch bekwaam, pedagogisch bekwaam en professioneel & collegiaal bekwaam.

In de volgende vier paragrafen worden deze opleidingsbekwaamheden voor de lerarenopleiding basisonderwijs LOI beschreven. De formulering van de opleidingsbekwaamheden is voor de drie opleidingsniveaus gelijk, de wijze waarop ze geïnterpreteerd worden, verschilt echter. Voor elke opleidingsfase zijn er complexiteitscriteria vastgesteld. Deze geven een beeld van de complexiteit van de beroepscontext op basis waarvan de student de bekwaamheden aan eind van elke opleidingsfase moet aantonen. In het volgende schema wordt weergegeven hoe de drie opleidingsniveaus per complexiteitscriterium zijn opgebouwd.

Complexiteits-criteria	Niveau 1 Hoofdphasebekwaam	Niveau 2 Afstudeerbekwaam	Niveau 3 Startbekwaam
<i>Leidende vragen</i> →	<i>Wil ik leraar zijn?</i> <i>Ben ik hiervoor geschikt?</i>	<i>Hoe word ik een goede leraar?</i> <i>Wat voor leraar wil ik zijn?</i>	<i>Wat voor leraar ben ik?</i> <i>Hoe kan ik verder groeien?</i>
<i>De mate van begeleiding en sturing</i>	Intensieve begeleiding: Docent- en aanbodsturing	Sturing waar nodig en zelf keuzes maken: Gedeelde sturing	Zelfstandig en zelfverantwoordelijk: Studentsturing
<i>Reikwijdte van de beroepssituatie</i>	Klas	Klas, Bouw, School	Klas, Bouw, School & Schoolomgeving
<i>Communicatie met collega's</i>	Vragen, mening geven, argumenteren	Feedback vragen en geven, handelen in dialoog met anderen	Collegiale consultatie, leren op de werkplek, meningsvorming beïnvloeden, professioneel omgaan met conflictsituaties
<i>Vakinhouden en didactiek</i>	Het accent ligt op het zelf beheersen van de leerstof (eigen kennis en	Het accent ligt op de didactiek: ervoor zorgen dat leerlingen de leerstof	Het accent ligt op het onderhouden en verbeteren van de eigen

	vaardigheid)	beheersen	kennis/vaardigheden en het didactisch handelen
Complexiteits-criteria	Niveau 1 Hoofd fasebekwaam	Niveau 2 Afstudeerbekwaam	Niveau 3 Startbekwaam
<i>Leidende vragen</i> →	<i>Wil ik leraar zijn? Ben ik hiervoor geschikt?</i>	<i>Hoe word ik een goede leraar? Wat voor leraar wil ik zijn?</i>	<i>Wat voor leraar ben ik? Hoe kan ik verder groeien?</i>
<i>Omgang met leerlingen</i>	Contact maken, leiding geven aan een groepje leerlingen	Contact maken, de interactie stimuleren en leidinggeven aan de klas	In de communicatie met leerlingen kunnen inspelen op de unieke kenmerken van elke leerling
<i>Kennisbasis</i>	Oriëntatie & verbreding	Verbreding & verdieping	Verbreding, verdieping en uitbreiden op basis van eigen voorkeuren
<i>Verantwoordelijkheid in de klas</i>	Begeleiden van kleine groepjes, verzorgen van eenvoudige lesactiviteiten.	Verzorgen van lessen en lessenseries	Zelfstandig verantwoordelijk zijn voor een klas
<i>Rol in de school</i>	Meedraaien (observeren, assisteren en bevragen) op klassenniveau	Meedraaien, uitvoeren en samenwerken op klas- en schoolniveau	Meedraaien, uitvoeren, samenwerken en verbeteren op klas- en schoolniveau
<i>Afstemming doelgroep</i>	Het onderwijs afstemmen op leeftijden en hieraan gerelateerde ontwikkelingsaspecten	Het onderwijs afstemmen op een specifieke klas	Het onderwijs afstemmen op de specifieke kenmerken en leerbehoeften van de verschillende leerlingen in de klas
<i>Praktijkonderzoek</i>	Een onderzoekende houding ontwikkelen	Praktijkonderzoek inzetten als professionele leermethodiek	Met praktijkonderzoek een bijdrage leveren aan kwaliteitszorg, de professionele ontwikkeling en de schoolontwikkeling
<i>Visievorming</i>	Een beeld hebben van het beroep.	Een beeld hebben van de verschillende onderwijsvisies.	Een eigen onderwijsvisie bezitten en hier (voor zover mogelijk) naar handelen.

Vakinhoudelijk bekwaam

De leraar beheerst de inhoud van zijn onderwijs. Hij staat boven de leerstof en kan die zo kiezen en/of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren. De leraar kan vanuit de vakinhoud verbanden leggen met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap. Hij houdt zijn vakkennis en -kunde actueel.

- VIB 1. Hij beheerst de leerstof (kennis en vaardigheden) gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent theoretische achtergronden daarvan. Hij kan de leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier uitleggen en demonstreren hoe er mee gewerkt moet worden.
- VIB 2. Hij heeft een grondige beheersing van de kennisbases van de basisvakken taal en rekenen.
- VIB 3. Hij beheerst de kernbases aardrijkskunde, geschiedenis, natuur & techniek, geestelijke stromingen, muziek, dans & drama, bewegingsonderwijs, handschrift, beeldend onderwijs en Engels.
- VIB 4. Hij kan de leerstof aanvullen of verrijken, zich nieuwe leerstof eigen maken en die introduceren.
- VIB 5. Hij heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in het profieldeel van ten minste één van de andere vakken (aardrijkskunde, geschiedenis, natuur & techniek, geestelijke stromingen, muziek, dans & drama, beeldend onderwijs).
- VIB 6. Hij heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof en de kenmerken van de doelgroep voor dat deel van de leerjaren waarin hij werkt en/of zich specialiseert (leeftijdsspecialisatie).
- VIB 7. Hij overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen. Hij weet hoe zijn onderwijs voortbouwt op het voorgaande onderwijs en voorbereidt op het vervolgonderwijs. De leraar kent de samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum.
- VIB 8. Hij weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen opvatten, interpreteren en leren. Hij kan zijn onderwijs daarop afstemmen. Hij kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor het dagelijkse leven en vervolgonderwijs.
- VIB 9. Hij is op de hoogte van de mogelijkheden van het gebruik van nieuwe media in het onderwijs en weet hoe hij leerlingen kan begeleiden bij het verwerven van de (media)vaardigheden voor de 21ste eeuw.

Vakdidactisch bekwaam

De leraar maakt de vakinhoud leerbaar voor zijn leerlingen. Hij weet die vakinhoud te vertalen in leerplannen of leertrajecten. Hij brengt een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen. Bij de uitvoering van zijn onderwijs volgt hij de ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij toetst en analyseert regelmatig en adequaat of de leerdoelen gerealiseerd worden en hoe dat gebeurt. Op basis van zijn analyse stelt hij zo nodig zijn onderwijs didactisch bij. Zijn onderwijs gaat met de tijd mee.

- VDB 1. Hij heeft kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die herkennen in het leren van zijn leerlingen.
- VDB 2. Hij kent verschillende methodes en criteria waarmee hij de bruikbaarheid ervan voor zijn leerlingen kan vaststellen. Hij kent verschillende manieren om binnen een methode te differentiëren. Hij kan de methode aanvullen en verrijken.
- VDB 3. Hij weet hoe een leerplan in elkaar zit en kent de criteria waaraan een goed leerplan moet voldoen. Hij kan plannen opstellen gericht op het individu, een subgroep of de groep.
- VDB 4. Hij heeft kennis van (digitale) leermaterialen en -middelen. Hij kent de technische en pedagogisch-didactische mogelijkheden en beperkingen daarvan.
- VDB 5. Hij kent verschillende didactische leer- en werkvormen en de (leer)psychologische achtergrond daarvan. Hij kent criteria waarmee de bruikbaarheid daarvan voor zijn leerlingen kan worden vastgesteld.
- VDB 6. Hij kent verschillende doelen van evalueren en toetsen. Hij kent verschillende, bij deze doelen passende vormen van observeren, toetsen en examineren.
- VDB 7. Hij heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de vakdidactiek ten behoeve van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is.

Onderwijs voorbereiden

- VDB 8. Hij kan doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen.
- VDB 9. Hij kan samenhangende lessen (of andere vormen van onderwijsactiviteiten) uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen.
- VDB 10. Hij kan passende en betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen. Hij kan toetsen ontwikkelen, toetsresultaten beoordelen, analyseren en interpreteren en de kwaliteit van toetsen en examens beoordelen.

Onderwijs uitvoeren en het leren organiseren

- VDB 11. Hij kan een adequaat klassenmanagement realiseren. Hij houdt een planning aan die bij de kinderen bekend is en gaat adequaat om met tijd.
- VDB 12. Hij kan aan leerlingen de verwachtingen en leerdoelen duidelijk maken en leerlingen motiveren om deze te halen.
- VDB 13. Hij kan de leerstof aan zijn leerlingen begrijpelijk en aansprekend uitleggen, voordoen hoe er mee gewerkt moet worden en daarbij inspelen op de taalbeheersing en taalontwikkeling van zijn leerlingen.
- VDB 14. Hij kan doelmatig gebruikmaken van beschikbare (digitale) leermaterialen en -middelen en kan deze zo nodig zelf ontwerpen/ontwikkelen.
- VDB 15. Hij kan de leerlingen met gerichte activiteiten de leerstof laten verwerken, daarbij variatie aanbrenge en bij instructie en verwerking differentiëren naar niveau en kenmerken van zijn leerlingen.
- VDB 16. Hij kan de leerling begeleiden bij die verwerking, stimulerende vragen stellen en opbouwende gerichte feedback geven op taak en aanpak.
- VDB 17. Hij kan samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid stimuleren.

Onderwijs evalueren en ontwikkelen

- VDB 18. Hij kan de voortgang volgen, de resultaten toetsen, analyseren en beoordelen, feedback vragen van leerlingen en deze feedback tezamen met zijn eigen analyse van de voortgang gebruiken voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces.
- VDB 19. Hij kan leerproblemen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen.
- VDB 20. Hij kan advies vragen aan collega's of andere deskundigen. Hij weet wanneer en hoe hij advies kan geven.
- VDB 21. Hij kan zijn didactische aanpak en handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
- VDB 22. Hij kan bijdragen aan didactische ontwikkelingen in zijn school; de inhoud en de didactische aanpak van zijn onderwijs uitleggen en verantwoorden.

Pedagogisch bekwaam

Pedagogische bekwaamheid wil zeggen dat de leraar een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen kan realiseren. Hij volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt daarop zijn handelen af. Hij draagt bij aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Ook in pedagogische zin blijft zijn onderwijs van deze tijd.

- PB 1. Hij heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorie die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen.
- PB 2. Hij heeft kennis van opvoedkundige theorieën en methodieken, die voor zijn onderwijspraktijk relevant zijn en kan die betrekken op zijn pedagogisch handelen.
- PB 3. Hij heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en -stoornissen.
- PB 4. Hij weet hoe hij zicht kan krijgen op de leefwereld van zijn leerlingen, hun sociaal-culturele achtergrond en hun communicatie- en omgangsvormen. Hij weet hoe hij daarmee rekening kan houden in zijn onderwijs.
- PB 5. Hij heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de pedagogiek van het type onderwijs en het deel van het curriculum waarin hij werkzaam is.
- PB 6. Hij kan groepsprocessen sturen en begeleiden.
- PB 7. Hij kan vertrouwen wekken bij zijn leerlingen en een veilig pedagogisch klimaat scheppen.
- PB 8. Hij kan ruimte scheppen voor leren, inclusief het maken van vergissingen en fouten.
- PB 9. Hij kan verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen.
- PB 10. Hij kan het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren.
- PB 11. Hij heeft oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen en doet daar recht aan.
- PB 12. Hij kan ontwikkelings-, gedragsproblemen en gedragsstoornissen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen.
- PB 13. Hij kan zijn onderwijs en zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen uitleggen en verantwoorden.
- PB 14. Hij kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerling betrokken zijn.
- PB 15. Hij kan leidinggeven aan een klas en orde houden en heeft hierbij oog voor de eigen verantwoordelijkheid van leerlingen. Hij kan zijn eigen grenzen bewaken.
- PB 16. Heeft kennis van processen van sociaal-emotionele ontwikkeling, identiteitsvorming,

zingeving en morele ontwikkeling bij basisschoolkinderen en van de culturele bepaaldheid daarvan en weet welke consequenties hij hieraan moet verbinden voor zijn handelen.

Professioneel en collegiaal bekwaam

De leraar kan samenwerken met collega's en zijn lessen met hen afstemmen. Hij levert zijn bijdrage aan de (onderwijskundige) ontwikkelingen op zijn school. Hij onderhoudt contacten met ouders en anderen die voor de leerlingen belangrijk zijn. Hij is in staat te reflecteren op zijn eigen professionele ontwikkeling. En hij draagt bij aan de professionele kwaliteit van de beroepsuitoefening. Hij is daarbij in staat gebruik te maken van wetenschappelijk onderzoek of zelf onderzoek op te zetten.

- PCB 1. Hij is in staat tot kritische reflectie op zichzelf, op zijn handelen en op zijn relatie met anderen en is zich bewust van zijn eigen houding en gedrag en van de invloed daarvan op zijn omgeving.
- PCB 2. Hij werkt en leert samen met collega's: deelt relevante informatie; levert een constructieve bijdrage aan overleg, geeft en ontvangt collegiale consultatie en intervisie, werkt samen aan kwaliteitszorg, ontwikkelingen en verbeteringen van het vak en de school.
- PCB 3. Hij neemt op een constructieve manier deel aan verschillende vormen van overleg en samenwerking met mensen en instellingen buiten de school. Hij verantwoordt zijn professionele opvattingen en werkwijzen aan ouders en andere belanghebbenden en geeft vorm aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het opvoeden en leren.
- PCB 4. Hij is in staat (wetenschappelijke) informatie, kennis en actualiteiten kritisch te beoordelen, hierop zijn eigen mening te vormen en informatie om te zetten in praktisch bruikbare acties.
- PCB 5. Hij is in staat praktijkonderzoek uit te voeren als methodiek voor leren op de werkplek en de resultaten daarvan te gebruiken om verbeteringen aan te brengen in het eigen onderwijs en een bijdrage te leveren aan schoolontwikkeling.
- PCB 6. Hij is in staat planmatig en zelfstandig sturing te geven aan zijn eigen professionele ontwikkeling als leraar en dit te verantwoorden. Hij stemt dit af op het beleid van de school en de afspraken binnen het team en hij maakt bij zijn ontwikkeling gebruik van informatie van leerlingen en collega's.
- PCB 7. Hij is op de hoogte van de onderwijspraktijk in andere scholen voor primair onderwijs en vervolgscholen. Hij heeft een goed beeld van het werkveld en de werk-, leer- en specialisatiemogelijkheden na afronding van de opleiding. Hij weet zich op een adequate manier op de arbeidsmarkt te presenteren.
- PCB 8. Hij kent de mogelijkheden en beperkingen van digitale (online)applicaties (gericht op de leerling administratie, de interne en externe communicatie, de eigen professionaliteit en de archivering van bestanden) en weet deze functioneel in te zetten.

Van beroepsprofiel naar curriculum

Het curriculum dat gebaseerd is op de voorgaande hoofdstukken en het didactisch concept van de LOI bestaat uit acht thema's. Elk thema bestrijkt (uitgaande van een gangbaar studietempo) een half jaar studie (30 EC = 840 uren studiebelasting). Ieder thema bestaat weer uit verschillende modules en een afsluitende praktijkintegratieopdracht.

Het laatste thema van de opleiding vormt een uitzondering op de hiervoor geschetste structuur. In dit thema loopt de student zijn LiO-stage en voert hij een afstudeeropdracht (praktijkonderzoek) uit.

Het opleidingsaanbod binnen de thema's biedt studenten de mogelijkheid de opleidingsbekwaamheden van het desbetreffende opleidingsniveau te bereiken. In principe richt elk thema zich op alle vier de opleidingsbekwaamheden. Er is wel verschil in welke opleidingsbekwaamheden binnen een thema het meeste accent krijgen. Dit wordt weergegeven in de volgende tabel.

Om door te kunnen stromen naar de hoofdfase dient de student alle modules van de propedeuse met goed gevolg te hebben afgerond.

Bekwaamheid		VI B	V D B	P B	P C B	V I B	V D B	P B	P C B	V I B	V D B	P B	P C B
Niveau		1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Propedeuse- fase	Thema 1 (30 EC)	✓		✓	✓								
	Thema 2 (30 EC)	✓	✓	✓									
Hoofdfase	Thema 3 (30 EC)					✓	✓	✓					
	Thema 4 (30 EC)					✓	✓						
	Thema 5 (30 EC)					✓	✓		✓				
	Thema 6 (30 EC)					✓	✓	✓					
	Thema 7 (30 EC)					✓	✓		✓				
Afstudeer- fase	Thema 8 (30 EC)									✓	✓	✓	✓

VIB = Vakinhoudelijk bekwaam, VDB = Vakdidactisch bekwaam, PB = Pedagogisch bekwaam, PCB = Professioneel en collegiaal bekwaam.

Het digitaal portfolio

Bij de afronding van praktijkintegratieopdrachten en het afstuderen wordt gebruikgemaakt van het digitaal portfolio. Met dit instrument laat de student zien welke leerontwikkeling hij heeft doorgemaakt gedurende de propedeuse-, hoofd- en afstudeerfase. Bij de portfolio-opdrachten wordt uitgegaan van gesitueerde en/of integrale leerdoelen, die voor zover mogelijk gebaseerd zijn op casuïstiek of de beroepspraktijk. Portfolio-opdrachten uit een opleidingsfase moeten voldoende zijn beoordeeld alvorens een student aan portfolio-opdrachten uit de daaropvolgende opleidingsfase mag beginnen (Van der Hoeden & Helfferich, 2010).

3.3 Curriculum en toetsplan hbo-bachelor

Het curriculum van de opleiding van de opleiding hbo Lerarenopleiding basisonderwijs omvat een propedeutische fase, een hoofdfase en een afstudeerfase. De propedeuse heeft als doel de student zich te laten oriënteren op het vakgebied in zijn geheel, alsmede een vakinhoudelijke basis aan te reiken. Na met voldoende resultaat afsluiten van alle onderwijseenheden van de propedeuse kan de student een propedeutisch getuigschrift opvragen. In de hoofdfase vindt verdere verdieping en nadere beroepsvorming plaats. Het studieprogramma is opgebouwd uit de onderwijseenheden (modules) en toetsvormen als hieronder weergegeven. Onderstaand overzicht dient tevens te worden beschouwd als het toetsplan van de opleiding.

Module	EC	Code	Toetsvorm
Thema 1: Oriëntatie op studie en beroep			
Studievaardigheden (in het onderwijs)	3	05-2099	Inzendopgaven
Inleiding digitaal portfolio (LO)	0	05-2099	Portfolio
Onderwijskunde – de school en het kind	3	05-2250	Schriftelijk examen
Taal: eigen vaardigheid	5	05-2250	inzendopgaven
Rekenen: eigen vaardigheid	5	05-2250	Landelijke rekentoets en inzendopgaven
Vakken op de basisschool	3	05-2250	Inzendopgaven
Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs	6	05-2250	Inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht Oriëntatie op studie en beroep	5	05-2250	Portfolio
Thema 2: Lesgeven			
Onderwijskunde: lesgeven	5	05-2250	Inzendopgaven
Taal: inhoud & didactiek 1	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Rekenen: inhoud & didactiek 1	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Oriëntatie op jezelf en de wereld (OJW) – inleiding	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Kunsteducatie: inleiding	5	05-2250	Inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht Lesgeven	5	05-2250	Portfolio
Totaal Propedeuse	60		

Module	EC	Code	Toetsvorm
Thema 3: De groep in beweging			
Onderwijskunde: de groep in beweging	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Taal: inhoud & didactiek 2	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Het jonge kind	5	05-2250	Inzendopgaven
Bewegingsonderwijs	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Handschriftonderwijs	5	05-2250	Praktijkexamen en inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht De groep in beweging	5	05-2250	Portfolio
Thema 4: Leerlijnen en opbrengsten			
Onderwijskunde: leerlijnen en opbrengsten	5	05-2250	Inzendopgaven
Taal: inhoud & didactiek 3	4	05-2250	Inzendopgaven
Rekenen: inhoud & didactiek 2	4	05-2250	Inzendopgaven
OJW: natuur & techniek	4	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
OJW: geschiedenis	4	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Kunsteducatie: dans en drama	4	05-2250	Inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht Leerlijnen en opbrengsten	5	05-2250	Portfolio
Thema 5: De school en de omgeving			
Onderwijskunde: de school en de omgeving	5	05-2250	Inzendopgaven
Vakintegratie	4	05-2250	Inzendopgaven
OJW: aardrijkskunde	4	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Taal: Engels	4	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
OJW: geestelijke stromingen	4	05-2250	Inzendopgaven
Kunsteducatie: muziek	4	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht De school en de omgeving	5	05-2250	Portfolio

Module	EC	Code	Toetsvorm
Thema 6: Passend onderwijs			
Onderwijskunde: passend onderwijs	5	05-2250	Inzendopgaven
Taal: inhoud & didactiek 4	5	05-2250	Schriftelijk examen en inzendopgaven
Rekenen: inhoud & didactiek 3	5	05-2250	Inzendopgaven
Leerlingenzorg	5	05-2250	Inzendopgaven
Kunsteducatie: beeldende vorming	5	05-2250	Inzendopgaven
Praktijkintegratie-opdracht Passend onderwijs	5	05-2250	Portfolio (o.a. praktijkexamen)
Thema 7: Specialisatie			
Beroepsverdieping	5	05-2250	Inzendopgaven
Rekenen: jongere kind of Rekenen: oudere kind (keuzemodule)	5	05-2250	Schriftelijk examen
Taal: jongere of oudere kind	5	05-2250	Inzendopgaven
Vakprofilering	5	05-2250	Inzendopgaven
LiO-verdieping	4	05-2250	Toetsing hangt af van de gekozen verdiepingsmodule
Internationalisering	6	05-2099	Inzendopgaven
Thema 8: Bekwaam zijn en blijven			
LiOfase en afstudeeropdracht	30	05-2250	Praktijkexamen, afstudeeropdracht en mondeling examen
Totaal Hbo Lerarenopleiding Basisonderwijs			
	240		

4. Beschrijving onderwijseenheden (modules)

Studievaardigheden in het onderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2099	
Modulenaam	Studievaardigheden in het onderwijs	
Doelstelling	De doelstelling van deze module is om de student kennis te laten maken met het studeren via afstandsonderwijs en algemene studievaardigheden bij te brengen.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	3 EC	
Ingangsdatum	1 september 2012	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	09-05-2017	Vrijstellingen aangescherpt
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie: studeren via afstandsonderwijs bij de LOI • Ontdek je persoonlijke leerstijl • Studieplanning • Ga studieproblemen te lijf • Leer effectieve studiemethoden • Goed voorbereid naar je tentamen • bekwaamhedengericht onderwijs • Reflectie 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Verwerking oefenopgaven en inzendopgaven 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan beschrijven hoe hij via afstandsonderwijs bij de LOI gaat studeren. • De student kan zijn persoonlijke leerstijl beschrijven. • De student kan een realistische studieplanning maken. • De student kan beschrijven hoe hij het beste om kan gaan met eventuele studieproblemen. • De student weet hoe hij zich kan voorbereiden op tentamens. • De student kan beschrijven wat bekwaamhedengericht onderwijs inhoudt. • De student kan reflecteren met behulp van reflectie-instrumenten. 	
Standaard vrijstellingen	Indien het diploma behaald voor: <ul style="list-style-type: none"> • 1e/2e graads bevoegdheid Voortgezet onderwijs • bevoegdheid voor het Voortgezet onderwijs Nederlands of Basisonderwijs 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Master Nederlandse Taal en Cultuur • Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur • Propedeuse Nederlandse Taal en Cultuur • Bachelor Lerarenopleiding basisonderwijs (Pabo) • Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs (Pabo) • Bachelor Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs • Oriëntatietraject Lerarenopleiding Talen
Tentamens	De module wordt afgesloten door het uitvoeren van een reeks inzendopdrachten. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de kandidaat te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De kandidaat is geslaagd indien het cijfer 6 of hoger is behaald voor elk van de opdrachten.

Inleiding digitaal portfolio (LO)

ALGEMEEN		
Code	05-2099	
Modulenaam	Inleiding digitaal portfolio (LO)	
Doelstelling	<p>In algemene zin is een portfolio in een opleiding bedoeld om een weerslag te geven van verworven kennis, vaardigheden en inzichten van een student: van u dus. Deze kennis, vaardigheden en inzichten samen worden ook wel competenties of bekwaamheden genoemd. Het portfolio dient meer doelen. Ten eerste wordt met het portfolio beoogd beter te kunnen oordelen over uw kwalificaties in praktijksituaties dan met alleen 'gewone' examens mogelijk is. Ten tweede verzamelt u op deze manier gedurende de loop van uw studie een compleet overzicht van de door u ontwikkelde bekwaamheden. Tot slot maakt het ontwikkelen van uw portfolio studiebegeleiding mogelijk. Gedurende uw opleiding werkt u daarom veelvuldig in uw persoonlijke portfolio.</p> <p>In deze module wordt u wegwijs gemaakt in het werken met het portfolio. Na het lezen van deze module:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent u de vier bekwaamheden waarover een start bekwame leraar moet beschikken en op basis waarvan de opleiding is opgebouwd. • Kent u het doel en de opbouw van het digitaal portfolio. • Kunt u werken met het digitaal portfolio en de bijbehorende matrices. <p>In deze module worden verschillende rollen en functies besproken. Voor al deze rollen en functies geldt dat ze zowel door een man als een vrouw vervuld kunnen worden. Voor het gemak spreken we hier over 'hij' en 'hem', maar hiervoor in de plaats kunt u 'zij' of 'haar' lezen.</p>	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	0 EC	
Ingangsdatum	1 september 2012	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Opbouw van de opleiding vanuit bekwaamhedenperspectief. • De samenhang tussen het studieprogramma en met name de opdrachten en het digitaal portfolio wordt verduidelijkt. 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken portfolio-opdrachten 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van portfolio-opdrachten 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	

Leerdoelen	<p>Wanneer u aan het einde bent gekomen van uw studie en u het portfolio hebt afgerond, hebt u een compleet overzicht van de door u ontwikkelde kennis, vaardigheden en inzichten, gerangschikt per themablok en bekwaamheid. Door het ontwikkelen van het digitaal portfolio en aan de hand van dit uiteindelijke overzicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunt u aantonen dat u de bekwaamheden verworven hebt. • Bent u zich bewust van uw eigen houding en gedrag en van de invloed daarvan op leerlingen en anderen. • Bent u in staat tot kritische reflectie op uzelf, op uw handelen en op uw relatie tot anderen. • Kunt u planmatig werken aan de ontwikkeling van uw eigen bekwaamheden, dit afstemmend op het beleid en de afspraken op uw werkplek en gebruikmakend van informatie van leerlingen en collega's.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De module wordt afgesloten door het uitvoeren van de portfolio-opdrachten. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de kandidaat te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	Indien de kandidaat de eerste opdracht van de studieloopbaanbegeleiding heeft ingezonden, is deze module afgerond.

Onderwijskunde: de school en het kind

ALGEMEEN	
Code	05-2250
Modulenaam	Onderwijskunde: de school en het kind
Doelstelling	Inleiding op het beroep van de leraar, een inleiding op de schoolorganisatie, oriëntatie op de leefwereld van het kind, communiceren met kinderen, biologische en cognitieve ontwikkelingsaspecten, gegevens over een kind verzamelen, groepjes leerlingen begeleiden. Deze module is een oriëntatie op het beroep leraar basisschool. De onderwerpen die in deze module aan bod komen krijgen een verdieping in de hoofdfase.
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.
Studielast	3 EC
Ingangsdatum	1 februari 2013
Mutatie	Datum
	Omschrijving
	09-05-2017
	Literatuur actualisatie, vrijstelling toegevoegd
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling
LEREN	
Korte inhoud van module	<p>De pedagogische opdracht van het onderwijs. De pedagogische opdracht vormt de kern van het leren op school. In dit hoofdstuk wordt de pedagogische opdracht van de school uiteengezet. Elke school heeft een eigen visie op opvoeden en onderwijzen. Deze visies zijn gebaseerd op de mens- en maatschappijbeelden die de school heeft. De Nederlandse samenleving is multicultureel, pluriform en onderhevig aan ingrijpende veranderingen. In dit hoofdstuk worden vier visies besproken over de taak van het onderwijs in een pluriforme samenleving.</p> <p>Kijk op kinderen. De beginsituatie van de leerlingen bepalen Om goed onderwijs te kunnen verzorgen moet de leerkracht de beginsituatie van de individuele leerlingen en de groep kennen. In dit hoofdstuk wordt een aantal belangrijke theoretische onderscheidingen van beginsituatiebepaling die een sterke invloed hebben op het leren van het kind behandeld. Er worden diverse methoden aangereikt waarmee de beginsituatie van de groep kan worden vastgesteld.</p> <p>De ontwikkeling van kinderen. Met behulp van inzichten uit de ontwikkelings- en de leerpsychologie wordt er ingegaan op het groei- en leerprocessen van het kind.</p> <p>Een veilige leeromgeving en communicatie met kinderen Een veilig pedagogisch klimaat in de groep is een belangrijke voorwaarde voor leren en ontwikkelen. De houding van de leraar is een belangrijk instrument bij het creëren van een positieve en inspirerende sfeer. Dit hoofdstuk gaat in de pedagogische begeleiding van de leraar rekening houden met de basisbehoeften van de leerlingen. Goede communicatie met leerlingen speelt hier een belangrijke rol in.</p> <p>De schoolorganisatie en de rollen van de leerkracht De school wil net als een commercieel bedrijf effectief en efficiënt werken en de mensen en middelen op een kwalitatieve manier inzetten. De school is geen eiland</p>

	<p>maar onderdeel van de omgeving. Zij ondervindt invloed van de buitenwereld en de samenleving. De school heeft er ook belang bij om de maatschappij bij de school te betrekken.</p> <p>Dit hoofdstuk gaat over de organisatorische aspecten van de basisschool zowel intern als extern. Daarnaast worden de rollen van de leerkracht uitvoerig besproken.</p> <p>Het Nederlandse onderwijsstelsel</p> <p>De school, het instituut dat in opdracht van de maatschappij het onderwijs verzorgt, wordt telkens onder de loep genomen om te kijken of zij wel goed functioneert. Zij heeft zich door de eeuwen heen ontwikkeld tot wat zij nu is.</p> <p>Dit hoofdstuk gaat over de ontwikkeling van het Nederlandse onderwijsstelsel.</p> <p>De volgende onderwerpen komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vrijheid van de inrichting van onderwijs. • Het ontstaan van de basisschool, • De schaalvergroting • Verschillende onderwijsvormen voor leerlingen met speciale zorgvraag • Enkele nieuwe ontwikkelingen in het basisonderwijs.
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven •
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • Alkema, E, & Kuipers, J. (2015). Meer dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool. Assen: Van Gorcum. ISBN: 9789023252160
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven •
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de hoofdlijnen beschrijven van het beroep van leraar basisonderwijs en de opleiding leraar basisonderwijs. Hij ontwikkelt daarmee een referentiekader waaraan hij in het vervolg van de opleiding nieuwe kennis, vaardigheden en attitudes kan verbinden. • De student kan de rollen van de leraar op een basisschool beschrijven. Hij kan het Nederlandse onderwijssysteem beschrijven en kan dit plaatsen in een historisch perspectief.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hbo Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs incl. certificaat van Cito instaptoetsen Wiscat en Taaltoets, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • MBO Onderwijsassistent (niveau 4) of Sociaal Pedagogisch werker (niveau 4), behaald bij een beroepsopleiding erkend door de ministeries van OCW en EZ is opgenomen in 'Crebo-opleidingen BKS' • WO propedeuse Eerstegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO propedeuse Tweedegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling

	<ul style="list-style-type: none"> • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling • HBO deelprogramma Ontwikkelingspsychologie, behaald bij de LOI Hogeschool • Onderwijsbevoegdheid MBO of tweedegraads
Tentamens	De module wordt afgesloten met een examen.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd bij het cijfer 6 of hoger.

Taal: eigen vaardigheid

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: eigen vaardigheid	
Doelstelling	Deze module richt zich op de taalvaardigheid van de student. Er wordt een relatie gelegd met de kerndoelen. De student verwerft eigen vaardigheden, waarmee hij boven de leerstof staat.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	28-12-2016	Cito taaltoets vervalt. Vervangen door LOI Toetsing
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	De module behandelt: <ul style="list-style-type: none"> • Redekundige ontleding van de enkelvoudige zin; • Redekundige ontleding van de samengestelde zin; • Woordbenoeming; • Stijlfouten en -figuren; • Spelling van het werkwoord; • Spelling van naamwoorden, andere lastige kwesties, interpunctie 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdag 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>De Taaltoets-pabo haal je zo</i>, Han de Weerd, Uitgeverij Coutinho, Bussum, 2011 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<p>De student is theoretisch en praktisch bekwaam in alle aspecten van taalbeheersing.</p> <p>De kerndoelen voor het basisonderwijs zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontleden in onderwerp, werkwoordelijk gezegde (persoonsvorm en werkwoordelijke rest) • Het formuleren van correcte zinnen • correcte spelling van het werkwoord • correcte spelling van andere woorden (meervouden, verkleinwoorden, verbogen vormen) • Het correct gebruik van leestekens. 	

	<p>De student leert de volgende inhouden/vaardigheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ontleden van de enkelvoudige zin in: persoonsvorm – onderwerp – gezegde (werk- en naamwoordelijk deel/ werkwoordelijke rest) – lijdend voorwerp – meewerkend voorwerp – voorzetselvoorwerp – bijvoeglijke bepaling – bijwoordelijke bepaling. • Het ontleden van de samengestelde zin in: rompzin – hoofdzin – bijzin – soorten bijzinnen (onderwerpszin – gezegdezin – lijdendvoorwerpszin – meewerkend voorwerpszin – betrekkelijke bijzin – bijwoordelijke bijzin – beknopte bijzin – uitbreidende en beperkende bijzin). Kenmerken van de bijzin - onderschikkende en nevenschikkende voegwoorden. • Woordbenoeming: alle woordsoorten (incl. lastige kwesties als vragende voornaamwoorden/ vragende bijwoorden/werkwoorden die voorkomen als koppel-, hulp- en/of zelfstandig werkwoord). • Het vermijden van stijlfouten: de basis (hen/hun, zich ergeren/irriteren, foutieve inversies, contaminaties) en het 'Echte werk' (pleonasmen, tautologieën, zeugma's, foutieve beknopte bijzinnen, dubbele ontkenning, het verschil tussen een stijlfout en een stijlfiguur). • Spelling van het werkwoord. Andere spellingkwesties. • Interpunctie. De basis (hoofdletter, punt, komma, uitroepetekens, vraagtekens, dubbelepunt, puntkomma, aanhalingstekens). De complexere kwesties (waar wel of geen spaties, welk leesteken eerst, citaten met of zonder beperkende bijzin, gebruik van haakjes, gedachtestreepje, weglatingsstreepje, drie puntjes, symbolen, getallen). <p>De leraar staat boven de leerstof die hij/zij zijn leerlingen moet bijbrengen.</p>
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	Deze module wordt afgesloten met een flexibel examen met open en gesloten vragen van 120
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd bij het cijfer 6 of hoger.

Rekenen: eigen vaardigheid

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Rekenen: eigen vaardigheid	
Doelstelling	Deze module richt zich op de rekenvaardigheid van de student. Er wordt een relatie gelegd met de kerndoelen. De student verwerft eigen rekenvaardigheden, waarmee hij boven de leerstof staat. Deze module bereidt de student voor op de landelijke rekentoets die in de propedeusefase moet worden behaald.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>Gehele getallen komen in het dagelijks leven in veel situaties en in verschillende betekenissen voor. We doen regelmatig een beroep op ons begrip van en bewerkingen met hele getallen, bijvoorbeeld wanneer we de folders van de supermarkt bekijken, boodschappen doen, de krant lezen of tv-kijken. We komen bijvoorbeeld getallen tegen als het gaat om lengte, tijd, voedsel, bladzijdennummers, temperatuur, geld, (huis)nummers, leeftijd, Burgerservicenummer en samengestelde grootheden. Getalbegrip, het kunnen redeneren en rekenen met getallen, en daarbij getalrelaties kunnen toepassen, geeft een beter begrip van de numerieke wereld om ons heen. Het helpt ons de wereld te ordenen, te structureren en te organiseren. Het speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van gecijferdheid.</p> <p>De student verkrijgt in dit domein kennis van en inzicht in het domein hele getallen. Daarbij gaat het om getallen, getalrelaties en redeneren en rekenen met hele getallen. De student leert vlot hoofdrekenen, schattend rekenen en standaardprocedures uitvoeren, waaronder de meest voorkomende verkorte cijferalgoritmes, voor optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen uitvoeren.</p> <p>De hoofdbewerkingen (optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen) en de onderscheiden vormen van rekenen (hoofdrekenen, rekenen volgens standaardprocedures en cijferen, schattend rekenen en gebruik van de rekenmachine) worden niet alleen gebruikt binnen het domein hele getallen, maar zijn ook relevant voor de overige domeinen.</p> <p>Verhoudingen, procenten, breuken en kommagetallen zijn nauw met elkaar verweven. De notatie van procenten, breuken en kommagetallen verschilt, maar ze worden, afhankelijk van de situatie, naast elkaar gebruikt. Niet willekeurig, maar afhankelijk van wat het beste uitkomt. De student leert over de samenhang tussen verhoudingen, procenten, breuken en kommagetallen. Hij kent veelvoorkomende (getal)relaties en kan bij het rekenen en redeneren met verhoudingen, procenten, breuken en kommagetallen flexibel wisselen in het gebruik daarvan.</p>	

	<p>Meten doen we dagelijks, al is het vaak onbewust. We verrichten meetactiviteiten bij het omgaan met een weegschaal), de instellingen van vrieskist, oven en magnetron, het zetten van koffie, het instellen van de dvd-recorder. Verder zijn we met geld en tijd doorlopend bezig met meetgetallen en de onderlinge relaties daartussen. Bij het meten gaat het in alle gevallen om het afpassen met behulp van een standaardmaat of met een natuurlijke maat. De student leert in dit domein over de diverse grootheden, metrische maten en meetinstrumenten voor zaken als gewicht, lengte, oppervlakte en inhoud, temperatuur, geld, tijd en snelheid.</p> <p>Bij het domein meetkunde gaat het onder meer over de plaats van objecten in de ruimte, richting van kijken en bewegen, routes, netwerken, de plaats van objecten ten opzichte van elkaar, zoals 'tegenover elkaar' en (spiegel)symmetrie. Vlakke en ruimtelijke figuren, patronen en vormen, zoals lijn(stuk), cirkel, vierkant, rechthoek of driehoek en de eigenschappen van vormen spelen hierbij een rol. De student verwerft inzicht in en neemt kennis van de meetkundige kennisgebieden en activiteiten.</p> <p>Het domein verbanden heeft betrekking op het interpreteren van informatie uit een afbeelding, grafiek of schema. Veel informatie is schematisch van aard, bijvoorbeeld die in een routeplanner. Kenmerkend voor deze schema's is dat de betekenis van getallen mede afhankelijk is van de plaats van het getal in het schema. Het maatschappelijk belang van dit domein wordt steeds groter. Het gaat daarbij om het selecteren van representaties om informatie weer te geven, maar vooral ook om het lezen en begrijpen van informatierepresentaties. De student leert gangbare grafieken en schema's gebruiken om informatie die zich daarvoor leent te representeren. Hij leert grafieken lezen en vergelijken en informatie uit grafieken op hun waarde schatten.</p>
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Zelf corrigeren van gemaakte opgaven • Bijwonen contactdag
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Ale, P. & Schaik, M. van (2011). Rekenen + Wiskunde uitgelegd. Kennisbasis voor leerkrachten basisonderwijs. Bussum: Coutinho. • extra opgaven, oefentoets • website: http://pabotoetsen.webs.com/
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Corrigeren van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<p>Het doel is om de kennis van de student op voldoende niveau te krijgen, zodat deze ruim boven de leerstof staat. Deze mate van begrip en overzicht van de stof is van groot belang bij het overbrengen van het rekenen naar de toekomstige leerling.</p> <p>Het benodigde rekenniveau is vastgelegd in de zogeheten kennisbasis Pabo. De kerndoelen met betrekking tot Rekenen-wiskunde zijn opgedeeld in de domeinen 'Gehele getallen', 'Verhoudingen', 'Procenten', 'Breuken en Kommagetallen', 'Meten', 'Meetkunde' en 'Verbanden'. De eigen vaardigheid met betrekking tot deze vijf domeinen vormt de kern van de module.</p>
Standaard vrijstellingen	Certificaat WISCAT geeft vrijstelling voor de toets WISCAT-pabo. De inzendopgaven moeten wél gemaakt worden.
Tentamens	CITO-rekentoets en inzendopdrachten. De rekentoets WISCAT-pabo maakt gebruik van een opgavenbank. Hieruit stelt de computer adaptieve toetsen

	<p>samen. Dat zijn toetsen waarvan de moeilijkheidsgraad zich aanpast aan de vaardigheid van de student. Anders gezegd: elke student krijgt een toets op maat. De toetsen worden getoond op het beeldscherm. De student beantwoordt de opgaven met de muis of toetsenbord. De computer kijkt de antwoorden meteen na en geeft onmiddellijk de uitslag nadat de laatste vraag is beantwoord.</p> <p>Domeinen WISCAT-pabo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdrekenen • Basisvaardigheden • Breuken, procenten, verhoudingen en decimale getallen • Meten en meetkunde
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd bij het cijfer 6 of hoger. De normering wordt landelijk bepaald door CITO.

Vakken op de basisschool

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Vakken op de basisschool	
Doelstelling	Oriëntatie op de vakken in de basisschool (uitgezonderd rekenen en taal) en de hieraan gerelateerde kennisbases aan de hand van praktijkvoorbeelden. Het accent ligt op het belang van de vakken voor de ontwikkeling van het kind en het toekomstige functioneren in de samenleving.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	3 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De vakken op de basisschool</p> <p>De vakken die op de basisschool worden aangeboden, met uitzondering van rekenen en taal, worden weergegeven en kort besproken. Daarnaast wordt uitgelegd wat de kernbases zijn en wat in grote lijnen het belang van de vakken voor de ontwikkeling van de leerlingen is. Als laatste wordt een begin gemaakt met het beschrijven van de praktijksituatie.</p> <p>De volgende vakken worden ieder in een apart hoofdstuk behandeld volgens een vast patroon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom wordt dit vak gegeven? Wat is het belang van het vak voor de ontwikkeling van het kind en voor het toekomstig functioneren in de samenleving? • De kennisbasis voor het vak wordt besproken. De student weet wat hij aan het eind van de studie over het vak moet weten. • Hoe wordt het vak op de basisschool aangeboden? Dit praktijkgedeelte speelt zich af in een doorsnee basisschool. Op een verhalende wijze, onderbroken met theorie, wordt weergegeven op welke wijze het vak in de onder-, midden- en bovenbouw kan worden gegeven. <p>De volgende vakken of combinaties van vakken komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aardrijkskunde en Engels • Geschiedenis en Geestelijke stromingen • Natuur & techniek • Handschriftontwikkeling en bewegingsonderwijs • Muziek, dans & drama en beeldend onderwijs <p>Voor deze inrichting van de module is gekozen om op een overzichtelijke manier de verschillende vakken op de basisschool in beeld te brengen. Door de module op deze wijze in te richten, wordt het makkelijker voor de student om alle doelstellingen te kunnen halen.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen 	

	<ul style="list-style-type: none"> Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> De student oriënteert zich op de kennisbasis van de vakken genoemd in de bijlage. Hij kan beschrijven wat hij aan het einde van zijn studie minimaal over de vakken moet weten. De student kan benoemen waarom deze vakken belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind en voor het toekomstig functioneren in de samenleving. De student kan beschrijven wat de praktijk van het lesgeven in deze vakken inhoudt. De student kan eenvoudige lesactiviteiten ontwikkelen voor deze vakgebieden. De student houdt daarbij rekening met de doelgroep, door vast te stellen of de leerlingen in de onder-, midden- of bovenbouw zitten.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hbo Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs incl. certificaat van Cito instaptoetsen Wiscat en Taaltoets, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld.

Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs	
Doelstelling	De student verwerft de onderzoeksvaardigheden die nodig zijn om de kernactiviteiten van de cyclus voor praktijkonderzoek in de hoofdfase en afstudeerfase zelfstandig te kunnen doorlopen. Tijdens de module ontwikkelt de student de basisvaardigheden gericht op de kernactiviteiten van de cyclus voor praktijkonderzoek; oriënteren, richten, plannen, verzamelen, analyseren en concluderen, rapporteren en presenteren.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	6 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De student verwerft de onderzoeksvaardigheden die nodig zijn om de kernactiviteiten van de cyclus voor praktijkonderzoek in de hoofdfase en afstudeerfase zelfstandig te kunnen doorlopen. Tijdens de module krijgt de student inzicht in de wijze waarop praktijkonderzoek in de basisschool kan bijdragen aan het beantwoorden van vragen die de onderwijspraktijk oproept. Er wordt ingezoomd op de specifieke kenmerken van de basisschool als onderzoeksomgeving. De student leert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een praktijkprobleem vanuit verschillende invalshoeken te verkennen; • een onderzoekbare vraag te stellen; • een plan te maken met onderzoeksactiviteiten om een onderzoeksvraag te beantwoorden; • op basis van literatuur gericht data te verzamelen; • deze data terug te brengen tot overzichtelijke analyseresultaten; • op basis hiervan de onderzoeksvraag te beantwoorden (conclusies trekken). <p>Aan het einde van de module wordt ingegaan op het rapporteren en presenteren van onderzoeksbevindingen.</p> <p>De student zal de onderzoeksvaardigheden verwerven aan de hand van (deels) voorgestructureerde onderzoeksopdrachten (oefenopgaven en inzendopdrachten).</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Maken en insturen praktijkopdrachten • Bijwonen lesdag, gericht op het analyseren van data 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal (studiewijzer) • Donk, C. van der & Lanen, B. van (2016). Praktijkonderzoek in de school (3e druk). 9789046905135 Coutinho 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven op Inzendopgaven • Beantwoording vragen • Beoordeling van praktijkopdracht 	
TOETSEN		

Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student vormt zich een beeld van de rol van praktijkonderzoek in relatie tot het beroep van leraar basisonderwijs (Inleiding op praktijkonderzoek). • De student vormt zich een beeld van de specifieke kenmerken van de basisschool als onderzoeksomgeving (De school als onderzoekscontext). • De student is in staat een praktijkprobleem vanuit verschillende invalshoeken te verkennen (Oriënteren). • De student is in staat een onderzoekbare vraag te stellen (Richten). • De student is in staat een plan te maken met onderzoeksactiviteiten om een onderzoeksvraag te beantwoorden (Plannen). • De student is in staat op basis van literatuur gericht data te verzamelen waarmee hij een onderzoeksvraag kan beantwoorden (Verzamelen). • De student is in staat verzamelde data terug te brengen tot overzichtelijke analyseresultaten en op basis hiervan conclusies te trekken (Analyseren en concluderen). • De student is in staat zijn onderzoeksbevindingen te rapporteren en presenteren (Rapporteren en presenteren).
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Eerste of Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding • HBO Master Special Educational Needs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld.

Praktijkintegratie-opdracht Oriëntatie op studie en beroep

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht Oriëntatie op studie en beroep	
Doelstelling	De student integreert en past de opgedane kennis en vaardigheden opgedaan in dit thema toe bij de uitwerking van de praktijkintegratie-opdracht.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>In de propedeusefase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten 2 EC (van de genoemde 5 EC) op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stage mentor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. Tevens wordt in genoemde 2 EC de tijd meegenomen die de student in de praktijk nodig heeft voor praktijkgerichte opdrachten uit andere modules binnen de propedeuse.</p> <p>De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Maken en insturen praktijkintegratie-opdrachten • Stage 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven op Inzendopgaven • Beantwoording vragen • Beoordeling van praktijkintegratie-opdrachten 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	De student toont aan dat hij de bij dit thema behorende bekwaamheden beheerst met de uitwerking van de definitieve versie van de praktijkintegratie-opdracht.	
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hbo Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs incl. certificaat van Cito instaptoetsen Wiscat en Taaltoets, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • HBO/WO propedeuse Eerstegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO propedeuse Tweedegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling 	

	<ul style="list-style-type: none"> • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt.

Onderwijskunde: lesgeven

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderwijskunde: lesgeven	
Doelstelling	Doelen stellen, instructiemodellen, de beginsituatie beschrijven, een lesvoorbereiding maken, differentiëren, klassenmanagement, vakdidactiek, werkvormen, ICT.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De module onderwijskunde – lesgeven heeft als uitgangspunt het kunnen ontwerpen, vormgeven van didactisch verantwoorde lessen. De student kent het belang van leerdoelen en kan deze leerdoelen SMART formuleren. Weet dat de beginsituatie van essentieel belang is. Door middel van een lesvoorbereidingsformulier wordt er nagedacht over de komende lesuitvoering. Het invullen van een lesvoorbereidingsformulier is het omzetten van eigen kennis naar een didactische context. De student kan leerstof selecteren en ordenen. De student kan adequate didactische werkvormen en leermiddelen, -materiaal kiezen die aansluiten bij het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen en hier ook in variëren. De student gaat uit van het directe instructie model. De student heeft kennis van verschillende typen van onderwijs en kent ook essentiële verschillen. Tevens houdt de student rekening met de onderlinge verschillen tussen de leerlingen. De student past goed klassenmanagement toe in de vorm van een juiste planning en gaat adequaat om met tijd. De student analyseert of de leerdoelen zijn gerealiseerd en kan zijn lessen evalueren en bijstellen, staat open voor feedback.</p> <p>De module heeft de volgende inhoud en opzet:</p> <p>Onderwijs voorbereiden De student heeft aan het eind van de module kennis en inzicht in de aspecten die van belang zijn bij het goed voorbereiden van lesgeven. De student kent het belang van leerdoelen en kan deze SMART formuleren. Kan een adequate beginsituatie vaststellen bij een leerdoel en de leeftijdsgroep</p> <p>Onderwijs leren organiseren De student leert lessen te ontwerpen met behulp van een lesvoorbereidingsformulier. De student kan leerlingen aanzetten tot leren door uitdagende leermaterialen en leermiddelen te gebruiken. Past hierbij goed klassenmanagement toe met behulp van het directe instructie model.</p> <p>Onderwijs uitvoeren De student is in staat om leerstof te vertalen in een lesprogramma. De student kent verschillende didactische werkvormen en kan doelgericht een werkvorm kiezen om het beoogde doel te bereiken om deze vervolgens in de praktijk toe te passen. De student kan op grond van ontwikkelingsverschillen en leerstijlen tussen kinderen</p>	

	een gedifferentieerde aanpak toepassen. De student is in staat om zijn eigen onderwijs te evalueren.
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Meer dan onderwijs, Theorie en praktijk van het lesgeven in de basisschool.</i> Alkema, E & Tjekstra, W. e.a. • <i>Vakbekwaam onderwijzen</i>, Bonggaards, B. & Sas, J.
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan beschrijven waarom het van belang is leerdoelen op te stellen. • De student kan SMART-leerdoelen bij onderwijsactiviteiten formuleren en deze afstemmen op de leeftijd en de daaraan gekoppelde ontwikkelingsaspecten. • De student kan benoemen wat een beginsituatie is en kan de beginsituatie vaststellen bij een gegeven leerdoel en leeftijdsgroep. • De student heeft kan de functie van een lesvoorbereidingsformulier benoemen en kan dit zelfstandig invullen. • De student kan het belang van goed klassenmanagement benoemen en kan klassenmanagement realiseren met behulp van het directe instructiemodel. • De student kan verschillende didactische werkvormen benoemen en kan doelgericht werkvormen kiezen om het beoogde doel te bereiken. • De student kan analyseren of de leerdoelen zijn behaald, kan zijn lessen evalueren en bijstellen. • De student kan (digitale) leermaterialen en –leermiddelen benoemen. Hij kan de technische en de pedagogische mogelijkheden en beperkingen daarvan beschrijven. • De student kan beschrijven wat differentiatie is en kan dit op een casus toepassen: hij kan op grond van verschillen tussen leerlingen qua ontwikkeling en leerstijlen beschrijven hoe hij kan differentiëren.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hbo Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs incl. certificaat van Cito instaptoetsen Wiscat en Taaltoets, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • HBO/WO propedeuse Eerstegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO propedeuse Tweedegraads Lerarenopleiding Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling • HBO deelprogramma Didactiek behaald bij de LOI Hogeschool
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als ‘voldoende’ zijn beoordeeld.

Taal: inhoud en didactiek 1

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: inhoud en didactiek 1	
Doelstelling	Deze module vormt de inleiding op het vakgebied. Daarnaast wordt in de module ingezoomd op de didactiek, achtergronden, leermiddelen en vakinhouden van de taaldomeinen: spelling, taalbeschouwing, stellen en jeugdliteratuur.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>Deze module is de eerste uit een serie van vijf, waarin taal – inhoud didactiek centraal staan. In deze module wordt een inleiding gegeven op het vakgebied taal en daarnaast wordt gestart met de didactiek van één van de negen taaldomeinen, zoals die is beschreven in de kennisbasis Nederlandse taal lerarenopleiding basisonderwijs.</p> <p>Na het succesvol afronden van de module taal – inhoud & didactiek 1 heeft de student kennis en inzicht van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taal: wat is taal?; • inhouden van het schoolvak taal; • taalonderwijs; visie, inhoud, didactiek en evaluatie; • taalverwervingsprocessen; • het domein taalbeschouwing en spelling: inhoud, didactiek (aanpak), onderwijsleermiddelen, evaluatie en toetsing. 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • Paus, H. (2014). <i>Portaal, praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i>, Bussum: uitgeverij Coutinho. ISBN: 9789046904084 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan beschrijven wat taal is en waar het begrip taalonderwijs voor staat. Hij kan het begrip taalverwerving beschrijven, gekoppeld aan spreken, luisteren, lezen en schrijven. • De student kan beschrijven wat de domeinen taalbeschouwing en spelling inhouden en welke invloed de sociaal-culturele achtergrond van kinderen kan hebben op de inhoud van het taalonderwijs en de communicatievormen. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst de vakinhoud en didactiek van de domeinen taalbeschouwing en spelling. • De student kan zijn kennis over taal en taalonderwijs en taalverwerving bij het ontwerpen van lessen toepassen, hij kan taalproblemen op dit vlak bij leerlingen aanpakken en hij kan binnen de leerstof differentiëren.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten.

Rekenen: inhoud & didactiek 1

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Rekenen: inhoud & didactiek 1	
Doelstelling	Deze module vormt de inleiding op het vakgebied. Daarnaast wordt ingegaan op: <ul style="list-style-type: none"> • Wiskundige leerprocessen (mathematiseren en formaliseren, automatiseren en memoriseren, de rol van taal en betekenisverlening) • Vakdidactiek (een betekenisvolle realiteit, modelleren en formaliseren, eigen inbreng van leerlingen, interactie, reflectie en niveauverhoging) in relatie tot de vijf domeinen. Er is speciale aandacht voor ICT-gebruik 	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De student maakt kennis met de leerlijnen van de hierna genoemde tien rekenen-onderdelen, kan deze omschrijven en in hun onderling verband plaatsen, in overeenstemming met de ontwikkelingsfasen en het rekenbewustzijn van de basisschoolleerling. De student maakt daarbij gebruik van zijn eigen professionele gecijferdheid, vaktaal, zijn kennis van waarden in het rekenen-wiskundeonderwijs, de kerndoelen, referentieniveaus en de leer- en onderwijsprincipes van het realistisch reken-wiskunde-onderwijs.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tellen en getalbegrip liggen aan de basis van al het rekenen. Kunnen tellen is de belangrijkste vaardigheid om te leren rekenen. 2. Het tientallig stelsel is wereldwijd het meest gebruikte positioneel getalsysteem. 3. De vier hoofdbewerkingen (optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen) vormen het belangrijkste deel van het rekenonderwijs op de basisschool. 4. Hoofdrekenen en cijferend rekenen zijn belangrijke vaardigheden om opgaven met grotere getallen uit te rekenen. Daarnaast is er het gebruik van de rekenmachine. 5. Begrip van en inzicht in verhoudingen is belangrijk in veel maatschappelijke situaties. Een goed inzicht in verhoudingen vormt ook de basis voor het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheid op allerlei andere gebieden van rekenen en wiskunde. Denk aan breuken, kommagetallen, procenten, meten, meetkunde en grafieken. Deze aspecten worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt. 6. Breuken komen in het alledaagse leven niet veel voor. Toch is begrip van breuken nodig om te kunnen redeneren met verhoudingen, kommagetallen en procenten en ook de samenhang daartussen te begrijpen. 7. Kommagetallen worden veel gebruikt in het dagelijks leven, meestal in geldbedragen meeteenheden zoals bij lengte, oppervlakte of inhoud. Kommagetallen hebben een grote gebruikswaarde in het alledaagse leven en zijn van belang om leerlingen verdergaand inzicht te geven in tientallig stelsel. 8. Procenten zijn een bijzondere benadering van verhoudingsgetallen. Ze komen veel voor in het dagelijks leven. Het is daarom belangrijk vlot te kunnen rekenen met procenten. 	

	<p>9. Meten is een onderdeel dat een rol speelt in de gehele basisschool. In de onderbouw ligt de nadruk op het bepalen van afmetingen, in de bovenbouw wordt doorgerekend in het tientalligstelsel. Daar moeten leerlingen referentiewaarden ontwikkelen om zich een voorstelling te kunnen maken van meetgetallen, afmetingen en hoeveelheden.</p> <p>10. Meetkunde gaat over grip krijgen op de ruimte om je heen. Denk daarbij aan het lezen van kaarten en inzicht in meetkundige figuren, zoals driehoeken, vierhoeken en parallellogrammen.</p>
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Rekenen-wiskunde in de praktijk, kerninzichten (Oonk, et al, 2015). ISBN: 9789001847005 Noordhoff Uitgevers</i>
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de basis van de rekendidactiek toepassen. • De student kan rekenopgaven aan leerlingen aanbieden, waarbij hij een leeftijds- en ontwikkeling adequate benadering hanteert. • De student kan een reeks rekenopgaven aanbieden volgens een leerlijn. • De student kan wiskundetaal gebruiken. • De student kan rekenen-wiskunde betekenis geven voor kinderen. • De student kan van elk rekenaspect de leerlijnen schetsen en deze illustreren en onderbouwen met gebruikmaking van de 30 kerninzichten uit 'Rekenen wiskunde in de praktijk' (Oonk, et al, 2011). • De student beheerst voldoende vaktaal om leerprocessen te begrijpen, vakliteratuur en methodehandleidingen te begrijpen en te interpreteren, helder en efficiënt met collega's, externe deskundigen en docenten over vakinhoudelijk aangelegenheden te communiceren.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van een inzendopgaven en een examen. Deze opdracht dient zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student de inzendopgaven en het examen met een voldoende heeft afgesloten.

Oriëntatie op jezelf en de wereld (OJW): inleiding

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Oriëntatie op jezelf en de wereld (OJW): inleiding	
Doelstelling	Een inleiding op de vakgebieden Aardrijkskunde, Natuur & techniek, Geschiedenis en Geestelijke stromingen, die in de hoofdfase als afzonderlijke modules worden aangeboden. Het accent ligt vooral op de eigen vakkennis. Daarnaast wordt ingegaan op de didactiek van het OJW-onderwijs aan de hand van voorbeelden van lessen in elke bouw.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De module Oriëntatie op jezelf en de Wereld bestaat uit drie onderdelen: Overzicht kennisbasis, Vakkennis en Didactiek van OJW.</p> <p>In het eerste deel, Overzicht kennisbasis OJW, ontwikkelt de student een overzicht van het vakgebied. Aan bod komen de inhoud van de kennisbases van de vakken (Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur & techniek en Geestelijke Stromingen) en de relatie met de Kerndoelen PO (Ruimte, Tijd, Natuur & techniek en Mens & Samenleving). De student sluit dit hoofdstuk af met een <i>inzendopdracht</i>: een (PowerPoint of Prezi) presentatie waarin de eigenheid van de vakken aan de orde komt en tevens de samenhang. De student verbindt in de presentatie de kennisbasis van de vakken met de kerndoelen. Ook is er aandacht voor de voorkennis van de student (in welke mate is de kennis al aanwezig?). Dit geeft de student een kapstok om de vakkennis aan op te hangen.</p> <p>In het tweede deel, Vakkennis OJW, komen in vier hoofdstukken de verschillende vakken aan bod. De student bestudeert de literatuur aan de hand van <i>kennistrainers</i> en <i>oefenopgaven</i> waarin ook de actualiteit en het lesmateriaal aan bod komen. Deze onderdelen worden afgesloten met een toets waarin de kennis wordt getoetst door middel van 40 meerkeuzevragen (10 per vak) en het inzicht aan de hand van 6 essayvragen.</p> <p>In het laatste onderdeel, Didactiek van OJW, maakt de student een lesvoorbereiding. Deze les integreert de OJW vakken en sluit aan op de actualiteit. Deze <i>lesvoorbereiding</i> wordt beoordeeld door de docent.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Geowijzer, Peters, A. & Westerveen, F. (2016), Noordhoff, ISBN 9789001785048</i> • <i>Kooij, C. van der en M. de Groot-Reuvekamp, geschiedenis en samenleving. Kennisbasis inhoud en didactiek. (Noordhoff Uitgevers 2016),</i> 	

	<i>ISBN 9001815301 Natuuronderwijs inzichtelijk, Kersbergen, C. & Haarhuis, A. (2015), Coutinho, ISBN 9789046901908</i>
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de kennisbasis van de vakken Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur & techniek en Geestelijke Stromingen globaal beschrijven. • De student kan de kennisbasis koppelen aan de Kerndoelen PO Oriëntatie op jezelf en de wereld (mens & samenleving, ruimte, tijd, natuur & techniek). • De student kan uitleggen wat de vakken uniek maakt, wat de structuur van de vakken is en wat de vakken verbindt. • De student heeft over de hele linie van de kerndoelen een basiskennis in de vakken en beschikt daarmee over een 'kapstok' waaraan hij in het vervolg van de studie meer uitgediepte kennis kan ophangen. • De student kan de ontwikkelingen van de vakken zelfstandig bijhouden. • De student kan een les OJW voorbereiden.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten.

Kunsteducatie: inleiding

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Kunsteducatie: inleiding	
Doelstelling	Een inleiding op de vakgebieden muziek, dans & drama en beeldend onderwijs, die in de hoofdfase als afzonderlijke modules worden aangeboden. Het accent ligt vooral op de eigen vakkennis. Daarnaast wordt ingegaan op de didactiek van de kunstzinnige vakken aan de hand van voorbeelden van lessen in elke bouw.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	10-02-2016	verwijderen onterecht benoemde contactdag als exameneis
	09-05-2017	Actualisatie literatuur
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>1. Algemeen – inleiding cultuur voor samenleving en lerende kind</p> <ul style="list-style-type: none"> Betekenis van muziek, drama en dans en beeldende vormgeving voor de samenleving Betekenis voor het lerende kind en de rol van de school Kijkje in de klas <p>2. Inleiding muziekonderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> Theorie muziekonderwijs Muziek vanuit de theorie naar de lespraktijk Rol als leerkracht <p>3. Inleiding dans- en dramaonderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> Theorie dans- en dramaonderwijs Dans en drama vanuit de theorie naar de lespraktijk Rol als leerkracht <p>4. Inleiding beeldendekunstonderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> Theorie beeldendekunstonderwijs Muziek vanuit de theorie naar de lespraktijk Rol als leerkracht <p>5. Inzoomen op lessen</p> <ul style="list-style-type: none"> Leerproces van voorbereiden, uitvoeren en evalueren Leermateriaal selecteren Voorbereiden is vooruitdenken 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstudie (bestuderen literatuur). Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> LOI Lesmateriaal Vrolijk, R. (2009). Een nieuw geluid. Groningen: Noordhoff Uitgevers Spelend leren en ontdekken 9789046905074 Coutinho Onna, J. van & 	

	<p>Jacobse, A. (2008). <i>Laat maar zien, een didactische handleiding voor beeldend onderwijs</i>. Groningen: Wolters-Noordhoff</p> <ul style="list-style-type: none"> • Magazine Cultuurplein
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de functies en betekenissen in de samenleving benoemen voor het muziekonderwijs, dans & drama onderwijs en beeldend onderwijs en dit aantonen met voorbeelden. • De student kan de kern van het muziekonderwijs benoemen aan de hand van de vijf domeinen en het Klank-Vorm-Betekenis model. • De student kan de kern van het dans- en dramaonderwijs benoemen aan de hand van de elementen van kunstzinnige oriëntatie. • De student kan de kern van het beeldend onderwijs benoemen aan de hand van het beeldend vormgevingsproces. • De student kan een onderbouwde keuze maken uit (digitale) leermaterialen en leermiddelen op basis van zijn lesdoelen. • De student kan een les op hoofdlijnen voorbereiden: hij kan doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen, werkvormen kiezen, en bepalen hoe hij het resultaat gaat beoordelen. Hij toont aan dit vanuit kennis over uitvoering, organisatie en evaluatie te ontwerpen. • De student kan de specifieke aspecten van zijn pedagogische rol als leerkracht bij deze vakgebieden beschrijven. • De student heeft kennis van de ontwikkelingslijnen van kinderen binnen kunsteducatie.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld.

Praktijkintegratie-opdracht Lesgeven

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht Lesgeven	
Doelstelling	De student integreert en past de opgedane kennis en vaardigheden opgedaan in dit thema toe bij de uitwerking van de praktijkintegratie-opdracht.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In de hoofdfase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stagementor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren. Bij deze praktijkintegratie-opdracht hoort in ieder geval het voor verschillende vakgebieden lesvoorbereidingen maken, de lessen uitvoeren en hierop reflecteren.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Maken en insturen praktijkintegratie-opdrachten • Stage 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven op Inzendopgaven • Beantwoording vragen • Beoordeling van praktijkintegratie-opdrachten 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	De student toont aan dat hij de bij dit thema behorende bekwaamheden beheerst met de uitwerking van de definitieve versie van de praktijkintegratie-opdracht.	
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hbo Propedeuse Lerarenopleiding basisonderwijs incl. certificaat van Cito instaptoetsen Wiscat en Taaltoets, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling 	
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.	
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt.	

Onderwijskunde: de groep in beweging

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderwijskunde: de groep in beweging	
Doelstelling	De module onderwijskunde – de groep in beweging heeft als uitgangspunt dat het lesgeven een dynamisch proces is. Binnen een groep spelen verschillende aspecten een rol. De student weet hoe de normale ontwikkeling van een kind verloopt. Kan met behulp van opvoedkundige theorieën zijn pedagogisch handelen op zijn of haar onderwijs afstemmen en heeft kennis van opvoedingsstijlen die ten grondslag liggen aan de opvoeding. De student heeft kennis van groepsdynamische processen en de student kent het belang van klassenmanagement. De student leert mogelijke manieren om een (goede) sfeer te creëren en weet hoe hij/zij het sociaal gedrag van de kinderen kan beïnvloeden.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingsklimaat stimuleren • Gebruik van instrumenten • Sociogram • Opvoedingsstijlen • Groepsdynamiek • Onderwijsvisie • Pesten • Introductie in orde • Coöperatief leren 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Klassenmanagement</i> Klamer-Hoogma, M. (2012) • <i>Praktische psychologie voor leren en onderwijzen</i>, Alblas, G, Endeman, A & Heinstra R • <i>Ontwikkelingspsychologie voor leerkrachten basisonderwijs</i>, Hooijaijers, T, Stokhof, T, Verhulst, F • <i>Pesten op school</i>, Goosens, F, Vermande, M, & Meulen v.d. M. 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	

Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student weet hoe de normale ontwikkeling van een kind verloopt en kan uitleggen waarom bepaald gedrag afwijkend is. De student kan de opvoedingsstijlen die ten grondslag liggen aan de opvoeding beschrijven. • De student kan een effectieve les voorbereiden en uitvoeren waarin samenwerking, zelfstandigheid en het zelfstandig handelen geïntegreerd zijn. • De student weet hoe de cognitieve en sociale ontwikkeling bij kinderen verloopt. De student kan uitleggen of het gedrag van het kind al dan niet passend is bij de ontwikkelingsfase van het kind. • De student kan aansluiten bij de leefwereld van het kind en communiceert pedagogisch-didactisch op het niveau dat bij de leeftijd van het kind passend is. • De student kan in de klas een veilig leef- en leerdomein creëren door te analyseren hoe de sociale relaties binnen de klas onderling zijn en kan daarnaast het samenwerkend leren bevorderen. • De student kan in zijn of haar groep met behulp van goed klassenmanagement een leeromgeving creëren en managen waarin de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. • De student kan ontwikkelings- en gedragsproblemen signaleren en kan beschrijven hoe dit van invloed kan zijn op de groepsdynamica.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling
Tentamens	<p>De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.</p>
Zak-slaagbeslissing	<p>De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten.</p>

Taal: inhoud en didactiek 2

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: inhoud en didactiek 2	
Doelstelling	De module is de tweede uit een serie van vijf, waarin Taal - inhoud & didactiek centraal staan. Deze module richt zich op de theorie over schriftelijk taalonderwijs, anders gezegd het richt zich op het lees-en schrijfproces. Daarnaast biedt deze module kennis en inzicht die u nodig hebt om de schriftelijke taalvaardigheid van kinderen op een professionele manier te ondersteunen.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • schriftelijk taalonderwijs • lees-en schrijfproces • schriftelijke taalvaardigheid 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Portaal, praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i>, H. Paus, 2010 • <i>Spelling op zijn best</i>, Korstanje en Veenstra 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst de didactiek van lezen en schrijven. • De student kan de ontwikkelingslijnen van lezen en schrijven beschrijven. • De student beheerst de vakinhoud en didactiek van de domeinen beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen en spelling. • De student kan onderwijsmiddelen beschrijven en selecteren voor onderwijssituaties in de domeinen beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen en spelling; • evalueert en toetst beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen en spelling. • De student kan beginnende geletterdheid en leesgedrag observeren en analyseren • De student kan zijn kennis over beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen en spelling inzetten bij het ontwerpen van lessen. • De student kan opvattingen over taalonderwijs onderzoeken. 	

	<ul style="list-style-type: none"> De student kan de samenhang tussen de domeinen en andere vakken beschrijven.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten.

Het jonge kind

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Het jonge kind	
Doelstelling	De student doet brede, praktische kennis op omtrent het werken met jonge kinderen, waardoor hij de ontwikkeling van het jonge kind beter begrijpt, kan volgen en erop in kan spelen door betekenisvolle activiteiten aan te bieden die leeftijdsadequaat zijn.	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	Welke kenmerken typeren jonge kinderen en welke ontwikkelingen maken jonge kinderen door? Van belang hierbij is dat de toekomstige leerkracht handvatten krijgt om de ontwikkeling te ondersteunen. Kennis van ontwikkelingspsychologie, leerpsychologie en pedagogiek is bij jonge kinderen van groot belang, aangezien zij op een andere wijze leren dan oudere kinderen. Heb je als leerkracht deze kennis in huis, dan ben je in staat om vanuit verschillende perspectieven naar jonge kinderen te kijken. Bij jonge kinderen kijk je nog meer dan bij oudere kinderen naar het totaalplaatje, de algehele ontwikkeling. Kinderen ontwikkelen zich daarbij in deze periode van hun leven sprongsgewijs, waardoor je niet gemakkelijk kunt spreken over kinderen die boven- dan wel beneden gemiddeld presteren. Een aantal weken later kan het beeld dat je had namelijk alweer sterk veranderd zijn door een ontwikkelingsspurts. Er is overigens wel degelijk een afweging te maken of ontwikkeling binnen de grenzen valt van wat als normaal mag worden gezien of wat sterk afwijkend is. Door dergelijke achtergrondkennis voelt de leerkracht zich competent om jonge kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	Brouwers, H., Kiezen voor het jonge kind (Bussum, 2010), ISBN 9789046901892	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan in grote lijnen de ontwikkeling van kinderen tussen de 4 en 6 jaar oud beschrijven. • De student kan verschillen in visies op onderwijs aan het jonge kind in grote lijnen benoemen. • De student kan zijn kennis van de leerlijnen van het onderwijs aan kleuters 	

	<p>vertalen naar zijn handelen in de klas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan (thematische) lessen en activiteiten ontwerpen die geschikt zijn voor kinderen in groep 1 en 2, rekening houdend met verschillen tussen kinderen en praktische haalbaarheid. • De student kan het belang van spel voor de ontwikkeling van jonge kinderen omschrijven. • De student kan beschrijven hoe hij zou inspringen in spelsituaties van jonge kinderen en ze van nieuwe impulsen zou voorzien. • De student kan een goede inschatting maken van de leer- en ontwikkelbehoeften van jonge kinderen. • De student kan benoemen wat er nodig is om van een klaslokaal een rijke leeromgeving voor jonge kinderen te maken.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Bewegingsonderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Bewegingsonderwijs	
Doelstelling	De studenten leren lesgeven in het bewegingsonderwijs waarbij voornamelijk de volgende punten sterk naar voren komen; differentiëren, het verzorgen van instructie, letten op veiligheid, de opbouw van de les bewegingsonderwijs, het maken en uitvoeren van een les bewegingsonderwijs, het stellen van gerichte doelen op de groepen en het individu en het rekening houden met de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen uit groep 1/2.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Verkenning in het bewegingsonderwijs • Aanbieden van een bewegingsactiviteit • De les bewegingsonderwijs • Volgordecomplexiteit • Differentiëren • Een lessencyclus bewegingsonderwijs • Bewegen in andere contexten • Waarom onderwijs in bewegen? 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdagen 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Bewegingsonderwijs in het speellokaal</i>, Auteur: Berg, T. van den 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om: <ul style="list-style-type: none"> - verbreding (leren van nieuwe activiteiten) èn verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden; - in elk geval uit het activiteitengebied spelen een slag- en loop spel, twee doelspelen en een terugslagspel, bij voorkeur door de kandidaat te kiezen; - minimaal twee door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten uit de activiteitengebieden turnen, atletiek, bewegen op muziek en 	

	<p>zelfverdediging;</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimaal drie door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten die niet tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden behoren. • De student kan (samen met anderen) ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om: <ul style="list-style-type: none"> - bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden; - minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach/begeleider, scheidsrechter/jurylid en organisator. • De student kan op basis van eigen ervaring met en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de (beleving van) gezondheid in brede zin verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties, en een trainingsprogramma opstellen dat past bij de eigen mogelijkheden. • De student kan op verantwoorde en perspectiefrijke wijze en met plezier in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur, en kan aangeven in hoeverre hij daaraan -ook in de toekomst- kan en wil deelnemen. • De student kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten en de contactdagen heeft bijgewoond.

Handschriftonderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Handschriftonderwijs	
Doelstelling	In deze module vindt een kennismaking met de theoretische–en praktijktoepassing van het leerplan schrijven in de basisschool plaats. De nadruk ligt sterk op de eigen schrijfvaardigheidstraining (methodisch-, blok- en kalligrafisch schrift op papier) en onderzoek naar schrijfmethoden. Theoretische verdieping/ didactiek voornamelijk in zelfstudie.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Pengreep, zit- en schrijfhouding • Het voorbereidend en aanvankelijk schrijven • Voortgezet schrijven, handschriftontwikkeling en schriftopvoeding • Werkhouding • De motorische ontwikkeling, linkshandigheid en materiaal • Schriftproces 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdagen 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Pak je Pen theorie</i>, E. Kooijman, M. van Mierlo en C. Natzijl, • <i>Pak je Pen portfolio</i>, E. Kooijman, M. van Mierlo en C. Natzijl, • <i>Beter Handschrift (praktische aanpak)</i>, M. Hornman-Loderus, 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student herkent deficiënties in zijn eigen handschrift en De student herkent deficiënties in zijn eigen handschrift en schrijfvermogens en kan deze verder ontwikkelen. • De student beheerst het methodeschrift, blokschrift en een kalligrafisch lettertype op papier. • De student kan diverse schrijfmethodieken benoemen en kan de verschillen analyseren. • De student kan het handschriftonderwijs in diverse groepen beschrijven. • De student kan de factoren noemen die van belang zijn bij een goede zit- en schrijfhouding. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de verschillende ontwikkelingsfasen van de motorische- en handschriftontwikkeling benoemen. • De student kan een goed oordeel geven over de kwaliteit van het handschrift van leerlingen in diverse leeftijdsfasen. • De student is in staat problemen in de ontwikkelingsfasen in relatie tot handschrift en motoriek te signaleren en adequate hulp aan te bieden. • De student kan het belang van toetsenbordvaardigheid, zowel ten behoeve van kinderen als voor zichzelf beschrijven.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een praktijkexamen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het praktijkexamen met een voldoende heeft afgesloten.

Praktijkintegratie-opdracht De groep in beweging

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht De groep in beweging	
Doelstelling	De student integreert en past de opgedane kennis en vaardigheden opgedaan in dit thema toe bij de uitwerking van de praktijk- en integratieopdracht.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In de hoofdfase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stagementor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren. Bij deze praktijkintegratie-opdracht hoort in ieder geval het voor verschillende vakgebieden lesvoorbereidingen maken, de lessen uitvoeren en hierop reflecteren.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Maken en insturen praktijkintegratie-opdrachten • Stage 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven op Inzendopgaven • Beantwoording vragen • Beoordeling van praktijkintegratie-opdrachten 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	De student toont aan dat hij de bij dit thema behorende bekwaamheden beheerst met de uitwerking van de definitieve versie van de praktijkintegratie-opdracht.	
Standaard vrijstellingen		
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.	
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt.	

Onderwijskunde: leerlijnen en opbrengsten

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderwijskunde: leerlijnen en opbrengsten	
Doelstelling	Deze module zorgt ervoor dat de student op het gebied van leerlijnen en opbrengsten Afstudeerbekwaam (niveau 2) is.	
Vereiste voorkennis	Taal – inhoud en didactiek 2' moet zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijzen en opvoeden • Theorieën en concepten • Assessmenttheorieën • Opbrengstgericht werken • Toetsontwikkeling • Methoden en strategieën • Onderwijsmethoden en –strategieën: • Onderwijsarrangementen: didactische modellen • Begeleiden van onderwijs • Handelings-, opbrengst-, en oplossingsgericht werken • Onderwijsleergesprek • Begeleidingscontinuum • Feedback geven • Begeleiden van leerlingen in een digitale omgeving • Stimuleren van zelfregulatie • Evalueren van onderwijs • Leerlingvolgsystemen • Kwaliteit en innovatie. • Schoolontwikkeling • Onderwijs- en programma-evaluatie: • Kwaliteitszorgsystemen • Kwaliteitszorginstrumenten 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Meer dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool</i>, Alkema, E, & Tjekstra, W • <i>Opbrengstgericht onderwijs ontwerpen</i>, Anouk Bakx, Anje Ros en Peter Teune • <i>Praktijkonderzoek in de school</i>, Donk, C. van der & Lanen, B. van • <i>Toetsen op school primair onderwijs</i>, Judith Hollenberg en Marleen van der Lubbe 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen 	

	<ul style="list-style-type: none"> Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> De student kan beschrijven hoe het curriculum van een basisschool is opgebouwd. De student kan de samenhang tussen de verschillende vakken binnen het curriculum aantonen. De student kan zijn onderwijs afstemmen op verschillende manieren van leren. De student kan verschillende leertheorieën herkennen in de leermiddelen en onderwijssystemen. De student kan verschillende werkvormen gebruiken binnen de door hem ontworpen lessen. De student kan samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid bij leerlingen stimuleren. De student kan beschrijven welke leerpsychologische achtergronden de door hem gebruikte werkvormen hebben. De student kan leerdoelen stellen aan de hand van de kenmerken en het niveau van zijn leerlingen. De student kan zijn onderwijs afstemmen op de leerdoelen door samenhangende lessen (of andere vormen van onderwijsactiviteiten) uit te werken met passende werkvormen, materialen en media. De student kan verschillende toets- en evaluatievormen gebruiken. De student kan de juiste toets of de juiste evaluatievormen selecteren bij het door hem gestelde leerdoel. De student kan een toets samenstellen die aansluit bij de door hem gestelde leerdoelen. De student kan toetsuitslagen en evaluaties analyseren en interpreteren. De student kan analyses en interpretaties van de toetsuitslagen en evaluaties zo gebruiken dat zijn onderwijs verbetert. De student kan leerproblemen signaleren. De student kan de didactische aanpak van een school analyseren en een verbetervoorstel formuleren. De student kan beschrijven op welke wijze hij advies kan inwinnen van collega's en deskundigen. De student kan beschrijven hoe hij zijn eigen didactisch handelen kan evalueren en bijstellen. De student kan beschrijven wat de voordelen en wat de nadelen zijn van een digitale applicatie gericht op de leerling-administratie, de interne en externe communicatie, de eigen professionaliteit en de archivering van bestanden. De student kan een digitale applicatie gericht op de leerling-administratie, de interne en externe communicatie, de eigen professionaliteit en de archivering van bestanden gebruiken.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld.

Taal: inhoud en didactiek 3

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: inhoud en didactiek 3	
Doelstelling	Deze module is de derde uit een serie van vijf, waarin taal – inhoud & didactiek centraal staan. In deze module worden achtergronden en ontwikkelingslijnen, maar ook de didactiek van twee van de negen taaldomeinen, zoals die zijn beschreven in de kennisbasis Nederlandse taal lerarenopleiding basisonderwijs, behandeld; taalbeschouwing en jeugdliteratuur. Ook het onderwerp meertaligheid komt aan bod. Het geven van taalonderwijs aan leerlingen van 4 tot 12 jaar is een complexe activiteit waar veel (diepgaande) kennis voor nodig is.	
Vereiste voorkennis	Taal – inhoud en didactiek 2' moet zijn afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Taalvaardigheden • Educatieve toepassingen • Jeugdliteratuur • Meertaligheid 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdag 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Portaal, praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i>, H. Paus • <i>Jeugdliteratuur voor de beroepspraktijk</i>, T. Meelis-Voorma, P. Moolenaar en H. Overmeijer 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst de vakinhoud en vakdidactiek van de domeinen taalbeschouwing en jeugdliteratuur en op het gebied van meertaligheid. • De student kan onderwijsmiddelen beschrijven en selecteren voor onderwijssituaties in de domeinen taalbeschouwing, jeugdliteratuur en op het gebied van meertaligheid. • De student kan duidelijke doelen stellen, leerstof selecteren en kan deze ordenen voor de leerlingen. • De student kan samenhangende lessen of onderwijsactiviteiten uitwerken met passende werkvormen en materialen en kan dit afstemmen op het niveau van de leerlingen. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan taalbeschouwing, jeugdliteratuur en het gebied meertaligheid evalueren en toetsen. • De student kan zijn kennis over taalbeschouwing, jeugdliteratuur en meertaligheid inzetten bij het ontwerpen van lessen. • De student kan opvattingen over taalonderwijs onderzoeken. • De student kan de samenhang tussen de taaldomeinen en andere vakken beschrijven.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld en de contactdag heeft bijgewoond.

Rekenen: inhoud en didactiek 2

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Rekenen: inhoud en didactiek 2	
Doelstelling	Deze module is een voortzetting van Rekenen – Inhoud en Didactiek 1. Er wordt dieper ingegaan op de leerlijnen in het basisonderwijs. In het rekenonderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen domeinen “Gehele getallen”, “Breuken, procenten, verhoudingen en kommagetallen”, “Meten”, “Meetkunde” en “Verbanden”. Bij elk domein leert de student over hoe het onderwijs en onderwerpen zijn opgebouwd. De student leert zich voorbereiden op het verzorgen van reken-wiskundelessen en het begeleiden van leerlingen.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlijn domein “Hele getallen” toepassingsgebied: onderbouw • Leerlijn “Hele getallen” toepassingsgebied: bovenbouw • Leerlijn domein “Breuken, procenten, kommagetallen en verhoudingen” toepassingsgebied: bovenbouw • Leerlijn domein “Meten en meetkunde” toepassingsgebied onderbouw • Leerlijn domein “Meten en meetkunde” toepassingsgebied bovenbouw • Leerlijn “Verbanden” voor bovenbouw 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdag 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • Reken- wiskundedidactiek gebroken getallen, Brom-Snijders, v. P., Zanten, v. M., Bergh, v. J., Meijer, R., & Vrolijk, A. • Reken- wiskunedidactiek Verhoudingen en procenten, Zanten, v. M., Bergh, v. J., & Meijer, R. • Reken- wiskunedidactiek meten en meetkunde, Zanten, v. M., Bergh, v. J., Hutten, O., & Meijer, R. • Reken- wiskunedidactiek Hele getallen, Zanten, v. M., Brom-Snijders, v. P., Bergh, v. J., Meijer, R., & Vrolijk, A. 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst de vakinhoud van de rekendomeinen Gehele getallen, Breuken, procenten, kommagetallen en verhoudingen, Meten, Meetkunde en 	

	<p>Verbanden in de onderbouw en bovenbouw van de basisschool en kan de leerlijnen concretiseren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan onderdelen van de leerlijn rekenen presenteren in de vorm van voorbeeld rekenopdrachten met hieraan toegevoegd een stap voor stap beschrijving van de wijze waarop de leraar de rekenopdracht in de klas kan introduceren / uitleggen. • De student kan de positie op de leerlijn bepalen van een willekeurige rekenopdracht uit een lesmethode voor het basisonderwijs. • De student kan beschrijven welke rekenvaardigheden een leerling moet bezitten om zelfstandig een rekenopgave of -toepassing te kunnen maken/gebruiken. Hij kan voorbeelden geven van rekenopdrachten die vlak voor en na deze rekenopdracht op de leerlijn zijn gepositioneerd. • De student beheerst de vakdidactiek: hij kan zijn/haar onderwijs aan te passen per niveau en rekendomein aan de behoeftes van de leerling
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld en de contactdag heeft bijgewoond.

OJW: natuur en techniek

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	OJW: natuur en techniek	
Doelstelling	De module Natuur en techniek besteedt aandacht aan praktische didactische vaardigheden en theoretische achtergronden voor het geven van natuur- en techniekonderwijs	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> Natuuronderwijs in de klas Zintuigen Techniekonderwijs De kerndoelen voor natuur- en techniekonderwijs Inzichten, vaardigheden en houdingen 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstudie (bestuderen literatuur). Uitwerken inzendopgaven Bijwonen contactdag 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> LOI Lesmateriaal <i>Natuuronderwijs inzichtelijk</i>, Kersbergen, C. & Haarhuis, A. <i>Praktische didactiek voor natuuronderwijs</i>, De Vaan en Marell 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> Beantwoorden van vragen Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> De student kan uitleggen hoe het denken van kinderen zich ontwikkelt en kan lessen in verschillende leerlagen hierop aanpassen. De student kan drie onderwijsstijlen in natuurwetenschappen noemen met hun specifieke kenmerken. De student kan het belang van onderzoekend en ontdekkend leren uitleggen en lessen ontwerpen waarbij onderzoekend en ontdekkend leren centraal staat. De student kan voor- en nadelen van verschillende werkvormen met echt materiaal noemen en toepassen in een eigen lesontwerp. De student kan verschillende vraagsoorten in natuuronderwijs implementeren in een lesontwerp. De student kan kennis over denkbeelden van kinderen over de werkelijkheid toepassen in lesontwerp. De student kan het belang van natuur en techniek in het basisonderwijs benoemen in samenhang met taal, de maatschappij en duurzaamheid en deze 	

	<p>samenhang zichtbaar maken in een lesontwerp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan lesplannen en lesmethoden analyseren en verbeteren aan de hand van de theorie over didactiek van natuuronderwijs en deze met eigen materiaal uitbreiden. • De student kan uitleggen hoe het denken van kinderen zich ontwikkelt en kan lessen in verschillende leerlagen hierop aanpassen.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten en de contactdag heeft bijgewoond.

OJW: geschiedenis

ALGEMEEN	
Code	05-2250
Modulenaam	OJW: geschiedenis
Doelstelling	In het kerndeel wordt de opgedane kennis meer verankerd en er vindt een verdieping plaats van de drie kernconcepten. Daarnaast wordt kennis en vaardigheden aangeleerd op het gebied van de beleving van tijd/geschiedenis van de basisschoolleerling en de wijze waarop aansluitend het vak geschiedenis betekenis kan krijgen voor de leerling in het hier en nu. Er wordt geleerd hoe het vak geschiedenis onderwijskundig en didactisch vorm gegeven moet worden. Er wordt geleerd hoe geschiedenis een bijdrage kan leveren aan de burgerschapsvorming van het kind.
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.
Studielast	4 EC
Ingangsdatum	1 februari 2014
Mutatie	Datum
	Omschrijving
	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling
LEREN	
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • De wereld van het kind en zijn beeldvorming • Lesdoel, lesgeven, evalueren • Lesmateriaal • Van onderbouw tot bovenbouw
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal • <i>Geschiedenis en samenleving. Kennisbasis inhoud en didactiek</i>, Kooij, C. van der en M. de Groot-Reuvekamp
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Digitale begeleiding (door de LOI docent) • Begeleiding (door de mentor / coach, kan zowel digitaal als in de praktijk zijn) • Feedback geven op inzendopgaven en praktijkopdrachten • Feedback geven op praktijkonderzoek / afstudeeropdracht
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de specifieke bijdrage van het vak geschiedenis aan de ontwikkeling van het historisch besef van kinderen beschrijven aan de hand van de drie kernconcepten van het vakgebied. • De student kan toelichten welke bijdrage het vak geschiedenis kan leveren aan de realisatie van de kerndoelen voor het primair onderwijs. • De student kan verwoorden welke didactische benaderingswijzen hij kan gebruiken om vakbegrippen in relevante contexten en thema's aan de orde te laten komen met als doel kennisconstructie bij leerlingen te stimuleren. • De student kan op hoofdlijnen de opbouw van veel gebruikte leermiddelen

	<p>beschrijven en deze verbinden met leerlijnen en verschillende didactische benaderingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kent de mogelijkheden van de omgeving van de school voor het onderwijzen van het vak. Hij kan buitenschools onderwijs ontwerpen in relatie tot de tien tijdvakken, de kenmerkende aspecten en de canon van Nederland. • De student kan de ontwikkeling van tijdsbesef bij kinderen verwoorden. De student kan aan de hand van passende werkvormen en het inzetten van tijdsbalken aangeven hoe de ontwikkeling van tijdsbesef bij leerlingen kan worden gestimuleerd. • De student kan veel voorkomende preconcepten van leerlingen in relatie tot het vak geschiedenis benoemen. • De student kan toelichten hoe geschiedenis samenhangt met andere domeinen binnen het leergebied Oriëntatie op jezelf en de wereld en met het leergebied Kunstzinnige oriëntatie. Hij kan dit illustreren met lesvoorbeelden. • De student kan taal- en rekenonderwijs op een betekenisvolle manier verbinden met geschiedenisonderwijs en kan dit illustreren aan de hand van lesvoorbeelden. • De student kan beschrijven hoe mediadidactiek en mediawijsheid in het geschiedenisonderwijs worden toegepast.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven en een examen. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden..
Zak-slaagbeslissing	De student sluit de module succesvol af als de student alle inzendopdrachten en het examen met een voldoende heeft afgesloten.

Kunsteducatie: dans en drama

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Kunsteducatie: dans en drama	
Doelstelling	Na het succesvol afronden van de module "Kunsteducatie: dans & drama" heeft de student kennis van en inzicht in de volgende categorieën van dans & drama uit de kennisbasis: algemeen, structuur van het vak, het vak en de leerlingen en de samenhang met andere vakken.	
Vereiste voorkennis	Gelijk aan toelatingseisen tot de opleiding.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene inleiding kunsteducatie dans en drama • Onderzoek van dansvormen • Onderzoek van drama/spelvormen • Structuur van het vak • Het vak en de leerlingen • Samenhang met andere vakken 	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Uitwerken inzendopgaven • Bijwonen contactdagen 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoorden van vragen • Feedback geven op en beoordelen van inzendopgaven 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan verschillende functies en betekenissen van theater in de samenleving benoemen en kan dit aantonen met voorbeelden. • De student kan de specifieke bijdrage van de vakken dans en drama aan het leren en ontwikkelen van leerlingen verwoorden en kan deze illustreren aan de hand van voorbeelden. • De student kan beschrijven welke bijdragen dans en drama kunnen leveren aan de realisatie van de kerndoelen voor het primair onderwijs en hoe dit aansluit bij de voorschoolse ontwikkeling en de kerndoelen kunst en cultuur in het voortgezet onderwijs. • De student kan de relatie tussen onderwijs in drama en cultuuronderwijs toelichten. • De student kan de kern van het onderwijs in dans en drama herkennen en toelichten aan de hand van het MVB model voor dans en drama (Materie-Vorm-Betekenis) met de verschillende vormen van dansant en dramatisch gedrag. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst basale methodische vaardigheden van drama (het lichaam als instrument en de basis spelelementen) in relatie tot het thema/onderwerp. • De student kan de begrippen productie, receptie en reflectie in relatie brengen met drama en illustreren aan de hand van voorbeelden. • De student kan de opbouw van veel gebruikt lesmateriaal voor drama in grote lijnen beschrijven en verbinden met (vak) didactische keuzes en leerlijnen. • De student kan beargumenteren dat drama bijdraagt aan zowel de creatieve ontwikkeling als psychomotorische- en zintuiglijke ontwikkeling, cognitieve- en sociaal-emotionele ontwikkeling. • De student kan inhoudelijke keuzes voor drama-activiteiten verantwoorden op basis van kenmerken van de betreffende leeftijdsgroep. • De student kan op basaal niveau stadia van ontwikkeling volgens Piaget relateren aan stadia van dramatische ontwikkeling. • De student kan de samenhang tussen dans en drama en andere vakken in de leergebieden Kunstzinnige Oriëntatie en Oriëntatie op Jezelf en de Wereld illustreren aan de hand van thema's. • De student kan taal- en rekenonderwijs op een betekenisvolle manier en rekening houdend met het leerling niveau, verbinden met dans en drama en dit illustreren met voorbeelden. • De student kan lesplannen en lesmethoden analyseren en verbeteren aan de hand van de theorie over didactiek van dans en drama en deze met eigen materiaal uitbreiden. • De student kan doelen stellen en daarbij samenhangende lessen (of andere vormen van onderwijsactiviteiten) uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. Deze opdrachten dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de cursist te bepalen plaats en tijd. Aan het uitvoeren van de opdrachten is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de opdrachten als 'voldoende' zijn beoordeeld en de contactdagen heeft bijgewoond.

Praktijkintegratie-opdracht Leerlijnen en opbrengsten

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht Leerlijnen en opbrengsten	
Doelstelling	De student integreert en past de opgedane kennis en vaardigheden opgedaan in dit thema toe bij de uitwerking van de praktijkintegratie-opdracht.	
Vereiste voorkennis	Praktijkintegratie 'De groep in beweging' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2014	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In de hoofdfase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stagementor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren. Bij deze praktijkintegratie-opdracht hoort in ieder geval het voor verschillende vakgebieden lesvoorbereidingen maken, de lessen uitvoeren en hierop reflecteren.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur). • Maken en insturen praktijkintegratie-opdrachten • Stage 	
Literatuur	LOI Lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Feedback geven op Inzendopgaven • Beantwoording vragen • Beoordeling van praktijkintegratie-opdrachten 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	De student toont aan dat hij de bij dit thema behorende bekwaamheden beheerst met de uitwerking van de definitieve versie van de praktijkintegratie-opdracht.	
Standaard vrijstellingen		
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.	
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt.	

Onderwijskunde: de school en de omgeving

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderwijskunde: de school en de omgeving	
Doelstelling	In deze module leert de student verder kijken dan de eigen klas en leert werken in de context van de schoolorganisatie en de omgeving.	
Vereiste voorkennis	'Onderwijskunde – de groep in beweging' en 'Onderwijskunde – leerlijnen en opbrengsten' dienen te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>Een leerkracht staat niet op zichzelf, maar maakt onderdeel uit van een team en van een schoolorganisatie met zijn eigen onderwijsvisie en -invulling. De school maakt op zijn beurt ook weer onderdeel uit van een groter geheel: de omgeving waarin de school opereert, bestaande uit bijvoorbeeld de ouders die betrokken zijn bij de school, de gemeente waarin de school is gevestigd, de overheid met regels en wetten en meer in het algemeen 'de samenleving' als geheel.</p> <p>Als leerkracht is het belangrijk te weten wat er op schoolniveau en in de omgeving speelt, om zo schoolbrede keuzes en ontwikkelingen te kunnen vertalen naar het werken in het team en in de klas. In deze module leert de student verder kijken dan de eigen klas en leert werken in de context van de schoolorganisatie en de omgeving.</p> <p>Meer concreet verdiept de student zich in onderwijsvisies en stromingen, leerplanontwikkeling op macro-, meso- en microniveau en de rol die de leerkracht daarbij vervult. Verder wordt nader ingegaan op de samenwerking met collega's en de communicatie met ouders en andere belanghebbenden. Ten slotte wordt ingegaan op de wijze waarop je als docent 'de wereld' de klas in kunt halen in de vorm van internet en gebruikmaking van diverse media. De student leert kritisch de mogelijke meerwaarde daarvan beoordelen en leert hoe hij dit concreet kan inrichten.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • bijwonen verplichte contactdag (1 dagdeel) 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI lesmateriaal • Eijkeren, M. van (2012). Werken in het basisonderwijs / 2e. Kennisbasis voor de startende leraar. Uitgeverij Thieme Meulenhoff bv. ISBN 9789006952803 • Beemt, A. van den (2013). Leren met interactieve media. Uitgeverij Gorcum BV. ISBN 9789023251026 <ul style="list-style-type: none"> • Alkema, E., & Kuipers, J. (2015). Meer dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool. Assen: Van Gorcum. ISBN: 9789023252160 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • verzorgen contactdag 	

TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan diverse onderwijsvisies en onderwijsstromingen in Nederland toelichten. • De student kan onderbouwen welke onderwijsvisie en -stroming zijn eigen voorkeur heeft. • De student kan verschillende opvoedings- en leertheorieën en onderwijsstromingen herkennen in inrichting van het onderwijs op een school. • De student kan uitleggen hoe leerplanontwikkeling plaatsvindt op macro-, meso- en microniveau. • De student kan de organisatie en denominatie van de school beschrijven en zijn rol daarbinnen. • De student kan een schoolleerplan vertalen naar het dagelijks werk van een leerkracht. • De student kan uitleggen wat de meerwaarde is van groepsdoorbrekend werken voor de leerling en zijn ontwikkeling en op welke wijze dit kan worden vormgegeven. • De student kan schoolbrede activiteiten (waaronder vieringen) initiëren en hier een bijdrage aan leveren. • De student kan zijn didactisch handelen relateren aan de onderwijsvisie van de school en zijn handelen in dat kader evalueren en bijstellen. • De student onderbouwt zijn pedagogisch handelen vanuit relevante gedragswetenschappelijke- en ontwikkelingstheorieën en vanuit relevante opvoedkundige theorieën en methodieken. • De student kan de voor- en nadelen en de gebruikswaarde van diverse internet- en mediatoepassingen beschrijven. • De student kan lessen ontwerpen waarin doelmatig gebruik wordt gemaakt van educatieve media en/of aandacht is voor mediawijsheid. • De student kan uitleggen wat de invloed is van verschillende teamrollen op een team. • De student levert een bijdrage aan de onderwijskwaliteit door het geven en ontvangen van collegiale consultatie en intervisie. • De student kan reflecteren op zijn eigen bijdrage aan het overleg en de samenwerking met ouders. • De student kan zijn professionele opvattingen en werkwijzen verantwoorden aan ouders en andere belanghebbenden.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden. Ook heeft de student de contactdag bijgewoond.

Vakintegratie

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Vakintegratie	
Doelstelling	Het accent van de module ligt op de verbinding van de vakken uit de kennisbases. Er wordt ingegaan op thema's als vakoverstijgend werken, wereldoriëntatie, onderzoekend leren & cultuureducatie. De student kent de samenhang tussen de verschillende vakken in het basisonderwijs en kan vanuit die kennis lessen of andere onderwijsactiviteiten ontwikkelen en uitvoeren.	
Vereiste voorkennis	Alle modules in thema 3 'De groep in beweging' en Thema 4 'Leerlijnen en opbrengsten' dienen te zijn afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	10 februari 2016	verwijderen onterecht benoemde contactdag als exameneis
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In de module wordt stil gestaan bij diverse manieren om vakken te integreren. Ook wordt gekeken naar onderzoekend leren. De 21st century skills worden behandeld, omdat deze vaardigheden een antwoord geven op wat leerlingen moeten kunnen. Als laatste wordt het International Primary Curriculum (IPC) behandeld. Het IPC kan gebruikt worden om het integreren van lessen vorm te geven.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI lesmateriaal • Portaal, praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs, H. Paus (2010). uitgeverij Coutinho. ISBN: 9789046901953 • Rekenen-wiskunde in de praktijk, kerninzichten, W. Oonk (2011). Uitgeverij Noordhof Uitgevers, ISBN: 9789001770969 • Meer dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool. Alkema, E, & Tjekstra, W. (2011). Assen: Van Gorcum. ISBN: 9789023247678 • Natuuronderwijs inzichtelijk, Kersbergen, C. & Haarhuis, A. (2010), Coutinho, ISBN 9789046901908 • Praktische didactiek voor natuuronderwijs, Marell, J. & Vaan, E. de (2012). Uitgeverij Coutinho, ISBN: 9789046903018 • Geschiedenis en samenleving. Kennisbasis inhoud en didactiek, C. van der Kooij en M. de Groot-Reuvekamp (2013). Uitgeverij Noordhoff Uitgevers ISBN 9001815301 • Kijk op spel, Holger de Nooij, ISBN 9789001809324 • Basisboek cultuuronderwijs, Ludie Gootjes-Klamer & Martijn van Nieuwenhuizen, ISBN 9789001795658 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	
TOETSEN		

Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de mogelijkheden van vakintegratie benoemen en een eigen visie formuleren over het belang van vakintegratie in het onderwijs. • De student kan de leerstof van verschillende vakken op de basisschool combineren, aanvullen en verrijken. • De student kan zijn onderwijs laten aansluiten op de beginsituatie van de leerlingen waarbij hij de doorgaande lijnen van de verschillende vakken niet uit het oog verliest. • De student kan zorgen voor samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum van de basisschool is. • De student kan 21e -eeuwse vaardigheden benoemen en vertalen naar gewenst leerlinggedrag voor verschillende leeftijden. • De student kan lessen ontwikkelen waarmee leerlingen 21e -eeuwse vaardigheden (leren) inzetten en/of ontwikkelen. • De student kan beschrijven wat onderzoekend leren inhoudt en kan leerlingen onderzoekend laten leren. • De student is in staat om te variëren in de mate van sturing tijdens de lessen (leraarsturing t.o.v. leerlingsturing) en kan zijn didactisch handelen hierop aanpassen. • De student kan aantonen dat hij kan overleggen met collega's, ouders en andere stakeholders met als doel het creëren van een rijke leeromgeving in en buiten de school.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

OJW: aardrijkskunde

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	OJW: aardrijkskunde	
Doelstelling	Met het doorlopen van deze module leert de student de drie kerncompetenties van het vakgebied aardrijkskunde (een geografisch wereldbeeld, ruimtelijke vraagstukken, de geografische benadering) toe te passen in het onderwijs. De nadruk ligt op de specifieke didactiek van het aardrijkskundeonderwijs, waarbij kaartvaardigheid en omgevingsonderwijs een belangrijke rol spelen. De student krijgt overzicht de leermiddelen en het ICT-gebruik in het aardrijkskundeonderwijs.	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De module start bij het vak aardrijkskunde, of geografie, zelf. De student leert over de geografische benadering, een manier om gestructureerd naar de wereld te kijken. Als de student deze geografische benadering zelf goed beheerst, kan de student deze toepassen in zijn lessen.</p> <p>Vanuit het vak gaat de focus vervolgens naar het vak aardrijkskunde op de basisschool. De student heeft al een en ander geleerd over hoe het vak gegeven wordt, als apart vak of als onderdeel van wereldoriëntatie.</p> <p>Hij gaat uitgebreid kijken welke methodes van verschillende uitgeverijen er zijn en hoe die zijn opgebouwd. Maar hoe handig werken vanuit een methode ook kan zijn, het geeft ook veel beperkingen. Daarom leert hij ook hoe hij los van de methode lessen kan geven.</p> <p>Onmisbaar bij aardrijkskunde zijn kaarten, in allerlei verschillende vormen. Of het nu een wandkaart is, een atlas of een computerkaart. En om met kaarten te kunnen werken is basiskennis van topografie nodig. De student leert hoe hij kaarten in kan zetten in de les. Hij leert het belang van topografie. Maar hij leert ook over het gevaar dat hoofdsteden leren het enige is dat kinderen onthouden van zijn lessen.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • maken kennistrainers 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI lesmateriaal • Aardrijkskunde & didactiek – praktijkboek; ISBN 9789001432003 • Geowijzer ISBN 9789001785048 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • examens nakijken 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	

Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de structuur van het vak beschrijven en overziet daarbij de drie kernconcepten (geografische wereldbeeld, vraagstukken, benadering) en hun onderlinge relatie en kan deze benoemen. Hij beheerst de kennisbasis aardrijkskunde en kan de leerstof aanvullen en zich nieuwe leerstof eigen maken. • De student kan de specifieke bijdrage verwoorden van het vak aardrijkskunde aan de ontwikkeling van het geografisch besef van leerlingen en aan de realisatie van de kerndoelen voor het primair onderwijs. • De student overziet de opbouw van het curriculum met de doorgaande leerlijnen en kerndoelen en de plaats van het vak aardrijkskunde tussen leerlijnen en kerndoelen van andere vakken. • De student beheerst de leerstof en kan de vakbegrippen bij centrale thema's op een begrijpelijke manier uitleggen aan de leerling en aangeven welke geografische benadering hij daarbij gebruikt. • De student kan in hoofdlijnen veelgebruikte methodes en (digitale) leermiddelen beschrijven en verbinden met gangbare aanpakken en leerlijnen, en kent verschillende manieren om binnen een methode te differentiëren. Hij kent de technische en pedagogisch-didactische mogelijkheden en beperkingen van de leermiddelen en kent criteria om de bruikbaarheid ervan vast te stellen. • De student kan (digitale) leermiddelen en werkvormen vinden, op waarde schatten en doelmatig gebruiken in de lespraktijk, waaronder ICT hulpmiddelen, didactische hulpmiddelen voor het ontwikkelen van onderzoekvaardigheden van leerlingen, het gebruik van de omgeving van de school en diverse kaartsoorten. • De student weet hoe een leerplan in elkaar zit en aan welke criteria het moet voldoen. Hij kan een leerplan opstellen en daarbij doelen stellen, leerstof selecteren en ordenen, samenhangende lessen uitwerken en een (tijds)planning maken en kan daarbij aansluiten bij het niveau en kenmerken van leerlingen. • De student kan een aardrijkskunde les geven en daarbij het onderwijs afstemmen op verschillende leerstijlen en niveaus van leerlingen. Hij kan vragen van kinderen verbinden met ruimtelijke vraagstukken. • De student kan een aardrijkskundeles evalueren en daarbij de didactische aanpak en het handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. • De student heeft inzicht in omgevingsonderwijs. Hij kan de mogelijkheden van de omgeving van de school voor het onderwijzen van het vak benoemen.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen en inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen. Daarnaast heeft hij gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Taal: Engels

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: Engels	
Doelstelling	<p>De student bereikt een eigen taalvaardigheid in de Engelse taal van minimaal niveau B1 (Europees Referentiekader) op gebied van lezen, luisteren, spreken, gesprekken voeren en schrijfvaardigheid.</p> <p>De student ontwikkelt tijdens de module zijn visie op en vaardigheid in het lesgeven van de Engelse taal in de basisschool. De student kan daarbij de schijf van vijf voor het vreemdetalenonderwijs en het vierfasenmodel hanteren.</p> <p>De student verwerft kennis en inzicht in de rol van het Engels in de (internationale) samenleving, receptieve en productieve taalverwerving, belang van taalvaardigheid van de leraar, didactische werkvormen en Engelse lesmethoden, en Engels en ICT.</p>	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>In deze module wordt 'van groot naar klein' gewerkt. Vanuit de samenleving (hoofdstuk 2) wordt ingezoomd op het onderwijs en de kerndoelen voor dit vak en hoe dit aansluit op het middelbaar onderwijs (hoofdstuk 3). Daarna leert de student de didactische uitgangspunten toepassen in hoofdstuk 4, 5 en 6. Hoofdstuk 4 behandelt het geven van Engels aan verschillende leeftijdsgroepen; 5 gaat over de 'communicatieve benadering' en 6 over de 'schijf van vijf'.</p> <p>Van daaruit wordt verder ingezoomd en leert de student hoe hij een les opbouwt in vier lesfasen en hoe hij daarbij media kan inzetten (hoofdstuk 7). In hoofdstuk 8 leert hij specifieke aanwijzingen geven en strategieën aanbieden aan de leerlingen zowel voor het opnemen (receptief) als het produceren van taal.</p> <p>Ten slotte verbreedt de student zijn blik weer door te kijken naar vakintegratie en tweetalig onderwijs (hoofdstuk 9).</p> <p>Daarnaast werkt de student in deze module aan zijn eigen vaardigheid. De stof die in de module wordt aangeboden is gedeeltelijk op B1 niveau (in principe herhaling van het eind-havoniveau) en gedeeltelijk op B2 niveau. Met het doorlopen van de module bereikt de student een B1+ niveau.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven, waarvan multimediale opdrachten voor het onderdeel eigen vaardigheid • volgen digitaal hoorcollege 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI lesmateriaal • Oskam, S. (2008). Praktische didactiek Engels. Bussum: Coutinho. 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	
TOETSEN		

Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<p>1.1 De student functioneert wat betreft Engelse taalvaardigheid (lezen, luisteren, spreken en gesprekken voeren en schrijfvaardigheid) op B1 niveau.</p> <p>1.2 De student beheerst eenvoudig 'classroom English' en kan daarmee eenvoudige instructies in de klas geven, passend bij het niveau en de leeftijd van de kinderen.</p> <p>2.1 De student kan de rol van Engels in de (internationale) samenleving benoemen en kan de sociaal-culturele dimensie van de taal illustreren met voorbeelden.</p> <p>2.2 De student kan, gegeven een lesvoorbeeld, duidelijk maken wat de relevantie is van de leerstof voor het dagelijkse leven van de leerlingen en voor het vervolgonderwijs</p> <p>2.3 De student kan, gegeven een lesvoorbeeld, werkvormen voor in de klas beschrijven waarmee de buitenschoolse voorkennis van de Engelse taal van leerlingen geactiveerd wordt, zodat leerlingen gemotiveerd worden voor de Engelse taal.</p> <p>3.1 De student kan aangeven welke bijdrage het vak Engels levert aan de realisatie van de kerndoelen van het primair onderwijs, en hoe dit aansluit bij de kerndoelen voor Engels in de onderbouw van het voortgezet onderwijs.</p> <p>3.2 De student kan de bijdrage van Engels/vreemde taalverwerving aan het leren en ontwikkelen van kinderen verwoorden en kan deze illustreren aan de hand van voorbeelden.</p> <p>3.3 De student kan, gegeven een lesvoorbeeld, beschrijven hoe de kerndoelen daarin tot uiting komen. De student kan het thema, het leerdoel, de taalfunctie en de taalnotie benoemen. De student kan daarbij aangeven voor welke leeftijd hij de stof geschikt acht en waarom.</p> <p>4.1 De student kan belangrijke kenmerken benoemen van tweede- en vreemde-taalontwikkeling, bij zowel jonge (kleuters, VVTO) als oudere kinderen (tot en met groep 8 -12 jaar-).</p> <p>4.2 De student kan voor verschillende leeftijdsgroepen een variatie van werkvormen voor het leren van Engels beschrijven.</p> <p>4.3 De student kan, gegeven de leeftijd, het niveau en de kenmerken van een individu, subgroep of groep, aandachtspunten beschrijven voor een leerplan.</p> <p>5.1 De student kan de principes die ten grondslag liggen aan een communicatieve benadering van vreemdetalenonderwijs beschrijven aan de hand van het model 'Schijf van vijf voor het vreemde- talenonderwijs' en de elementen uit dit model illustreren met voorbeelden.</p> <p>5.2 De student kan, gegeven een beschrijving van een lesonderdeel, benoemen welke elementen van de 'Schijf van vijf voor het vreemde- talenonderwijs' aan bod komen.</p> <p>6.1 De student kan voorbeelden van taalactiviteiten plaatsen in een eenvoudige oefeningentypologie met verschillende fasen van receptief naar productief.</p> <p>6.2 De student kan verschillende communicatieve strategieën voor het ontwikkelen van receptieve en productieve vaardigheden beschrijven, waaronder ook compenserende strategieën.</p> <p>6.3 De student kan, gegeven een lesvoorbeeld, aangeven hoeveel tijd elk van de fasen van het 4-fasenmodel in beslag zal nemen.</p> <p>7.1 De student kan aandachtspunten benoemen bij het trainen van luistervaardigheid.</p> <p>7.2 De student kan werkvormen en aandachtspunten benoemen voor gesloten en open taalproductie.</p> <p>7.3 De student kan, gegeven het niveau en de kenmerken van een groep leerlingen, een les/ korte lessenserie Engels ontwikkelen aan de hand van het fasenmodel (gebaseerd op de schijf van vijf). Hij stelt doelen, beschrijft de taalfunctie en taalnotie(s), selecteert en ordent leerstof, materialen en middelen en media en beschrijft passende werkvormen. De student maakt hierbij gebruik van ICT.</p> <p>8.1 De student kan de opbouw en didactiek van een lesmethode evalueren. De student kan, gegeven een overzicht van een methode, de bruikbaarheid voor het onderwijs beschrijven en aanbevelingen doen ter differentiatie, aanvulling of verrijking.</p> <p>8.2 De student kan, gegeven een lesvoorbeeld uit een methode, aangeven welke van de vier didactische methoden voor het leren van een vreemde taal, eraan ten grondslag ligt.</p>

	<p>9.1 De student kan, gegeven de vakcontext en het onderwerp, een voorbeeld van vakintegratie beschrijven met een thema, leerdoel, taalfunctie en –notie, media en werkvormen per lesfase van het 4-fasenmodel en kan voor- en nadelen en consequenties van CLIL (tweetalig onderwijs) benoemen.</p> <p>De student kan, gegeven een lesopzet, beschrijven hoe hij informatievaardigheden of mediaproductie kan inzetten om de les te verrijken of om te differentiëren. Hij kan hierbij de planning en organisatie beschrijven.</p>
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen (Preliminary English Test (PET B1) van de University of Cambridge) en inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen. Daarnaast heeft hij gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

OJW: geestelijke stromingen

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	OJW: geestelijke stromingen	
Doelstelling	De student verwerft tijdens het volgen van deze module kennis over het begrip verbinding, de zes grote stromingen (Jodendom, christendom, islam, hindoeïsme, boeddhisme en humanisme), de relatie tussen religie en cultuur, didactiek, morele en levensbeschouwelijke ontwikkelstadia en het leggen van relaties tussen religie en geschiedenis, aardrijkskunde (geografie) en cultuureducatie (kunst). De student is in staat onderwijs in geestelijke stromingen binnen de verschillende leerjaren van het basisonderwijs vorm te geven en te verzorgen.	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In deze module ontdekt de student welke plaats het vak Geestelijke stromingen binnen de basisschool heeft. Het zelf opdoen van kennis omtrent zes grote geestelijke stromingen – te weten het hindoeïsme, boeddhisme, Jodendom, christendom, islam en humanisme – is een essentieel onderdeel van de module. Daarbij spelen de begrippen verbinding en actualiteit een belangrijke rol. Na het volgen van de module beschikt de student over de basiskennis beschikken om zijn leerlingen wegwijs te kunnen maken in de bijzondere wereld van de geestelijke stromingen. Uiteraard wordt behandeld hoe het vak aan leerlingen aangeboden kan worden, waarbij hij rekening leert houden met niveauverschillen en de verschillende ontwikkelfasen van kinderen. Na afloop van de module is hij in staat zelfstandig lessen op het gebied van geestelijke stromingen voor te bereiden, vorm te geven en in de praktijk te brengen.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Een wereld vol geloof. Basiskennis wereldgodsdiensten, Idema, E., Kwintessens, herziene uitgave 2012, ISBN 978 905788 395 8 • Geloof je het zelf?!, Berg, B. van den e.a., Coutinho, tweede herziene druk 2013, ISBN 978 90 469 0353 7, 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan het belang van het vak geestelijke stromingen voor de basisschool toelichten, daarbij gebruikmakend van kerndoel 38 en de begrippen actieve pluriformiteit en burgerschapsvorming. • De student kan het verband tussen de begrippen geestelijke stromingen, 	

	<p>levensbeschouwing, religie en cultuur toelichten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan uitleggen wat de belangrijkste kenmerken (bronnen, ideeën en praktijken) van de zes geestelijke stromingen Jodendom, christendom, islam, hindoeïsme, boeddhisme en humanisme zijn. • De student kan de zes geestelijke stromingen verbinden met andere vakgebieden binnen de basisschool, in ieder geval met de vakgebieden geschiedenis, aardrijkskunde (geografie) en cultuureducatie (kunst). • De student kan de zes geestelijke stromingen op de punten bronnen, ideeën en praktijken vergelijken en verbinden met de actualiteit. • De student kent verschillende didactische benaderingswijzen van geestelijke stromingen en kan de eigen aanpak aan laten sluiten bij het niveau en ontwikkelstadium (aan de hand van de stadiatheorieën van o.a. Kohlberg en Fowler) van de leerling. • De student kan een lessenserie geestelijke stromingen vormgeven en hierbij rekening houden met het niveau van het kind in de onderbouw, het kind in de middenbouw en het kind in de bovenbouw van de basisschool. • De student kan een lessenserie geestelijke stromingen voor het kind in de onderbouw, het kind in de middenbouw en het kind in de bovenbouw van de basisschool ontwikkelen met behulp van o.a. nieuwe media, en hierbij andere vakgebieden integreren. • De student kan zijn eigen visie op geestelijke stromingen en burgerschapsvorming binnen het basisonderwijs verwoorden aan de hand van voorbeelden uit zijn eigen onderwijspraktijk.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Kunsteducatie: muziek

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Kunsteducatie: muziek	
Doelstelling	Muziek is een belangrijk onderdeel binnen de kunsteducatie. In deze module leert de student hoe hij het muziekonderwijs kan vormgeven.	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	4 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In deze module wordt o.a. ingegaan op de vijf domeinen, het Klank-Vorm-Betekenis-model, methodische vaardigheden, leermiddelen, leerlijn, de relatie tussen taalontwikkeling en muziek, het ritmisch systeem, de inzet nieuwe media en afstemming van de stof op de ontwikkelingsstadia van het kind.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • bijwonen verplichte contactdag (2 dagdelen) 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Vrolijk, R. (2013). Nieuw geluid. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 9789001800468 • Lei, R. van der, Haverkort, F. & Noordam, L. (2012). Muziek Meester! Amersfoort: Thieme Meulenhoff. ISBN 9789006951486 • Haverkort, F. , Lei, R. van der & Noordam, L. (2010). Eigen-wijs. Born: Stichting ter bevordering van Muzikale Vorming. ISBN 9789080497160 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • examen nakijken • vragen beantwoorden • verzorgen contactdag 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft zicht op zijn eigen muzikale vaardigheden en beschrijft en demonstreert zijn muzikale ontwikkeling aan de hand van een verslag en video-opnamen en kan dit onderbouwen met een plan van aanpak ter verbetering/verbreding van zijn eigen vaardigheden zingen en instrument bespelen. • Aan het eind van deze module is de student in staat om zijn visie op hedendaags muziekonderwijs op de basisschool, gerelateerd aan minimaal 2 ontwikkelingsgebieden, te verwoorden, onderbouwd met zelfgekozen literatuur. • De student kan rekening houden in zijn muziekonderwijs met de stadia van ontwikkeling van Piaget, gerelateerd aan de stadia van muzikale ontwikkeling van kinderen, zowel bij het bepalen van de lesinhoud als bij zijn didactische 	

	<p>aanpak.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kent de visies op muziekonderwijs van Vygotsky en Gal'perin, in relatie tot andere visies op leren van leerlingen en houdt hiermee rekening in de onderwijspraktijk bij het ontwerpen en aanbieden van muzikale activiteiten. • De student kan de inhouden van de vijf domeinen vertalen naar concrete samenhangende lesactiviteiten voor leerlingen in de onderbouw (of bovenbouw) van het basisonderwijs. Hij houdt hierbij rekening met ontwikkelingsstadia en gebruikt eigentijdse ICT-middelen. • De student kan een muziekactiviteit van 30 minuten verzorgen waarbij hij de onderdelen 'klank' en 'vorm' en de 5 domeinen van muziek aan bod laat komen. • De student kan een muziekles rondom zingen van 30 minuten verzorgen, startend met een inzingactiviteit, gevolgd door het aanleren van minimaal 1 lied met variaties in herhalingen.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen en inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen. Daarnaast heeft hij gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden. Ook heeft de student de contactdag bijgewoond.

Praktijkintegratie-opdracht De school en de omgeving

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht De school en de omgeving	
Doelstelling	De student integreert en past de in dit thema opgedane kennis en vaardigheden toe bij de uitwerking van de praktijkintegratie-opdracht.	
Vereiste voorkennis	Praktijkintegratie 'Leerlijnen en opbrengsten' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>In de hoofdfase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stagementor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren.</p> <p>Deze praktijkintegratie-opdracht leidt tot de volgende beroepsproducten:</p> <p>A. Een portret van de eigen werkplek en een vergelijking met het eigen onderwijsideaal</p> <p>B. De voorbereiding met evaluatie, feedback van de mentor en reflectie van een vakoverstijgend project.</p> <p>C. Verslag van de deelname aan (of bijwonen van) een schoolbrede werkgroep, projectgroep, een bouw- of teamvergaderingen.</p> <p>D. Vier lesvoorbereidingen met lesevaluaties, feedback van de stagementor en reflecties (gerelateerd aan de eigen visie van de student op goed onderwijs)</p> <p>E. Een logboek dat inzicht geeft in de aanwezigheid op de werkplek en de daar uitgevoerde activiteiten. De student verantwoordt in dit logboek zowel de uren die hij aan de praktijkintegratie-opdracht heeft besteed als de uren in de vrije ruimte. De invulling van de vrije ruimte dient overeenkomstig de richtlijnen in de normtabel te zijn. Tevens dient hij gezorgd te hebben voor een gevarieerde keuze in activiteiten.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • stage 	
Literatuur	LOI lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • vragen beantwoorden • praktijkintegratie-opdrachten beoordelen 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de in de hoofdfase opgedane theoretische kennis toepassen en/of herkennen in de praktijk; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan zijn eigen competenties binnen dit werkveld (en de hiaten daarin) benoemen en leer- en ontwikkelingspunten voor zichzelf omschrijven; • - De student beheerst de vier bekwaamheden op het niveau 'Afstudeerbekwaam'.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt.

Onderwijskunde: passend onderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Onderwijskunde: passend onderwijs	
Doelstelling	Na het voltooien van de module passend onderwijs weet de student wat voor invloed het invoeren van passend onderwijs heeft op de school- en klassensituatie waar hij in de toekomst mee te maken gaat krijgen. Hij leert de meest voorkomende leer- en gedragsproblemen en ontwikkelingsstoornissen signaleren die bij leerlingen in het basisonderwijs kunnen voorkomen. De student weet naast de kenmerken van leer- en gedragsproblemen en ontwikkelingsstoornissen ook welke specifieke onderwijsbehoeften leerlingen met een probleem of stoornis kunnen hebben. Hij leert hier een handleiding met signaleringslijsten over op te stellen en formuleert daarnaast vakdidactische en begeleidingsadviezen voor leraren en collega's.	
Vereiste voorkennis	'Onderwijskunde – de school en haar omgeving' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>Elke groep leerlingen bestaat uit van elkaar verschillende individuen met eigen kenmerken. Door veranderingen als gevolg van het passend onderwijs, lijken de verschillen tussen leerlingen toe te nemen. Van een leraar wordt verwacht dat hij hiermee om kan gaan en bij het verzorgen van het onderwijs rekening houdt met zowel de onderwijsbehoeften van de groep als die van de individuele leerling. In dit thema wordt de leraar hierop voorbereid. Dit gebeurt onder meer door in te zoomen op veelvoorkomende leer-, gedrag- en ontwikkelingsproblemen. Daarnaast maakt de student kennis met de organisatie van de zorg in de school, het in kaart brengen van specifieke onderwijsbehoeften, het werken met groepsplannen en individuele handelingsplannen.</p> <p>Ook maakt de student kennis met intercultureel onderwijs, meervoudige intelligentie (Gardner) en verschillende leerstijlen die leerlingen kunnen hebben (Kolb/Vermunt, verschil jongens/meisjes).</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Anton Horeweg (2014). Gedragsproblemen in de klas. Een praktisch handboek. Houten: Lannoo Campus. ISBN: 9789401417938. • N. Pameijer en T van Beukering (2006). Handelingsgericht werken: een handreiking voor de interne begeleider. Leuven: Acco ISBN: 9789033462467. • Ingrid Paalman en Annemarieke Kool (2010). Hart voor leren, passend onderwijs in de klas. Amersfoort: cps ISBN:97865086303. • Alkema, E, & Kuipers, J. (2015). Meer dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool. Assen: Van Gorcum. ISBN: 9789023252160 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	

TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft inzicht in hoe er door leerkrachten over de invoering van passend onderwijs wordt gedacht. Hij weet welke invloed de invoering van passend onderwijs heeft op scholen en de onderwijspraktijk. • De student weet op welke vlakken leerlingen binnen een klas van elkaar kunnen verschillen en kan hier rekening mee houden in zijn lesvoorbereiding. • De student kent verschillende observatielijsten en vragenlijsten die gebruikt worden om leerproblemen en gedragsproblemen bij leerlingen te signaleren. • De student kan bij de uitvoering van zijn onderwijs rekening houden met verschillende leerstijlen van leerlingen en weet dat er kritisch gedacht wordt over het bestaan van leerstijlen. • De student kent de verschillende intelligenties van Gardner en kan beschrijven op welke manier hij zijn onderwijs kan aanpassen indien hij rekening wil houden met deze intelligenties in zijn klas. • De student onderzoekt en weet welke leerstijl en intelligentie bij hemzelf passen en gaat na welke invloed deze leerstijlen en intelligenties hebben op zijn manier van lesgeven. • De student kan de belangrijkste kenmerken van de meest voorkomende leer-en gedragsproblemen bij leerlingen herkennen. • De student ontwikkelt een handleiding met daarin signaleringslijsten die de kenmerken van verschillende leer- en gedragsproblemen beschrijven. • De student heeft inzicht in de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen met specifieke leer-en gedragsproblemen. • De student is in staat om, na het onderzoeken en verzamelen van de benodigde informatie, adviezen te formuleren voor aanpassingen in het aangeboden onderwijs aan leerlingen met specifieke leer-en gedragsproblemen. • De student weet welke impact het door hem gegeven advies heeft op leerlingen, collega leerkrachten en ouders. • De student kan zijn pedagogisch en vakdidactisch handelen afstemmen op sterk van elkaar verschillende leerlingen in een klas. • De student vertaalt de uitgangspunten van het passend onderwijs naar zijn pedagogisch en didactisch handelen. • De student weet dat verschillen tussen leerlingen ook veroorzaakt kunnen worden door verschil in gender en een verschillende culturele achtergrond van leerlingen, hij kent deze verschillen.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Taal: inhoud en didactiek 4

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Taal: inhoud en didactiek 4	
Doelstelling	De module Taal: Inhoud en didactiek 4 heeft als doelstelling dat studenten, na het succesvol afronden van de module, kennis hebben genomen van veel voorkomende taalproblemen, waaronder dyslexie, dat zij deze kunnen signaleren en analyseren en dat studenten hun onderwijs weten af te stemmen op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen, waarbij het systematisch ondersteunen van deze leerlingen centraal staat.	
Vereiste voorkennis	"Taal: inhoud en didactiek 2'en 'Taal: inhoud en didactiek 3' dienen te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In de module Taal: inhoud en didactiek 4 komen de volgende onderwerpen aan bod: taalproblemen: verschijning en belemmeringen in de dagelijkse praktijk; leesproblemen en dyslexie verklaard; het in kaart brengen van de leesvaardigheid van een leerling; het bieden van passend taal-/leesonderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, taalproblemen en/of dyslexie – ondersteuningsniveaus binnen het 'Protocol leesproblemen & dyslexie'; het bieden van passend taal-/leesonderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, taalproblemen en/of dyslexie – mogelijke interventies; de rol van de school bij signalering en diagnostiek van dyslexie.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Leesproblemen en dyslexie in het basisonderwijs - Handreiking voor aankomende leerkrachten': van Druenen, Gijssel, Scheltinga en Verhoeven (2012), uitgegeven door het Expertisecentrum Nederlands, 110 pagina's, € 19,95 of te downloaden via http://masterplandyslexie.nl/nl/catalog/view/leesproblemen_en_dyslexie_in_het_basisonderwijs/8/6 ISBN: 978-90-77529-41-6" • Dyslectische kinderen leren lezen: Smits en Braams (2006), uitgegeven door Boom, 158 pagina's, €19,95. ISBN: 90 5352 80 67" 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • examens nakijken 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kent verschillende vormen van taalproblemen, waaronder woordenschatproblematiek, spraak-/taalproblemen en dyslexie en weet de belemmeringen die deze voor de leerling met zich meebrengt te omschrijven en 	

	<p>herkennen in praktijksituaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student weet bestaand lesmateriaal af te stemmen op de onderwijsbehoeften van leerlingen met taalproblemen, waarbij de mogelijkheden van interactieve media worden benut (zoals flitsprogramma's en woordpredictie) • De student kan het fonologisch coherentemodel als verklingsmodel voor het lees- en spellingproces vertalen naar concrete 'leesgedragingen' van leerlingen in respectievelijk de fase van beginnende geletterdheid, aanvankelijk lezen en voortgezet lezen • De student kent de vier niveaus van zorg (ook wel ondersteuningsniveaus genoemd) en weet te benoemen hoe de leerkracht het lees- en spellingonderwijs voor leerlingen met taalproblemen en/of dyslexie op de verschillende niveaus kan afstemmen op de onderwijsbehoefte van deze leerlingen, waarbij de mogelijkheden van interactieve media worden benut. • De student kan de definitie van dyslexie benoemen, weet de onderkende, verklarende en handelingsgerichte component daarin te benoemen en is in staat in een afgegeven dyslexieverklaring deze in verband te brengen met de specifieke kindkenmerken van de betreffende leerling. • De student kan uiteenzetten met welk doel de (methode gebonden en methodeonafhankelijke) toetsen, testen en observaties ten aanzien van taal, lezen en spellen binnen het leerlingvolgsysteem kunnen worden ingezet om handelingsgericht informatie te verzamelen die de student weet te benutten in de begeleiding van leerlingen met taal-/leesproblemen en/of dyslexie. • De student kan een leesanalyse maken en daaraan handelingsadviezen koppelen • De student weet passende lees- en/of spellinginterventie te ontwerpen waardoor het mogelijk wordt af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling, binnen de groep als geheel en kan dit weergeven in een groepsplan taal en/of lezen. • De student weet de route te schetsen van signalering naar diagnostiek en behandeling van leesproblemen en/of dyslexie • De student weet, beargumenteerd op basis van literatuur en recente ontwikkelingen, stelling in te nemen t.a.v. de rol van de individuele leerkracht en een schoolteam bij het omgaan met dyslexie, waaronder het gebruik van compenserende software.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen en inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen. Daarnaast heeft hij gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Rekenen: inhoud en didactiek 3

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Rekenen: inhoud en didactiek 3	
Doelstelling	Na afloop van deze module is de student in staat om veelvoorkomende rekenproblemen bij leerlingen te signaleren, analyseren en diagnosticeren. Ook is hij bekwaam om een groepsplan of individueel handelingsplan op te stellen voor zijn rekenonderwijs, waarbij hij zorg draagt dat de gebruikte methode en software aansluit bij de behoefte van de leerlingen.	
Vereiste voorkennis	'Rekenen: inhoud en didactiek 2' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In deze module start de student met het verwerven van kennis over leerprocessen bij rekenen. Deze opgedane kennis zorgt ervoor dat de student zijn leerlingen beter kan observeren en rekenproblemen kan signaleren en diagnosticeren. Rekenproblemen zijn zeer divers en van alle leeftijden. In de module leert de student welk niveau zijn leerlingen beheersen. Hij leert hoever hij moet terug grijpen in de stof om zijn leerlingen te kunnen helpen met hun rekenproblemen. Vervolgens wordt de verdere behandeling van rekenproblemen besproken. Alle hoofdstukken gaan over leerlingen met rekenproblemen en niet specifiek over leerlingen met dyscalculie. Aangezien dyscalculie, net als dyslexie, bepaalde specifieke kenmerken heeft, is het afsluitende hoofdstuk van de module hieraan gewijd.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Vugt, J. van, & Wösten, A. (2013). Rekenen: een hele opgave, deel 1. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff. • Vugt, J. van, & Wösten, A. (2011). Rekenen: een hele opgave, deel 2. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff. • Ruijsenaars, A.J.J.M., Luit, J.E.H. van, & Lieshout, E.C.D.M. van (2004). Rekenproblemen en dyscalculie. Theorie, onderzoek, diagnostiek en behandeling. Rotterdam: Lemniscaat. • Groenestijn, M. van, Borghouts, C., & Jansen, C. (2011). Protocol ernstige rekenwiskunde-problemen en dyscalculie. Assen: Van Gorcum. Gratis pdf downloaden via: http://www.volgens-bartjens.nl/download/5424/Protocol-ERWD_pdf 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	

Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis van de onderwijsbehoeften van zwakke rekenaars. • De student heeft kennis van het observeren en analyseren van leerprocessen bij rekenen. • De student kan de verschillen tussen leerlingen bij rekenen in kaart brengen en een groepsoverzicht maken. • De student kan leerlingen observeren bij het uitvoeren van rekentaken en toetsresultaten analyseren en interpreteren. • De student heeft kennis van veelvoorkomende rekenproblemen, waaronder dyscalculie. • De student heeft kennis van materialen die kunnen worden ingezet bij leerlingen met rekenproblemen. • De student kan rekenproblemen diagnosticeren en zijn aanpak vastleggen in een groepsplan en eventuele individuele handelingsplannen. • De student kan groepsplannen en individuele handelingsplannen uitvoeren en organiseren binnen zijn rekenonderwijs.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Leerlingenzorg

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Leerlingenzorg	
Doelstelling	Na het voltooien van de module 'leerlingenzorg' weet de student hoe hij in de klas met verschillende onderwijsbehoeften handelingsgericht kan werken. De groepsleraar coördineert de zorg in de klas en werkt hierbij intensief samen met de IB-er, ouders en andere deskundigen. De verantwoordelijkheid voor de zorg op schoolniveau ligt bij de IB-er. De student kan de onderwijsbehoeften van de leerlingen verwerken in een groepsoverzicht en kan vervolgens een groepsplan opstellen, uitvoeren en evalueren. De student kent het begrip 'passend onderwijs' en weet wanneer en hoe hij een ontwikkelingsperspectief en individueel handelingsplan moet opstellen, uitvoeren en evalueren. De student kent de zorgketens rondom de school (samenwerkingsverbanden).	
Vereiste voorkennis	'Onderwijskunde: de school en haar omgeving' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De moderne leraar is niet alleen een onderwijzer die kennis overdraagt en huiswerk en proefwerken nakijkt. De docent heeft steeds meer een taak als coach, die leerlingen motiveert en enthousiast maakt. Hij stimuleert hun zelfredzaamheid en zorgt dat ze aan het einde van de basisschool klaar zijn voor de volgende stap. Daarnaast is de moderne leraar ook een mentor, een begeleider bij wie de leerlingen aan kunnen kloppen als ze een probleem hebben. De functie is enorm afwisselend. Want elke leerling is uniek. Aan de leraar de dankbare taak om hem te begeleiden en op een waardevolle manier aan zijn opvoeding en toekomst bij te dragen.</p> <p>De student bestudeert theorie over handelingsgericht werken. Hij gaat actief aan de slag met groepsoverzichten en groepsplannen. De student krijgt de mogelijkheid een werkbezoek af te leggen bij een school voor speciaal(basis)onderwijs. In de module zijn vier inzendopgaven die hij moet maken. Daarnaast wordt er tijdens een lesdag aandacht besteed aan het schrijven van groepsplannen en de opbouw van een leerlingvolgsysteem. Een interessante module met veel voorbeelden uit de dagelijkse praktijk.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • bijwonen verplichte contactdag (1 dagdeel) 	
Literatuur	Erik van Meersbergen en Peter de Vries; 'Handelingsgericht werken in passend onderwijs.' ISBN: 9789491269073 Eerste druk, tweede oplage 2013. Uitgever: perspectief.	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • verzorgen contactdag 	

TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student beschrijft de verschillende fasen van handelingsgericht werken. • De student past de verschillende fasen van handelingsgericht werken toe in een casus uit de dagelijkse praktijk. • De student definieert de verschillende onderdelen die in een groepsplan staan. • De student heeft de vaardigheid om een groepsoverzicht te maken voor de vakken rekenen, taal, technisch lezen, spelling en sociaal-emotionele vaardigheden. • De student kan de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart brengen. • De student categoriseert de onderwijsbehoeften van de leerlingen in een groepsplan. • De student heeft de vaardigheid om een groepsplan te schrijven voor de vakken rekenen, taal, technisch lezen, spelling en sociaal-emotionele vaardigheden. • De student verwerft kennis over de verschillen tussen de scholen binnen het passend onderwijs: basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs. • De student verwerft kennis over de taken en verantwoordelijkheden van het zorgteam op school en het samenwerkingsverband. • De student verwerft kennis over het doel en uitgangspunt van passend onderwijs. • De student heeft inzicht in de actuele ontwikkelingen (waaronder de wet- en regelgeving) van het passend onderwijs en weet welke invloed dit heeft op de leerlingenzorg binnen de school. • De student heeft inzicht in de zorg binnen het speciaal (basis) onderwijs. • De student kan een ontwikkelingsperspectief schrijven aan de hand van informatie uit het leerling dossier. • De student is in staat om leerling gegevens op een adequate wijze in te voeren in een leerlingvolgsysteem.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden. Ook heeft de student de contactdag bijgewoond.

Kunsteducatie: beeldende vorming

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Kunsteducatie: beeldende vorming	
Doelstelling	Beeldende vorming is een van de drie onderdelen binnen de kunsteducatie, waarvan muziek en dans & drama de andere twee zijn. In deze module leert de student hoe hij het onderwijs in beeldende vorming kan vormgeven. Daarbij komen de volgende onderwerpen aan de orde: kennis van het cirkelmodel, proces en product, basale methodische vaardigheden, het toepassen van begrippen (productie, receptie & reflectie), leermiddelen, lesopbouw, leerlijn, differentiatie en ICT-gebruik.	
Vereiste voorkennis	De propedeuse is afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	In het eerste hoofdstuk van de module zal worden gekeken naar de betekenis van beelden (gezien vanuit de maker en de waarnemer), naar kerndoelen, tussenlijnen en leerlijnen, doorgaande leerlijnen en lesmethodes. Ook zullen de drie hoofdgebieden van beeldend onderwijs nader worden omschreven. In het tweede hoofdstuk zullen de begrippen worden behandeld die van belang zijn voor beeldende vorming. In hoofdstuk 3 gaat de student zelf aan de slag om zijn vaardigheden op het gebied van 2D, 3D en 4D te verbeteren en in hoofdstuk 4 leert hij het nodige over de ontwikkelingsstadia van kinderen. In hoofdstuk 5 worden een aantal theoretische onderwerpen behandeld; deze kennis heeft de student nodig om in hoofdstuk 6 zelf lessen te ontwerpen. In hoofdstuk 7 leert hij vakoverstijgende lessen te ontwerpen en in hoofdstuk 8 wordt stap voor stap bekeken waar de student in de lespraktijk allemaal mee te maken krijgt of kan krijgen. Ten slotte gaat hoofdstuk 9 over het gebruik van digitaal beeldmateriaal en software in het beeldend onderwijs.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • bijwonen verplichte contactdag (2 dagdelen) 	
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Onna, J. van & Jacobse, A. (2013, vierde druk) Laat maar Zien. Groningen: Wolters-Noordhoff ISBN 9789001809287 • Schasfoort, Ben (2012) Beeldonderwijs en didactiek. Groningen: Noordhoff ISBN 9789001809348 	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • verzorgen contactdag 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	

Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft een duidelijk beeld van de bijdrage van beeldend onderwijs aan het bereiken van de kerndoelen voor het primair onderwijs, en hoe dit aansluit bij de voorschoolse ontwikkeling en de kerndoelen voor kunst en cultuur in het voortgezet onderwijs. • De student kan zich uiten in, en kent zijn eigen beeldende (media)vaardigheden. Hij beschikt over de benodigde basale methodische vaardigheden binnen de domeinen 2D, 3D en 4D. Hij beschrijft en demonstreert zijn ontwikkeling hierin in een verslag gedocumenteerd met foto's. • De student heeft kennis van en inzicht in het cirkelmodel. Hij kan het belang van beeldend onderwijs toelichten aan de hand van het cirkelmodel en daarbij het verband tussen proces- en productcomponenten beschrijven. • De student heeft kennis van de ontwikkelingsstadia van Piaget, en het aanvullend onderzoek van Golomb met betrekking tot beeldend onderwijs. Hij kan in zijn beeldend onderwijs zowel de lesinhoud als zijn didactische aanpak afstemmen op de ontwikkelingsstadia van de kinderen op het gebied van beeldende vorming. • De student weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen opvatten, interpreteren en leren. Hij kan zijn onderwijs daarop afstemmen. De student heeft kennis van het theoretisch model over leren van Kolb, met zijn vier typen leerstijlen. • De student kent de theorie van Gardner over meervoudige intelligenties en kan hiermee rekening houden bij zijn didactische aanpak. • De student is aan het eind van deze module in staat de betekenis van de begrippen productie, receptie en reflectie in relatie met beeldend onderwijs uit te leggen en dit toe te lichten aan de hand van voorbeelden. • De student kan verwoorden op welke manier beeldend onderwijs bijdraagt aan de creatieve, psychomotorische, zintuiglijke, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. • De student kent de 5 karakteristieke zienswijzen volgens Michael Parsons. De student kan deze achtergrondkennis gebruiken voor het maken van een kijkwijzer. • De student kan zijn leerlingen duidelijk maken wat de relevantie is van beelden en beeldende vorming voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs. • De student is in staat een les beeldende vorming van 30 tot 50 minuten te verzorgen, waarin hij beeldaspecten, materialen en technieken binnen de domeinen 2D, 3D en 4D toepast in relatie tot een gekozen thema/onderwerp en gericht op een bepaalde leeftijdsgroep. Hij is in staat de les op te bouwen volgens het cirkelmodel. • De student is in staat instructiekaarten te ontwikkelen waarmee hij zijn eigen methodische vaardigheden van het beeldend onderwijs aantoont binnen de drie hoofdgebieden 2D (tekenen), 3D (handvaardigheid) en 4D (bewegende beelden). • De student is in staat te reflecteren op zijn eigen lesontwerpen naar aanleiding van de ervaringen op de lesdag. • De student is aan het eind van de module in staat om passende voorbeelden te zoeken voor een klassenopdracht en om zelf voorbeelden te maken in 2D, 3D en 4D, gebruikmakend van verschillende materialen en technieken, die hij in een klassensituatie kan gebruiken ter illustratie van een opdracht. • De student kan vakoverstijgende, beeldende opdrachten formuleren. Hij is aan het eind van deze module in staat beeldende opdrachten te herkennen en vorm te geven die een verband hebben met het taal- en rekenonderwijs. • De student is in staat themalessen samen te stellen in verband met de leergebieden Kunstzinnige oriëntatie en Oriëntatie op jezelf en de wereld. • De student kent de betekenis van de behandelde beeldende begrippen en kan deze toepassen. • De student is in staat om in verschillende lessituaties en voor kinderen van verschillende leeftijden digitaal beeldmateriaal en software in te zetten.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen

	zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden. Ook heeft de student de contactdag bijgewoond.

Praktijkintegratie-opdracht Passend onderwijs

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Praktijkintegratie-opdracht de school en haar omgeving	
Doelstelling	De student integreert en past de in dit thema opgedane kennis en vaardigheden toe bij de uitwerking van de praktijkintegratie-opdracht.	
Vereiste voorkennis	Praktijkintegratie 'De school en haar omgeving' dient te zijn afgerond.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 februari 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>In de hoofdfase zal de student ten behoeve van de praktijkopdrachten op de werkplek aanwezig zijn. Deze tijd op de werkplek wordt gebruikt voor overleg met de stagementor en voor de praktische kant van de praktijkintegratie-opdrachten: observaties, interviews met leerlingen/collega's en het geven van (deel)lessen. De voorbereiding en verdere uitwerking van praktijkgerichte opdrachten kan de student in de eigen omgeving uitvoeren.</p> <p>Deze praktijkintegratie-opdracht leidt tot de volgende beroepsproducten:</p> <p>A. Beschrijving van de zorgstructuur op school B. Twee groepsoverzichten: één voor rekenen en één voor taal C. Groepsplan met evaluatie voor rekenen of taal D. Individueel handelingsplan met evaluatie voor een leerling op de werkplek E. Een lesvoorbereiding met lesevaluatie, feedback van de stagementor F. Een logboek dat inzicht geeft in de aanwezigheid op de werkplek en de daar uitgevoerde activiteiten. De student verantwoordt in dit logboek zowel de uren die hij aan de praktijkintegratie-opdracht heeft besteed als de uren in de vrije ruimte. De invulling van de vrije ruimte dient overeenkomstig de richtlijnen in de normtabel te zijn. Tevens dient hij gezorgd te hebben voor een gevarieerde keuze in activiteiten.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • stage 	
Literatuur	LOI lesmateriaal	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • vragen beantwoorden • praktijkintegratie-opdrachten beoordelen 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<p>De student kan de in de hoofdfase opgedane theoretische kennis toepassen en/of herkennen in de praktijk;</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan zijn eigen competenties binnen dit werkveld (en de hiaten daarin) benoemen en leer- en ontwikkelingspunten voor zichzelf omschrijven; - De student beheerst de vier bekwaamheden op het niveau 'Afstudeerbekwaam'. 	

Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt individueel plaats door middel van een beoordeling van de in te zenden praktijkintegratie-opdrachten en reflectieopdracht. Aan het uitvoeren van de opdracht is geen tijdslimiet verbonden. Daarnaast legt de student een praktijkexamen af. Het praktijkexamen bestaat uit een lesobservatie en een beoordelingsgesprek over de bekwaamhedenontwikkeling van de student.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien de praktijkintegratie-opdrachten als 'voldoende' zijn aangemerkt. Daarnaast dient hij ook het praktijkexamen met een voldoende (Afstudeerbekwaam) af te ronden.

Beroepsverdieping

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	Beroepsverdieping	
Doelstelling	De student ontwikkelt vaardigheden en doet kennis op, welke gebruikt kunnen worden bij aanvang van en gedurende de komende onderwijs carrière. Gebieden waar de student over leert zijn: de vakbond, solliciteren, netwerken, omgaan met sociale media door de leerkracht, professionele communicatie, beroepsethiek, het bekwaamheidsdossier en lerarenregister, vervolgoopleidingen en specialisatiemogelijkheden na de Pabo.	
Vereiste voorkennis	Studenten die deze module willen volgen, dienen naast de modules van de propedeusefase in ieder geval de module Onderwijskunde – de school en haar omgeving te hebben afgerond. Dit houdt in dat de studenten alle modules Onderwijskunde, met uitzondering van de module Passend onderwijs, hebben afgerond voor ze aan deze module beginnen. Als de student alle modules op het gebied van onderwijskunde heeft doorgenomen, heeft hij een compleet beeld van het van leerkracht. Pas als dat beeld compleet is, kan de student voor zichzelf bepalen waarin hij zich wil specialiseren.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 september 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	10-02-2016	toevoeging verplichte lesdag
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De volgende hoofdstukken komen in de module aan de orde:</p> <p>Beroepsethiek Er wordt stilgestaan bij beroepsethiek. Daarbij gaat het om het verstrekken of juist niet verstrekken van informatie. Gedrag tijdens werk en vrije tijd. Omgang met ouders en leerlingen. Het zich presenteren op internet. Het is soms balanceren op een wankel koord, omdat de wereld van de school en die buiten de school soms in elkaar overgaan. Vooral als leerkrachten in de buurt van de school wonen. Het gedrag van de leerkracht wordt besproken aan de hand van ethische kwesties. Te denken valt aan het gebruik van social media en de valkuilen die het met zich meebrengt.</p> <p>Communiceren binnen de basisschool en onderhouden van een professioneel netwerk Het hoofdstuk richt zich op de verschillende overlegstructuren binnen een onderwijsorganisatie. Beschreven wordt welke rol de (aanstaande leerkracht) heeft. Een ander belangrijk onderdeel van het hoofdstuk is de vraag wat een professioneel netwerk is en welke voordelen een netwerk voor studenten heeft. Veel banen worden vergeven aan mensen binnen een netwerk. Het is dus goed voor studenten om hun netwerk uit te breiden. Dat kan tijdens stages of door deel te nemen aan activiteiten voor leerkrachten (workshops, trainingen). Er wordt stil gestaan bij netwerken via internet (LinkedIn en Twitter). Naast het verkrijgen van banen is een netwerk ook belangrijk om te blijven leren. Met behulp van netwerken kan de student/leerkracht zich blijven ontwikkelen, kan hij zijn onderwijsideeën delen met anderen en kan hij invloed uitoefenen op de</p>	

	<p>beleidsvorming van de school of stichting?</p> <p>Praktijkonderzoek Aan de hand van het boek Praktijk onderzoek in de school wordt kort besproken hoe een praktijk onderzoek wordt uitgevoerd binnen een school. Er wordt beschreven hoe de informatie verkregen uit het praktijkonderzoek gebruikt kan worden in de praktijk. Met behulp van voorbeelden van actieonderzoeken en uitkomsten wordt beschreven hoe die uitkomsten gebruikt kunnen worden in de praktijk. Op het laatste komt de nadruk te liggen. Een tweede onderdeel van het hoofdstuk is het kritisch beoordelen van een wetenschappelijk artikel en het omzetten van die informatie in praktisch bruikbare acties. De volgende aspecten komen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opbrengsten uit internationale wetenschappelijke studies. • Opbrengsten uit wetenschappelijke studies gericht op de Nederlandse context. • Publicaties van invloedrijke organisaties (bijvoorbeeld een -rapport van de onderwijsraad). • Uitspraken van experts en media-uitingen. • Opbrengsten van praktijkonderzoek van anderen. • Opbrengsten uit eigen praktijkonderzoek <p>Bekwaamheidseisen/dossier Een school legt een bekwaamheidsdossier aan van elke leerkracht die daar werkt. Gekeken wordt waarom dit dossier door de overheid in het leven is geroepen. Het kan zijn dat de leerkracht daar zelf een belangrijke rol in krijgt, maar dat hoeft niet. De bekwaamheidseisen vormen de basis van het dossier. Studenten gaan de eisen bestuderen en kritisch analyseren. Ook wordt gekeken hoe het bekwaamheidsdossier kan worden ingericht. Ter introductie van deze stof wordt stilgestaan bij de Wet BIO.</p> <p>Solliciteren en arbeidsvoorwaarden In dit hoofdstuk wordt behandeld op welke wijze de student kan solliciteren. Als eerste wordt gekeken hoe de student aan vacatures komt. Daarnaast komen de sollicitatiebrief, CV en gesprekken aan de orde. Omdat tegenwoordig ook andere, meer moderne vormen van solliciteren worden gebruikt, worden die ook behandeld. Zo wordt stil gestaan bij het bedenken van een 'elevator pitch' waarin de student zichzelf verkoopt. Hiervoor maakt de student gebruik van Big5, Human Dynamics en/of Enneagram voor het vergroten van zelfkennis. In dit hoofdstuk worden ook de vakbonden, beroepsverenigingen CAO en loonstrook behandeld.</p> <p>Na de pabo Elke leerkracht moet blijven werken aan zijn eigen beroepsontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het belang van de professionalisering van het onderwijs en het verband van die professionalisering met de kwaliteit van het onderwijs. De volgende punten komen aan bod: -De inhoud en beroepsmogelijkheden van HBO masteropleidingen na de pabo (bv. Master SEN, Leren en innoveren) -Doorstromen naar de universiteit (bv. Onderwijskunde, Orthopedagogiek) -Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs -De lerarenbeurs -LA en LB-functies (de functiemix) -Specialisatie van leraren in het kader van Passend onderwijs - Leren in netwerken.</p>
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • bijwonen verplichte contactdag
Literatuur	LOI Lesmateriaal
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden

	<ul style="list-style-type: none"> • verzorgen contactdag
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de voor het onderwijs relevante vakbonden benoemen en hun taken beschrijven. • De student kan beschrijven wat een CAO is en kan de onderwijs CAO lezen en interpreteren. • De student kan uitleggen wat de onderdelen op een loonstrookje voor het onderwijs inhouden. • De student kan beschrijven wat beroepsverenigingen betekenen voor het onderwijsveld en voor leerkrachten. • De student kan een foutloos gespelde, goed opgezette en grammaticaal juiste sollicitatiebrief schrijven waarin hij zijn sollicitatie motiveert. • De student kan een voor de functie passend curriculum vitae opstellen. • De student kan de STAR methode en LSD toepassen in een sollicitatiegesprek. • De student kan zich aan een werkgever presenteren. • De student kan zijn visie op zijn eigen beroepsethiek beschrijven. • De student kan advies vragen aan collega's en andere deskundigen als dat nodig is. • De student kan zijn professionele opvattingen en werkwijzen verantwoorden in een overleg met ouders en andere belanghebbenden. • De student kan wetenschappelijke informatie en kennis kritisch beoordelen, gebruiken en omzetten in praktisch bruikbare acties. • De student kan de uitkomsten van een praktijkonderzoek gebruiken om verbeteringen aan te brengen in eigen onderwijs en onderwijs op schoolniveau. • De student kan een beschrijving geven van de inhoud van het bekwaamheidsdossier. • De student kan zichzelf kritisch analyseren aan de hand van de bekwaamheidseisen in het bekwaamheidsdossier. • De student kan een beschrijving geven van de wet BIO en kan deze wet betrekken op zijn eigen situatie. • De student kan een beschrijving geven van het lerarenregister en kan aangeven wat het register betekent voor zijn eigen functioneren. • De student kan enkele relevante vervolgopleidingen beschrijven voor studenten die de pabo afgerond hebben. • De student kan beschrijven welke mogelijkheden er voor afgestudeerde pabo-studenten zijn om te leren of te werken in een ander land. • De student kan een beschrijving geven van de specialisatiemogelijkheden binnen de basisschool na de pabo. • De student kan onderzoeken welk specialisme hij zou willen ontwikkelen. • De student kan een beeld beschrijven van zichzelf als onderwijsprofessional over 5 jaar.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HBO/WO Master Eerstegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • HBO Bachelor Tweedegraads bevoegdheid Voortgezet onderwijs, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde HBO instelling • HBO Bachelor Pedagogiek/SPH/CMV/MWD/Creatieve therapie of Toegepaste psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling • WO Master Onderwijskunde, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling • WO Master Pedagogische wetenschappen of Psychologie, behaald bij een door de NVAO geaccrediteerde WO instelling • Post HBO Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject), behaald bij een door het SPHBO erkende post Hbo-opleiding • HBO Bachelor Opleidingskunde, behaald bij een door de NVAO

	geaccrediteerde HBO- instelling
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden. Daarnaast heeft de student de verplichte contactdag bijgewoond

Rekenen: jongere kind

ALGEMEEN		
Code	05 - 2250	
Modulenaam	Rekenen: jongere kind	
Doelstelling	De student specialiseert zich in de didactiek van het rekenonderwijs gericht op het jongere kind. Dit doet hij aan de hand van het boek "Rekenen en wiskunde in de praktijk (onderbouw)".	
Vereiste voorkennis	De noodzakelijke voorkennis voor de module 'Rekenen: jongere kind' is aanwezig bij de studenten als de propedeuse is behaald en als de modules Rekenen: inhoud & didactiek 1, 2 en 3 met goed resultaat zijn afgerond. De student heeft in de modules 'Rekenen: inhoud en didactiek 1 & 2' kennis genomen van de kerndoelen, kernbegrippen, tussendoelen en leerlijnen uit het rekenonderwijs. In 'Rekenen: inhoud en didactiek 3' heeft de student zich verdiept in leerprocessen bij rekenen en veelvoorkomende rekenproblemen. Ook is het van belang dat de eigen vaardigheid op niveau 3S is. De benodigde kennis is behandeld in 'Rekenen: Eigen Vaardigheid'.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 september 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	Na afloop van deze module beschikt de student over vaardigheden, inzichten en de juiste houding om goed reken-wiskundeonderwijs te geven in de onderbouw(groep 1 t/m 4) van de basisschool. Hij is in staat om onderwijsactiviteiten gericht op kinderen in groep 1/2 te aan te passen op de behoeften van de kinderen. De student is goed in staat om lessen uit de rekenmethode voor groep 3/4 te verrijken of aan te passen aan het belevingsniveau van de kinderen om zo het niveau van de kinderen te verhogen. De student is in staat om inhoudelijk te reflecteren op situaties uit de praktijk en daar het onderwijsaanbod op het gebied van rekenen – wiskunde in de onderbouw hierop aan te passen en af te stemmen. De student heeft de eigen kennisbasis uitgebreid. Dit alles aan de hand van het boek "Rekenen en wiskunde in de praktijk (onderbouw)".	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • maken kennistrainers 	
Literatuur	Oonk, W; Keijzer, R; Lit S.A.; Amse, H; Barth, F; Lek, A.T.E (2014) Rekenen – wiskunde in de praktijk Onderbouw. Groningen / Houten: Noordhoff Uitgevers	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • examen beoordelen 	
TOETSEN		
Examencommissie	05 Education	
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de ontwikkeling van de verschillende rekenniveaus bij het 	

	<p>oplossen van reken-wiskundeproblemen van jonge kinderen beschrijven en toelichten met praktijkvoorbeelden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student kan benoemen welke inzichten kinderen in de onderbouw moeten verwerven op het gebied van meten en kan daarbij praktijkvoorbeelden geven. • De student kan lesonderdelen benoemen en toepassen in de lessen meten, meetkunde, tellen en getalbegrip, optellen en aftrekken en rekenen met contexten in de onderbouw en kan ieder lesonderdeel toelichten met een praktijkvoorbeeld. • De student kan verschillende meetkundige niveaus benoemen die we onderscheiden en kan leerlingen in de onderbouw stimuleren tot het verbreden en verdiepen van hun spel. • De student kan op de denkprocessen van leerlingen in de onderbouw anticiperen door het stellen van vragen of het aanbieden van materialen of modellen. • De student kan beschrijven wat het belang is van observeren en registreren bij reken-wiskunde onderwijs en hoe je met deze informatie je lessen kan afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. • De student heeft kennis van en zicht op de rekenleerlijn in de onderbouw van het basisonderwijs en kan hier praktische uitvoering aan geven. • De student kan het geïntegreerd verwerven van rekenen-wiskunde in dagelijkse situaties toepassen. • De student heeft kennis van de didactische achtergronden van meten, meetkunde, tellen en getalbegrip, optellen en aftrekken en rekenen met contexten in de onderbouw. De student kan dit toelichten met een praktijkvoorbeeld. • De student heeft inzicht in modellen en contexten die van waarde zijn in het rekenonderwijs in de onderbouw en weet op welk moment deze ingezet moeten of kunnen worden.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen.

Rekenen: oudere kind

ALGEMEEN		
Code	05 - 2250	
Modulenaam	Rekenen: oudere kind	
Doelstelling	De student specialiseert zich in de didactiek van het rekenonderwijs gericht op het oudere kind. Dit doet hij aan de hand van het boek "Rekenen en wiskunde in de praktijk (bovenbouw)".	
Vereiste voorkennis	De noodzakelijke voorkennis voor de module 'Rekenen specialisatie oudere kind' is aanwezig bij de studenten als vier voorgaande modules met goed resultaat zijn afgerond: De student heeft in de modules 'Rekenen – inhoud en didactiek 1 & 2' kennis genomen van de kerndoelen, kernbegrippen, tussendoelen en leerlijnen van het rekenonderwijs. In de module 'Rekenen – Inhoud en didactiek 3' is er een aantal veelvoorkomende rekenproblemen binnen de verschillende domeinen behandeld. Daarbij heeft de student kennis genomen van signaleringsinstrumenten, het analyseren van rekenproblemen en software op maat. Ook is het van belang dat de eigen vaardigheid op niveau is. De benodigde kennis is behandeld in de module 'Rekenen – Eigen Vaardigheid' die onderdeel uitmaakt van de propedeusefase van de opleiding. De module 'Rekenen – oudere kind' bouwt voort op voorgaande modules en gaat dieper in op de didactische vaardigheden en leerprocessen in de bovenbouw.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 september 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	Na het doorlopen van deze module heeft de student de beschikking over vaardigheden, inzichten en de juiste houding om goed (onderbouwt) rekenonderwijs te geven in de bovenbouw van de basisschool. Hij is goed in staat om lessen uit de rekenmethode voor de bovenbouw te verrijken of aan te passen aan de behoeften van zijn leerlingen. De student is in staat om op een inhoudelijke manier te reflecteren op zijn eigen onderwijs praktijk of casussen en daar het onderwijsaanbod op het gebied van rekenen en wiskunde op af te stemmen. De student heeft zijn eigen kennisbasis uitgebreid. Dit alles aan de hand van het boek "Rekenen en wiskunde in de praktijk (bovenbouw)".	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven • maken kennistrainers 	
Literatuur	Engelsen, M. den, Vet, L.& de, Lit, S. (2014).Rekenen-Wiskunde in de praktijk Bovenbouw, Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers	
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden • examen beoordelen 	
TOETSEN		

Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student heeft kennis van de organisatie, gebruik groepsplan/groepsoverzicht en lesopbouw van een rekenles gericht op het oudere kind. • De student kan lessen uit de rekenmethode verrijken en afstemmen op de onderwijsbehoefte van leerlingen in groep 5 t/m 8 van het basisonderwijs. • De student kan klassikaal en individueel verschillende rekenstrategieën aanbieden en bespreken. • De student kan verschillende werkvormen die gehanteerd kunnen worden tijdens de rekenlessen benoemen en op het juiste moment in de les toepassen. • De student heeft kennis van de didactische achtergronden van tafels, delen, procenten, breuken, meten, meetkunde, gebruik rekenmachine, verhoudingen en schattend rekenen. • De student heeft kennis van en zicht op de rekenleerlijn in de bovenbouw van het basisonderwijs. • De student heeft kennis van en zicht op de verschillende oplossingsstrategieën die leerlingen in de bovenbouw van het basisonderwijs kunnen hanteren bij de aanpak van rekenproblemen. • De student kan rekenkundige leerprocessen van leerlingen in de bovenbouw analyseren en interpreteren d.m.v. toetsen en zijn handelen / vervolg lessen hierop aanpassen met het oog op niveauverhoging. • De student heeft inzicht in modellen en contexten die van waarde zijn in het rekenonderwijs in de bovenbouw en weet op welk moment deze ingezet moeten of kunnen worden. • De student kan d.m.v. een (diagnostisch)gesprek kennis verkrijgen over de oplossingsstrategieën van zijn leerlingen in de bovenbouw en hiermee inspelen op hun leerproces.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. een schriftelijk examen.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien een 6 of hoger is behaald voor het schriftelijk examen.

Taal: jongere of oudere kind

ALGEMEEN		
Code	05 - 2250	
Modulenaam	Taal: jongere of oudere kind	
Doelstelling	De module Taal – jongere of oudere kind heeft als doelstelling dat de student zich specialiseert in de didactiek en de specifieke kenmerken van het taalonderwijs aan van het jongere of oudere kind. Tijdens de module ontwikkelt de student een eigen kijk op taalonderwijs aan de hand van betrouwbare bronnen, literatuur en het curriculaire spinnenweb (van den Akker). De student ontwerpt een kijkwijzer/ lijst met kenmerken waarmee hij lesmateriaal t.b.v. taalonderwijs op systematische wijze kan analyseren op bruikbaarheid. Met behulp van de ontworpen kijkwijzer kan de student een onderbouwde beoordeling geven van verschillende (digitale) lesmethoden en materialen voor de specifieke doelgroep jongere of oudere kind.	
Vereiste voorkennis	Voor deze module dient de student de propedeusefase te hebben behaald en daarmee het niveau 1 (hoofdphase bekwaam te hebben behaald). De aanpalende modules Taal inhoud en didactiek 1 t/m 4 dienen bij start van deze module te zijn doorlopen en afgerond met goed gevolg. Ook de modules 'Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs' en module 'Het jonge kind' dienen met goed gevolg doorlopen te zijn. De voorkennis die door het doorlopen van deze modules is opgedaan, heeft betrekking op het algemene taaldomein, taalonderwijs en taalverwerking ten aanzien van mondelinge taalvaardigheid en woordenschat (Taal – inhoud en didactiek 1) en de didactiek en achtergronden daarvan. De student heeft voorkennis ten aanzien van de lees- en spellingontwikkeling in de fasen van beginnende geletterdheid en voortgezet lezen verworven (Taal – inhoud en didactiek 2), als ook kennis van voor- en vroegschoolse educatie en NT2 problematiek (Taal – inhoud en didactiek 3). De student heeft voorkennis ten aanzien van veel voorkomende taalproblemen, waaronder dyslexie, die zij kunnen signaleren en analyseren. Daarnaast zijn de studenten in staat hun onderwijs af te stemmen op de specifieke leerbehoeften van leerlingen op taalgebied (Taal- inhoud en didactiek 4). In deze module wordt op taalgebied voortgeborduurd op de kennis van de 9 taaldomeinen, vakdidactiek en leerinhouden en wordt deze kennis gekoppeld aan de (taal)ontwikkeling van het jonge/ oudere kind. Daarbij ontwikkelt de student zijn taalvisie en een kijkkader waarmee een lesmethode geanalyseerd wordt. Hierbij wordt aangesloten op de vorige modules Taal- inhoud en didactiek, Het jonge kind, maar ook de module Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 september 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	De module heeft een open karakter waarbij de student zich verdiept in de 9 domeinen van taal. De module is dusdanig opgezet dat de studenten bij elk thema 'gezamenlijke' stof aangeboden krijgen en studenten vervolgens hun eigen leerroute volgen wat betreft de specialisatie jonge kind/ oudere kind. In de conclusies, reflecties, inzendopgaven worden aan alle studenten dezelfde opdrachten gegeven, maar studenten werken deze uit vanuit het perspectief van jonge of oudere kind. Als basis worden de (taal)ontwikkeling, taalvisie en kijkkaders gekoppeld aan de	

	leerinhouden, vakdidactiek taal en lesmethoden. De student heeft uiteraard ook de mogelijkheid om zich te verdiepen in de andere specialisatie (jonge/ oudere kind) door de open opzet van deze module.
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Paus, H. (2014). Portaal, praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs, Bussum: uitgeverij Coutinho. (ISBN: 9789046904084 €42,50) • Korstanje, M., Veenstra, T. (2012). Spelling op z'n best. Amersfoort: CPS. (ISBN: 9789065086488, €28,90) • Meelis-Voorma, T., Moolenaar, P., Overmeijer, H. (2012). Jeugdliteratuur voor de beroepspraktijk. Groningen/ Houten: Noordhoff Uitgevers. (ISBN: 9789001809263 €45,95) • Druenen, M. van, Gijsel, M, Scheltinga, F., Verhoeven, L. (2013). Leesproblemen en dyslexie in het basisonderwijs - Handreiking voor aankomende leerkrachten. 's Hertogenbosch/ Nijmegen: Masterplan Dyslexie/ Expertisecentrum Nederlands. (ISBN: 97890 7752 941 6 €19,95/ of te downloaden via: http://masterplandyslexie.nl/nl/catalog/view/leesproblemen_en_dyslexie_in_het_basisonderwijs/8/6) • Smits, A., Braams, T. (2006) Dyslectische kinderen leren lezen. Amsterdam: Boom. (ISBN: 90 5352 80 67 €19,95) • Donk, C. van der, Lanen, B. van (2014). Praktijkonderzoek in de school, Bussum: Uitgeverij Coutinho. (ISBN: 978 90 469 0300 1 €31,50) • Brouwers, H. (2010). Kiezen voor het jonge kind. Bussum: Uitgeverij Coutinho. (ISBN: 9789046901892 €44,50, in 2015 verschijnt herziene versie. • Israël, T., Leeuw, B. van der, Schaufeli, A., Pauw, I. (2009). Kennisbasis Nederlands Pabo. Verkregen op 3 maart 2015 van: http://ou.content-e.nl/content-e/pub_RDMC/Kennisplatform_Taal_1272352823296/mm_files/do_32287/Kennisbasis%20Nederlands%20Pabo.pdf <p>Aanvullende literatuur specialisatie jonge kind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.expertisecentrumnederlands.nl/wp-content/uploads/2014/04/20030301-Artikel-De-Wereld-van-het-Jonge-Kind-Eentalige-af ronding-van-een-bijzonder-schooljaar.pdf • http://www.slo.nl/downloads/2011/methoden-materialen-en-sveranderingen_in_het_taal/leesonderwijs_in_groep_3 <p>Aanvullende literatuur specialisatie oude kind</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.slo.nl/primair/nieuwsbrieven/taal/tt2-3/Begrijpend_leesonderwijs_zin_en_onzin.pdf/
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student beheerst de kennisbasis taal, tussendoelen –en einddoelen taal binnen de 9 domeinen van het taalonderwijs en kan deze verwerken in zijn analyse van een taalmethode/ lesmateriaal/ taalproducten bij taalonderwijs. • De student kan de specifieke taalontwikkeling en taalverwerving van het jonge/ oudere kind beschrijven. • De student kan zijn kennis van de taalontwikkeling van het jonge/ oudere kind koppelen aan de specifieke vakdidactiek taal van het jonge/ oudere kind. • De student kan zijn kennis van de taalontwikkeling en taalverwerving van het jonge / oudere kind koppelen aan de specifieke leerbehoeften van de leerlingen op taalgebied, ook op het gebied van taalproblemen, leesproblemen en dyslexie. • De student kan de meest voorkomende taal en of leesproblemen binnen de ontwikkeling van het jonge/ oudere kind beschrijven.

	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan de doorlopende leerlijnen op taalgebied vanaf de Vroegschoolse Educatie (VVE) naar basisonderwijs tot het voortgezet onderwijs beschrijven. • De student overziet de opbouw van taal en de doorlopende leerlijnen en kan dit toepassen in het analyseren van een taallemethode. • De student kan het curriculaire spinnenweb (van den Akker) beschrijven en kan deze toepassen bij de ontwikkeling van een kijkkader. • De student kan de verschillende visies op taalonderwijs beschrijven met de nadruk op traditioneel, -thematisch- cursorisch, -communicatief, -strategisch, - taakgericht, -interactief taalonderwijs en taalonderwijs bij alle vakken. • De student kan zijn eigen taalvisie ontwikkelen aan de hand van bestaande taalvisies, taalpilots en literatuur. • De student kan het diverse aanbod aan bestaande taalmethodes binnen het onderwijs van jongere/ oudere kind beschrijven. • De student kan met behulp van zijn kennis van de kennisbasis, het curriculaire spinnenweb (van den Akker) en taalontwikkeling van het jonge/ oudere kind een kijkkader ontwikkelen voor de analyse van een taallemethode (en aanverwante lesmaterialen) voor het jonge/ oudere kind. • De student kan met behulp van een zelf ontworpen kijkkader een taallemethode (en aanverwante lesmaterialen) analyseren, waarbij niet alleen rekening wordt gehouden met specifieke leerbehoefes, leerlijnen en leerinhouden, maar ook met eventuele taal –en leesproblemen. • De student kan het gebruik van digitale media in taallemethodes beschrijven en kan de meerwaarde hiervan analyseren met behulp van een eigen ontworpen kijkkader. • De student kan met behulp van zijn ontworpen kijkkader en eigen taalvisie een taallemethode (en aanverwante lesartikelen) analyseren op de bruikbaarheid in de praktijk bij het jonge/ oudere kind.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Vakprofilering

ALGEMEEN		
Code	05 - 2250	
Modulenaam	Vakprofilering	
Doelstelling	De student profileert zich in één van de profieldelen binnen de vakdomeinen OJW of Kunsteducatie. Hij doet dit door een praktijkonderzoek (inclusief een literatuurstudie) uit te voeren dat resulteert in een lessenserie of lesproject. Hij oefent zijn informatie- en samenwerkingsvaardigheden door in gesprek te gaan met deskundigen, lesmethoden te bestuderen, een bezoek af te leggen op een school, enz. Hij doorloopt daarbij de zes kernactiviteiten van de cyclus van praktijkonderzoek. De innovatiecyclus wordt niet doorlopen. Hij hoeft het ontwerpproduct niet in de beroepspraktijk uit te testen.	
Vereiste voorkennis	De volgende modules dienen te zijn afgerond: OJW: natuur & techniek OJW: geschiedenis OJW: aardrijkskunde OJW: geestelijke stromingen Kunsteducatie: dans en drama Kunsteducatie: muziek Kunsteducatie: beeldende vorming Daarnaast dienen de modules van de propedeusefase zijn behaald.	
Studielast	5 EC	
Ingangsdatum	1 september 2015	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De volgende hoofdstukken komen in de module aan de orde: Praktijkonderzoek: kernactiviteit Oriënteren De student wordt uitgenodigd zich nader te oriënteren op de vakgebieden OJW en Kunsteducatie. De student wordt gevraagd een voorkeur uit te spreken voor een vakgebied (OJW of Kunsteducatie) en vervolgens voor een specifiek vak. De student onderzoekt naar aanleiding van oefenopgaven het gekozen vakgebied nader. De student wordt verwezen naar de profieldelen in de kennisbases, onderzoekt de opbouw van het curriculum en de samenhang met andere vakken en beschrijft de leerlijn richting voortgezet onderwijs. Ook wordt de student aangemoedigd op zoek te gaan naar een mogelijk praktijkprobleem door in gesprek te gaan met een school of vak expert of door in vaktijdschriften of op internet te zoeken. Het gekozen praktijkprobleem moet zich lenen voor een ontwerp onderzoek. De verwachte oplossing van het probleem moet de vorm hebben van een lessenserie of lesproject of een andere onderwijskundig ontwerp (zie ook leerdoelen). Ook worden enkele voorbeelden van praktijkproblemen geschetst, om de student op weg te helpen. Bijvoorbeeld: hoe blijft een vak als Aardrijkskunde up-to-date met nieuwe ontwikkelingen in de wereld en wetenschap? Of: Hoe kan een specifieke basisschool die door de invoering van passend onderwijs meer motorisch beperkte leerlingen in huis heeft, hierop inspelen met het dans&dramaonderwijs? Ten slotte wordt de student gevraagd zich te oriënteren op de eigen visie op het vakgebied en het praktijkprobleem.</p>	

	<p>Resultaat van dit hoofdstuk is een formulering van het praktijkprobleem binnen het gekozen vakgebied.</p> <p>Praktijkonderzoek: kernactiviteit Richten De student zoomt in dit hoofdstuk nader in op het formuleren van een duidelijk onderzoeksdoel waarmee hij een bijdrage wil leveren aan het praktijkprobleem en een onderzoeksvraag voor het ontwerponderzoek (te beginnen met Hoe/ op welke wijze ....). Vervolgens voert de student een literatuurstudie uit om het praktijkprobleem nader te onderzoeken en zijn visie te formuleren. Hij analyseert de bestaande wijze van lesgeven binnen het gekozen vak door verschillende lesmethodes en/of lesmaterialen in kaart te brengen en formuleert sterke en zwakke punten van het aanbod. Daarnaast verzamelt de student relevante (wetenschappelijke) kennis, informatie en actualiteiten ten aanzien van onderwijs in het gekozen vak en verbreedt en verdiept zo zijn visie op goed onderwijs in het vak. Ook wordt de student uitgedaagd in contact te treden met collega's in de school waar hij werkt of stage loopt of daarbuiten (bijvoorbeeld via LinkedIn) om nader te discussiëren over de vormgeving van het onderwijs in het gekozen vak en over het praktijkprobleem. Resultaat van dit hoofdstuk is een formulering van onderzoeksdoel en onderzoeksvraag plus een uitgebreide literatuurstudie binnen het gekozen vakgebied dat resulteert in een visie op het onderwijs in het betreffende vakgebied.</p> <p>Praktijkonderzoek: kernactiviteit Plannen De student wordt begeleid bij het opstellen van een onderzoeksplan. In dit hoofdstuk worden voorbeelden gepresenteerd van manieren waarop de student zijn data kan verzamelen. Bijvoorbeeld: In gesprek gaan met vakleerkrachten, een bezoek brengen aan een cultureel centrum, het bestuderen van lesmethodes, etc.</p> <p>Resultaat: Inzendopgave 1 met een onderzoeksplan, bestaande uit de resultaten van Oriënteren, Richten en Plannen.</p> <p>Praktijkonderzoek: Verzamelen, Analyseren&concluderen en Rapporteren&presenteren De student wordt begeleid bij het uitvoeren van zijn praktijkonderzoek. Hij krijgt tips en voorbeelden. Ook krijgt hij handvatten voor het rapporteren en presenteren van de resultaten aan een breder publiek van collega's. Resultaat: Inzendopgave 2, Onderzoeksverslag. De student voert zijn onderzoeksplan uit. Hij verzamelt data en analyseert deze en stelt op basis hiervan een aantal ontwerpeisen op waaraan zijn lessenserie of project zou moeten voldoen. Dit zijn in feite zijn conclusies van zijn praktijkonderzoek. De inzendopgave krijgt de vorm van een tijdschriftartikel (bv. 4-5 pagina's), waarin de student de wijze van dataverzameling en de geformuleerde ontwerpeisen verantwoordt. (zie paragraaf 8.3 uit het boek Praktijkonderzoek in de school).</p> <p>Ontwikkelen lessenserie of lesproject gekozen vak op basis van ontwerpeisen De student leert om de ontwerpeisen uit het uitgevoerde praktijkonderzoek te vertalen naar een concrete lessenserie of lesproject of ander onderwijskundig ontwerp. Hij gaat aan de slag met het maken van een concrete lessenserie of lesproject of ander onderwijskundig ontwerp. De student wordt ook gemotiveerd theorie over lesontwikkeling en projecten en inzet digitale media nogmaals te herhalen uit andere modules en na te denken over de mogelijke meerwaarde van digitale media bij zijn eigen lessenserie of -project.</p> <p>Resultaat: de student maakt inzendopgave 3 waarin hij een lessenserie of lesproject (of ander onderwijskundig ontwerp, zie leerdoelen) ontwikkelt en presenteert voor het gekozen vak waarin hij motiveert waarom hij al dan niet gebruik maakt van digitale media.</p> <p>Voortdurende bekwaamheidsontwikkeling De module sluit af met een hoofdstuk waarin wordt ingegaan op het bijhouden van</p>
--	--

	<p>het vak. Hoe denkt de student zijn specialisatie te behouden? En verder uit te breiden? Er worden suggesties gedaan waarin de student zijn kennis deelt met anderen in en buiten de school (communities bijvoorbeeld). Ook reflecteert hij op het geleerde in deze module en wat hij in het vervolg anders zou doen.</p> <p>Resultaat: Aan het eind volgt inzendopgave 4 waarin de student laat zien zijn onderzoeksproces en de ontwikkelde lessenserie of lesproject te hebben geëvalueerd, feedback te hebben gevraagd aan een collega of medestudent over het praktijkonderzoek en de lessenserie of lesproject en op dit alles te hebben gereflecteerd.</p>
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • zelfstudie (bestuderen literatuur) • uitwerken inzendopgaven
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Praktijkonderzoek in de school, van der Donk en van Lanen, 2013. <p>De verplichte literatuur uit de modulen OJW of Kunsteducatie uit de opleiding relevant voor het gekozen vakgebied als specialisatie. Namelijk één of meer van de volgende uitgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aardrijkskunde: <ul style="list-style-type: none"> - Geowijzer, Peters, A. & Westerveen, F. (2010), Noordhoff, ISBN 9789001785048 - Aardrijkskunde & didactiek – praktijkboek; ISBN 9789001432003 • Geschiedenis: <ul style="list-style-type: none"> - Geschiedenis en samenleving; kennisbasis inhoud & didactiek, Van der Kooij, C. & De Groot-Reuvekamp, M. (2009), Noordhoff, ISBN 9789001761455 - Kooij, C. van der en M. de Groot-Reuvekamp, geschiedenis en samenleving. Kennisbasis inhoud en didactiek. (Groningen 2013), ISBN 9001815301 • Natuuronderwijs: <ul style="list-style-type: none"> - Natuuronderwijs inzichtelijk, Kersbergen, C. & Haarhuis, A. (2010), Coutinho, ISBN 9789046901908 - De Vaan en Marell (1994): Praktische didactiek voor natuuronderwijs, zevende, herziene druk (2012). Uitgeverij Coutinho, ISBN 9789046903018 • Muziek: <ul style="list-style-type: none"> - Vrolijk, R. (2013). Nieuw geluid. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 9789001815431 - Lei, R. van der, Haverkort, F. & Noordam, L. (2012). Muziek Meester! Amersfoort: Thieme Meulenhoff. ISBN 9789006951486 - Haverkort, F. , Lei, R. van der & Noordam, L. (2010). Eigen-wijs. Born: Stichting ter bevordering van Muzikale Vorming. ISBN 9789080497160 • Dans en drama: <ul style="list-style-type: none"> - Drama in de hoofdrol, E. Heijdanus-de Boer en T. van der Jagt, Coutinho, 2009, ISBN 9789062834051 - Kijk op spel, Holger de Nooij, ISBN 9789001809324 - Basisboek cultuuronderwijs, Ludie Gootjes-Klamer & Martijn van Nieuwenhuizen, ISBN 9789001795658 • Beeldende vorming: <ul style="list-style-type: none"> - Onna, J. van & Jacobse, A. (2008). Laat maar zien, een didactische handleiding voor beeldend onderwijs. Groningen: Wolters-Noordhoff. ISBN: 9789001702335 • Geestelijke stromingen: <ul style="list-style-type: none"> - Een wereld vol geloof. Basiskennis wereldgodsdiensten, Idema, E., Kwintessens, herziene uitgave 2012, ISBN 978 905788 395 8 - Geloof je het zelf?!, Berg, B. van den e.a., Coutinho, tweede herziene druk 2013, ISBN 978 90 469 0353 7 • Kennisbases Oriëntatie op jezelf en de wereld en Kunstzinnige oriëntatie. <p>De student dient verplichte aanvullende bronnen te zoeken en te bestuderen voor zijn literatuurstudie. Minimaal 8 verschillende bronnen met in totaal minimaal 120 pagina's.</p>

Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inzendopgaven beoordelen • vragen beantwoorden
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • De student kan in eigen woorden het profieldeel van één van de volgende vakken beschrijven voor alle leerjaren binnen de basisschool: aardrijkskunde, geschiedenis, natuur&techniek, geestelijke stromingen, muziek, dans&drama en beeldend onderwijs. • De student kan beschrijven wat de samenhang is tussen het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) en de andere vakken in het curriculum. • De student kan beschrijven hoe het onderwijs en het curriculum in het door hem gekozen vak is opgebouwd (zie leerdoel 1) en hoe het voorbereidt op het vervolgonderwijs. • De student kan diverse lesmethodes en –materialen voor het onderwijs in het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) analyseren en aangeven wat de sterktes en zwaktes zijn. • De student kan (wetenschappelijke) kennis, informatie en actualiteiten verzamelen en kritisch beoordelen op bruikbaarheid in zijn praktijk. • De student kan informatie delen met collega's binnen en buiten de eigen school om zijn visie op de vormgeving van het onderwijs in het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) te verbreden en verdiepen. • De student kan een eigen visie formuleren op de vormgeving van het onderwijs in het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) onderbouwd vanuit relevante (wetenschappelijke) bronnen. • De student kan een ontwerpgericht praktijkonderzoek inclusief literatuurstudie uitvoeren waarbij hij in kaart brengt op welke wijze het onderwijs in het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) verbeterd of versterkt kan worden. • De student kan (een deel van) de inhoud van het profieldeel van het door hem gekozen vak (zie leerdoel 1) vertalen naar een zelf te ontwikkelen lessenserie of lesproject voor één of meerdere leerjaren binnen de basisschool gebaseerd op de resultaten van uitgevoerd ontwerpgericht praktijkonderzoek. • NB: de begrippen lessenserie of lesproject uit dit leerdoel kunnen breed worden geïnterpreteerd. Studenten kunnen ook andere onderwijskundige oplossingen ontwerpen, zoals een speel/leerhoek, individuele leerprogramma's, ICT-toepassingen, een schoolbrede themadag enz. • De student kan een lessenserie of lesproject ontwikkelen waarbij zinvol gebruik wordt gemaakt van media en/of waarbij leerlingen hun 21st century skills verder ontwikkelen. • De student kan een zelf uitgevoerd praktijkonderzoek en de opbouw van zelf ontwikkelde lessenseries en/of projecten verantwoorden aan collega's binnen en buiten de school. • De student kan reflecteren op zijn werkwijze bij het uitvoeren van praktijkonderzoek en het ontwikkelen van een lessenserie of -project.
Standaard vrijstellingen	
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats d.m.v. inzendopgaven. De inzendopgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De student is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

Internationalisering

ALGEMEEN		
Code	05-2099	
Modulenaam	Internationalisering	
Doelstelling	<p>Met het doorlopen van deze module ontwikkelt de student kennis en begrip van onderwijspraktijken buiten Nederland. Hij past deze kennis toe om zijn eigen deskundigheid te vergroten en zijn onderwijs te verbeteren. Hij ontwikkelt een visie op wereldburgerschap vanuit leraar –en leerling perspectief. Waar mogelijk deelt hij zijn eigen kennis en werkt hij samen met buitenlandse partners of buitenlanddeskundigen.</p> <p>Naast dit hoofddoel staat deze module ook in het teken van specialisatie. De student verdiept zich in een thema vanuit een internationaal perspectief. Elke student krijgt de ruimte om zijn eigen invulling te geven aan dit thema. Zo kan het voorkomen dat de ene student inzoomt op loopbaanontwikkeling van leraren, een ander zich richt op het gebruik van sociale media in het onderwijs en weer een ander inzoomt op het handhaven van orde.</p>	
Vereiste voorkennis	De module internationalisering kan pas gestart worden wanneer de student zijn propedeuse heeft behaald.	
Studielast	6 EC	
Ingangsdatum	1 september 2012	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	<p>De student voert een beschrijvend praktijkonderzoek uit aan de hand van de cyclus voor praktijkonderzoek. Hij verdiept zich in een onderwerp dat actueel is in de Nederlandse situatie en neemt hierbij een internationaal perspectief in. Binnen de kaders van de module maakt de student eigen keuzes voor wat betreft de inrichting van het onderzoeksproces. Hij kan zijn kennis van niet-Nederlandse onderwijssystemen en onderwijskundige praktijken verwerven door daadwerkelijk een bezoek te brengen aan het buitenland of op afstand (vanuit Nederland) de buitenlandse situatie te onderzoeken.</p> <p>Met het uitvoeren van de module leert de student contacten te leggen en samen te werken met buitenlandse vakgenoten en/of buitenlanddeskundigen. Hij ervaart dat grenzen te overbruggen zijn en dat men kan leren van hoe men in andere landen het onderwijs vormgeeft. De verwachting is dat de student hierdoor ook in de toekomst nadrukkelijker de samenwerking met buitenlandse partijen zal zoeken en/of een internationaal perspectief zal innemen. Wanneer je in het onderwijs beoogt leerlingen op te leiden tot wereldburgers zal een leraar hierbij het voorbeeldgedrag moeten tonen. Met het doorlopen van deze module ontwikkelt de leraar een eigen visie op wereldburgerschap en de wijze waarop zijn leerlingen zich (kunnen) ontwikkelen tot wereldburgers. Hij kan deze visie vertalen naar het handelen in de onderwijspraktijk.</p>	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstudie (bestuderen literatuur) • Maken oefenopgaven • Maken en insturen inzendopdrachten 	

Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI Lesmateriaal – digitaal • Donk, C. van der & Lanen, B. van (2012). Praktijkonderzoek in de school (2^e druk). Bussum: Coutinho. ISBN: 978 90 469 0300 1
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Huiswerkbegeleiding via digitale leeromgeving door correctie van inzendopdrachten • Beantwoorden vragen van studenten
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<p>De student is in staat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toegang te krijgen tot diverse internationale bronnen en deze kritisch te beoordelen op bruikbaarheid. • internationale bronnen te gebruiken bij het vergroten van zijn eigen onderwijsdeskundigheid. • in overleg te gaan met experts van het onderwijs in het buitenland en daarbij onderwijskennis en -ervaringen uit te wisselen. • inzicht te verwerven in de specifieke kenmerken van de onderwijspraktijk in een ander land. • zijn eigen visie op wereldburgerschap te geven en deze te vertalen naar de beroepspraktijk. • zijn eigen visie te geven op hoe wereldburgerschap van leerlingen in het onderwijs vorm moet krijgen. • een praktijkonderzoek uit te voeren waarbij hij een onderwijskundig thema vanuit een internationaal perspectief belicht.
Standaard vrijstellingen	<p>Indien het diploma behaald voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bachelor Lerarenopleiding basisonderwijs (Pabo)
Tentamens	De eindtoetsing vindt plaats door middel van inzendopgaven. De opgaven dienen zelfstandig te worden uitgevoerd, op een door de student te bepalen plaats en tijd.
Zak-slaagbeslissing	De kandidaat is geslaagd indien gemiddeld een 6 of hoger is behaald voor de inzendopgaven, waarbij voor geen enkele opgave een onvoldoende gehaald mag worden.

LiO en afstudeeropdracht (LO BO)

ALGEMEEN		
Code	05-2250	
Modulenaam	LiO en afstudeeropdracht (LO BO)	
Doelstelling	<p>De belangrijkste doelstellingen bij het uitvoeren van de het praktijkonderzoek van de Lerarenopleiding Basisonderwijs zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Nader) kennismaken met de praktische beroepsuitoefening en het (toekomstige) beroep. • Het in praktijk brengen van theoretische kennis. • (Verder) ontwikkelen van een correcte beroepshouding. • Aantonen dat de student aan het eind van de studie beschikt over theoretische kennis op voldoende niveau. • Aantonen dat de student verbanden kan leggen tussen praktijksituaties of –problemen en de verworven kennis. • Aantonen dat de student zelfstandig een les kan geven die inhoudelijk en qua niveau voldoet aan de gedefinieerde eindtermen. • (Verder) ontwikkelen van sociale en communicatieve vaardigheden onder meer door samenwerking in groepsverband. • Aantonen dat de student over voldoende praktische kennis beschikt met betrekking tot de administratieve aspecten van het beroep. <p>Daarnaast dient de student tijdens uitvoering van de Afstudeeropdracht HBO Lerarenopleiding Basisonderwijs de volgende bekwaamheden te ontwikkelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultaatgerichtheid, in termen van een proactieve en conatieve instelling, het nemen en onderkennen van risico's en verantwoordelijkheid en het tonen van initiatief. • Communicatieve vaardigheden, in termen van omgang met leerlingen en mede-docenten. • Zelfkennis, in termen van kennis over de eigen sterke en zwakke persoonlijkheidsaspecten en hoe deze het functioneren beïnvloeden. • Zelfregulatie, in termen van het kunnen sturen van het eigen gedrag, oriënteren, plannen, bewaken, toetsen en evalueren. • Reflectie, in termen van reflectie ter plaatse en in actie leidt tot inzicht in praktijksituaties die uniek, complex, diffuus of conflictueus zijn. 	
Vereiste voorkennis	Alle voorgaande modules uit de opleiding moeten met succes afgerond zijn.	
Studielast	30 EC	
Ingangsdatum	1 september 2013	
Mutatie	Datum	Omschrijving
	n.v.t.	n.v.t.
Geldig tot	Einde geldigheidsduur Onderwijs- en examenregeling	
LEREN		
Korte inhoud van module	De module is praktijkgericht: de leerstof begeleidt de student door de stappen die gezet moeten worden tijdens het praktijkonderzoek.	
Studieactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken praktijkonderzoek / afstudeeropdracht • Doorlopen van LiO • Uitwerken van praktijkopdrachten en inzendopgaven • Zelfstandig lesgeven tijdens LiO 	

Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • LOI leerstof
Docentactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Digitale begeleiding (door de LOI docent) • Begeleiding (door de mentor / coach, kan zowel digitaal als in de praktijk zijn) • Feedback geven op inzendopgaven en praktijkopdrachten • Feedback geven op praktijkonderzoek / afstudeeropdracht
TOETSEN	
Examencommissie	05 Education
Leerdoelen	<p>Vorbereiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student is in staat de opzet voor de afstudeeropdracht te beschrijven. • De student kan de keuze voor het onderwerp van de afstudeeropdracht toelichten en indien nodig verdedigen. • De student kent de verschillende stappen van de LiO en kan een praktijkplan schrijven en toelichten. <p>Communicatie en samenwerking</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student is aantoonbaar in staat opdrachten in te plannen, en de voortgang te bewaken. Hierbij spelen tijdige en proactieve communicatie met de praktijkmentor op de werkplek en/of andere betrokkenen een essentiële rol. • De student is in staat een tijdpad te bepalen voor de uitvoering van een opdracht en hierover op de juiste wijze te communiceren met de praktijkmentor op de werkplek, ten einde gezamenlijk tot concrete termijnafspraken te komen. • De student is in staat in groepsverband een opdracht uit te voeren. • De student is aantoonbaar in staat feedback en kritiek op uitgevoerde lessen / opdrachten te ontvangen en te verwerken van docenten, medestudenten, leerlingen of anderen die bij de uitvoering van de opdracht / de lessen betrokken zijn. De student kan constructief feedback geven aan een medestudent over een door laatstgenoemd persoon gemaakte opdracht / les / lesopzet <p>Beroepshouding en zelfreflectie</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student toont inzicht in de criteria die van toepassing zijn bij het beslissen over het al dan niet geschikt zijn van een les / opdracht / lesopzet. • De student is in staat te reflecteren over een uitgevoerde opdracht / les. • De student beschikt over een beroepshouding die verwacht kan worden van een beginnend leraar / docent. Dit uit zich in het inzicht hebben in bestaande gedragscodes en het toepassen hiervan in communicatie met direct betrokkenen. <p>Dossiers en administratie</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student is in staat alle benodigde dossiers bij te houden. • De student is in staat de benodigde administratieve werkzaamheden uit te voeren. <p>Opdrachtuitvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student is aantoonbaar in staat onderzoek te doen naar een voor een les(opzet) / opdracht relevant thema of onderwerp en past verkregen kennis en inzicht op de juiste wijze toe tijdens uitvoering van de les / opdracht. De student kan dit onderzoek verantwoorden. • De student is aantoonbaar in staat een les / opdracht accuraat voor te bereiden met gebruik van geschikte hulpmiddelen.
Standaard vrijstellingen	

Tentamens	<p>Wanneer een student zowel een positieve beoordeling ontvangt voor het afstudeeronderzoek als de LiO-stage dan vormt dit tezamen met de uitwerking van alle fasen van de afstudeeropdracht het bewijs dat de student de eindkwalificaties van de lerarenopleiding heeft gerealiseerd. De LiO-stage en de afstudeeropdracht worden echter afzonderlijk van elkaar beoordeeld.</p> <p>De beoordeling vindt plaats aan de hand van door de student ingeleverde beroepsproducten (inzendopgaven) en richt zich op de bekwaamheidseisen van de opleiding op het niveau startbekwaam. De student dient tijdens een mondelinge afstudeerzitting voor de afstudeerdocent en een coach (t.b.v. de objectivering is dit niet de coach die hem gedurende zijn hele opleiding begeleid heeft) c.q. onafhankelijk examinator zijn afstudeeropdracht en zijn portfolio-opdrachten te verdedigen.</p>
Zak-slaagbeslissing	<p>Voor zowel de schriftelijke afstudeeropdracht als de mondelinge afstudeerzitting krijgt de student een cijfer. Beide wegen voor 50% mee in het eindcijfer. Voor beide deelcijfers geldt dat ze minimaal voldoende (5,5) moeten zijn.</p>

5. Toelating, vrijstellingen en overgangsregelingen

5.1 Reglement toelating

Algemeen

ARTIKEL 1 UITGANGSPUNTEN

- 1.1 Dit reglement toelating heeft betrekking op de Associate degrees en de hbo-bachelor opleidingen van LOI Hogeschool.
- 1.2 De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) vormt het uitgangspunt van dit reglement toelating.

Toelating

ARTIKEL 2 TOELATINGSEISEN

- 2.1 Een aspirant-student is toelaatbaar in elk van de onderstaande gevallen:
  - a. De aspirant-student beschikt over een diploma of getuigschrift dat wettelijk is bepaald onder vooropleidingseisen;
  - b. De aspirant-student beschikt over een diploma of getuigschrift dat gelijkwaardig is aan a;
  - c. De aspirant-student heeft het LOI 21+ toelatingsexamen behaald;
  - d. De aspirant-student heeft het LOI toelatingsprogramma behaald, indien beschikbaar;
  - e. De aspirant-student heeft een EVC-traject doorlopen bij een door de LOI erkend EVC bureau. Uit het Ervaringscertificaat blijkt dat voldaan wordt aan (een deel van) de opleidingseisen.
- 2.2 De onder 2.1a. genoemde wettelijke vooropleidingseisen zijn een vwo-diploma, havo-diploma of een diploma op mbo-4 niveau (een middenkaderopleiding volgens de Wet educatie en beroepsonderwijs).
- 2.3 De onder 2.1b. bedoelde toelating op basis van een gelijkwaardig diploma of getuigschrift kan gebeuren indien:
  - a. De aspirant-student beschikt over een Nederlandse bachelor- of mastergraad;
  - b. De aspirant-student beschikt over een getuigschrift van een propedeutisch examen aan een instelling voor hoger onderwijs;
  - c. De aspirant-student beschikt over een buiten Nederland afgegeven diploma dat als gelijkwaardig is gewaardeerd door EP-Nuffic.
- 2.4 Indien een aspirant-student een verzoek tot toelating doet op basis van een 'oud' mbo-diploma, dient dit diploma eerst op niveau gewaardeerd te worden door SBB.

ARTIKEL 3 NADERE TOELATINGSEISEN

- 3.1 Voor toelating worden geen nadere vooropleidingseisen gesteld in termen van een voorgeschreven profiel of voltooid vakkenpakket in de vooropleiding, tenzij wettelijk vereist. In het laatste geval worden de nadere vooropleidingseisen op de website van LOI, in de studiegids en in de Onderwijs- en examenregeling (OER) van de opleiding vermeld
- 3.2 LOI Hogeschool kan voor een opleiding aanvullende toelatingseisen stellen met betrekking tot werkplekvereisten bij aanvang en/of het met voldoende resultaat voltooien set van onderwijseenheden. Op de website van LOI, in de studiegids en in de Onderwijs- en examenregeling (OER) van de opleiding zijn die eisen verwoord.

- 3.3 LOI Hogeschool kan eisen stellen met betrekking tot het beschikken over een voor de opleiding relevante werkplek en/of het verrichten van werkzaamheden op een voor de opleiding relevante werk- of stageplek tijdens het volgen van de opleiding. Op de website van LOI, in de studiegids en in de OER van de opleiding zijn die eisen verwoord.

Leeftijdscriterium

ARTIKEL 4 VRIJSTELLING VAN VOOROPLEIDINGSEIS IN VERBAND LEEFTIJD

- 4.1 Een aspirant-student die ouder is dan 21 jaar en niet voldoet aan de gestelde vooropleidingseisen, kan daarvan worden vrijgesteld op basis van de 21+ regeling.
- 4.2 De 21+ regeling omvat twee mogelijkheden voor een aspirant-student om voldoende geschiktheid aan te tonen voor het volgen van hbo-bachelor-onderwijs:
- a. een 21+ toelatingsonderzoek of
  - b. het behalen van het 21+ toelatingsprogramma, indien beschikbaar.

ARTIKEL 5 HET 21+ TOELATINGSEXAMEN

- 5.1 Het 21+ toelatingsexamen toetst aan de hand van meerkeuzevragen (die betrekking hebben op taal, rekenen en logica) of een aspirant-student over een hbo-denkniveau beschikt.
- 5.2 Voor toelating tot het 21+ toelatingsexamen is vereist dat de aspirant-student de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt op het moment van het eerste jaar van inschrijving bij de opleiding.
- 5.3 De toelating tot de opleiding wordt verleend wanneer de aspirant-student een voldoende resultaat behaalt voor het examen.
- 5.4 Een aspirant-student is gerechtigd in totaal twee maal deel te nemen aan het 21+ toelatingsexamen.
- 5.5 Het Examenbureau stelt de aspirant-student schriftelijk in kennis van het examenresultaat (uitslagbrief).
- 5.6 Bij voldoende resultaat gaat de uitslagbrief vergezeld van een verklaring van toelating. Deze verklaring heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

ARTIKEL 6 HET 21+TOELATINGSPROGRAMMA

- 6.1 Voor toelating tot het 21+ toelatingsprogramma is vereist dat de aspirant-student de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt op het moment van het eerste jaar van inschrijving op het 21+ toelatingsprogramma.
- 6.2 Middels een 21+ toelatingsprogramma wordt de kennis en kunde van de aspirant-student getest. Voor elke hbo-opleiding geldt een specifiek 21+ toelatingsprogramma. Een 21+ toelatingsprogramma bestaat uit verschillende onderdelen, deze onderdelen worden allen afgesloten door middel van een examen.
- 6.3 Indien de aspirant-student alle onderdelen uit het 21+ toelatingsprogramma met een voldoende afgelegd examen heeft afgerond, is de aspirant-student toelaatbaar tot de aan het 21+ toelatingsprogramma gekoppelde hbo-opleiding.
- 6.4 Bij de afronding van het 21+ toelatingsprogramma gaat de uitslagbrief vergezeld van een verklaring van toelating. Deze verklaring heeft een onbeperkte geldigheidsduur.
- 6.5 Een specifiek 21+ toelatingsprogramma biedt toelating tot één hbo-opleiding.

Werkwijze

ARTIKEL 7 CONTROLE VAN DE TOELATING

- 7.1 LOI Hogeschool stelt via website en studiegids aan aspirant-studenten een inschrijfformulier beschikbaar.
- 7.2 Bij het verzoek tot toelating dienen alle relevante gegevens, zoals persoonsgegevens, overeenkomsten, contactgegevens, een uitgebreid cv en kopieën van diploma's, certificaten en cijferlijsten meegestuurd te worden. Onvolledige verzoeken worden niet in behandeling genomen.
- 7.3 Aspirant-studenten worden door het Consumer Contact Center (CCC) van LOI Hogeschool in de gelegenheid gesteld een onvolledige verzoek tot toelating aan te vullen met nadere informatie.
- 7.4 Het CCC controleert in eerste instantie het door aspirant-studenten ingestuurde inschrijfformulier (verzoek tot toelating) voor toelating op volledigheid.
- 7.5 Het CCC informeert de student na ontvangst van de aanvraag en alle toebehoren over het in behandeling nemen van de aanvraag en de maximale behandeltermijn van vier weken.
- 7.6 In gevallen waarbij een diplomawaardering door EP-Nuffic of SBB uitgevoerd moet worden, handelt het CCC dit verzoek tot diplomawaardering door de aspirant-student af. In deze gevallen is de behandeltermijn maximaal zes weken.

ARTIKEL 8 BEOORDELING EN TOETSING VAN HET VERZOEK

- 8.1 Het verzoek tot toelating worden namens het bestuur beoordeeld en getoetst aan de hand van de toelatingseisen en de eventueel van toepassing zijnde aanvullende toelatingseisen.
- 8.2 Als een aspirant-student voldoet aan de toelatingseisen en heeft voldaan aan overige voorwaarden als betaling en verstrekking van persoonsgegevens dan informeert het CCC de aspirant-student schriftelijk over de verleende toelating.
- 8.3 Indien de aspirant-student niet voldoet aan de toelatingseisen, dan is de aspirant-student niet toelaatbaar. Het CCC informeert de aspirant-student over de niet verleende toelating.

ARTIKEL 9 ARCHIVERING

- 9.1 Alle relevante documenten die betrekking hebben op de aanvraag, beoordeling en afhandeling van toelatingsverzoeken dienen gedurende 7 jaar systematisch te worden bewaard.
- 9.2 Tot de relevante documenten behoren in elk geval:
  - a. toelatingsverzoeken
  - b. bewijzen van vooropleiding
  - c. examenuitslagen van 21+ toelatingsexamens
  - d. examenuitslagen van 21+ toelatingsprogrammas
  - e. alle correspondentie over besluiten inzake toelating

Slotbepaling

ARTIKEL 10 SLOTBEPALING

- 10.1 In omstandigheden waarin dit reglement niet voorziet, beslist de het bestuur van LOI Hogeschool.
- 10.2 Aspirant-studenten hebben de mogelijkheid om tegen het besluit bezwaar (en eventueel later beroep) aan te tekenen volgens het Reglement klachten, bezwaar en beroep.

5.2 Reglement vrijstellingen

Algemeen

ARTIKEL 1 UITGANGSPUNTEN

- 1.1 Dit reglement vrijstellingen heeft betrekking op de hbo-opleidingen van LOI Hogeschool.
- 1.2 De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) vormt het uitgangspunt van dit reglement vrijstellingen.
- 1.3 Het verlenen van vrijstellingen is een wettelijke taak van de examencommissie die als zodanig fungeert voor een opleidingsprogramma.
- 1.4 Waar in dit reglement wordt gesproken over examencommissie wordt de voor het specifieke geval verantwoordelijke examencommissie bedoeld.
- 1.5 Een vrijstelling voor een opleidingseenheid kan alleen worden verkregen op basis van een elders verkregen getuigschrift, diploma of certificaat, op basis van een certificaat afkomstig uit een andere hbo-opleiding van LOI Hogeschool, of op basis van een ervaringscertificaat uitgegeven door een door de LOI erkend EVC-bureau.
- 1.6 Een hbo-opleiding van LOI Hogeschool kent vrijstelbare en niet-vrijstelbare opleidingseenheden.

Vrijstelling

ARTIKEL 2 VRIJSTELLINGSEISEN

- 2.1 De examencommissie kan voor, bij aanvang van en tijdens de studie op aanvraag vrijstellingen verlenen aan (aspirant-)studenten, voor zowel examenonderdelen van de propedeutische fase als van de hoofdfase van de opleiding, indien:
  - a. het examenonderdeel wordt afgedekt door de eindtermen van de behaalde diploma's, getuigschriften en/of certificaten, en
  - b. de betreffende diploma's, getuigschriften en/of certificaten niet langer dan 8 jaar geleden zijn afgegeven (tenzij in de OER anders vastgesteld), en
  - c. met een voldoende beoordeeld zijn, en
  - d. (indien van toepassing) de geldigheidsduur van de behaalde diploma's, getuigschriften en/of certificaten niet verlopen is.
- 2.2 De examencommissie kan een (aspirant-)student, die op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK) in het hoger onderwijs kan aantonen dat aan een deel van de opleidingseisen is voldaan, vrijstelling verlenen van deelname aan één of meer examens.
- 2.3 Bij EVK wordt het bewijs geleverd door het aantonen van eerder behaalde diploma's, getuigschriften of certificaten.
- 2.4 De examencommissie kan een (aspirant-)student, op basis van een valideringscertificaat waaruit blijkt dat aan een deel van de opleidingseisen is voldaan, vrijstelling verlenen van deelname aan één of meer examens.

Werkwijze

ARTIKEL 3 CONTROLE VAN HET VERZOEK

- 3.1 De LOI stelt via website en studiegids aan (aspirant-)studenten een verzoekformulier beschikbaar.
- 3.2 Indien een (aspirant-)student niet voldoet aan de wettelijke vooropleidingseisen dan dient een vrijstellingsaanvraag te worden vergezeld van een verklaring van toelating.
- 3.3 Bij het verzoek dienen persoonsgegevens, overeenkomsten, contactgegevens en kopieën van diploma's, certificaten en cijferlijsten of een ervaringscertificaat meegestuurd te worden. Onvolledige verzoeken worden niet in behandeling genomen.
- 3.4 (Aspirant-)studenten worden door het CCC in de gelegenheid gesteld een onvolledige verzoek aan te vullen met nadere informatie.
- 3.5 Het CCC informeert de (aspirant-)student na ontvangst van de aanvraag en toegevoegde documenten over het in behandeling nemen van de aanvraag.
- 3.6 Voor een nog niet ingeschreven (aspirant-)student zijn kosten verbonden aan het indienen van een vrijstellingsverzoek. Deze kosten worden bij inschrijving voor de opleiding in mindering gebracht.

ARTIKEL 4 BEOORDELING EN TOETSING VAN HET VERZOEK

- 4.1 In de Onderwijs- en examenregeling (OER) van de betreffende opleiding is een door de examencommissie geaccordeerde lijst opgenomen met diploma's, getuigschriften of certificaten welke vrijstelling verschaffen voor delen van de opleiding, de zogenaamde standaard vrijstellingen.
- 4.2 Standaard vrijstellingen worden alleen verstrekt indien het diploma, getuigschrift of certificaat waarop het verzoek is gebaseerd, is opgenomen in de OER van de betreffende opleiding én niet ouder is dan 8 jaar (tenzij in de OER van de betreffende opleiding anders is vastgesteld).
- 4.3 Voor niet-standaard vrijstellingen worden volgens het vier-ogenprincipe externe beoordelaars van vrijstellingsverzoeken ingeschakeld die als examinator namens de examencommissie de beoordeling uitvoeren. Bij een niet eensluidend advies wordt een derde beoordelaar ingeschakeld die een definitief advies formuleert.

ARTIKEL 5 BESLUITEN

- 5.1 Het CCC informeert de (aspirant-)student, binnen de gestelde termijn van vier weken schriftelijk over het besluit inzake het vrijstellingsverzoek.
- 5.2 Deze schriftelijke kennisgeving dient bij een positief besluit op vrijstelling als bewijs van vrijstelling.
- 5.3 Een vrijstelling voor ingeschreven studenten kent een geldigheidsduur van 8 jaar (tenzij in de OER anders vastgesteld) gerekend vanaf de startdatum van de onderhavige hbo-opleiding.
- 5.4 Een aan een aspirant-student verstrekt bewijs van vrijstelling is vanaf de datum van inschrijving voor de onderhavige hbo-opleiding 8 jaar geldig (tenzij in de OER anders vastgesteld).

ARTIKEL 6 ARCHIVERING

- 6.1 Alle relevante documenten die betrekking hebben op de aanvraag, beoordeling en afhandeling van vrijstellingsverzoeken dienen systematisch te worden bewaard gedurende de wettelijk vastgestelde periode (welke geldt voor alle documenten die betrekking hebben op examinering).
- 6.2 Tot de relevante documenten behoren in elk geval:
- a. Vrijstellingsverzoeken,
  - b. beoordelingen van niet-standaardvrijstellingsverzoeken (ingevulde beoordelingsformulieren),
  - c. alle correspondentie over besluiten inzake vrijstelling.

Slotbepaling

ARTIKEL 7 SLOTBEPALING

- 7.1 In omstandigheden waarin dit reglement niet voorziet, beslist de examencommissie.
- 7.2 (Aspirant-) studenten hebben de mogelijkheid om tegen besluiten bezwaar aan te tekenen volgens het Reglement.

5.3 Overgangsregelingen

Zie (indien aanwezig) bijlage 1.

6. Examinering en diplomering

Algemeen

ARTIKEL 1 UITGANGSPUNTEN

- 1.1 Dit reglement examinering & diplomering heeft betrekking op de Associate degrees, hbo-bachelor- en masteropleidingen van LOI Hogeschool.
- 1.2 De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) vormt het uitgangspunt van dit reglement.
- 1.3 De Centrale examencommissie (CELOI) en de per domein ingerichte examencommissies van LOI Hogeschool zijn samen met het bestuur van LOI Hogeschool verantwoordelijk voor de uitvoering van dit reglement.
- 1.4 Waar in dit reglement wordt gesproken over examencommissie wordt de voor het specifieke geval verantwoordelijke examencommissie bedoeld.
- 1.5 Waar in dit reglement wordt gesproken over het bestuur wordt het bestuur van LOI Hogeschool bedoeld.

Toetsing en beoordeling

ARTIKEL 2 REGELING VAN HET EXAMEN

- 2.1 Aan de meeste onderwijseenheden (modules) zijn één of meerdere schriftelijke examens dan wel een praktijkopdracht of combinatie van beiden verbonden. Deze samenstelling van examenonderdelen dient ter afsluiting en certificering van een onderwijseenheid. Een (ondersteunende) onderwijseenheid zonder toetsing wordt niet afgerond en telt ook niet mee in de afronding van een opleiding.
- 2.2 Elk examen wordt ten minste twee keer per jaar opengesteld voor deelname.
- 2.3 De examencommissie kan bijzondere voorwaarden stellen ten aanzien van minimaal te behalen cijfers voor examens en examenonderdelen.
- 2.4 De instelling zorgt ervoor dat alle informatie en de daarbij van toepassing zijnde procedures met betrekking tot de examens beschikbaar zijn voor de student.
- 2.5 De instelling draagt er zorg voor dat de student op de hoogte is van de rechten en plichten, voortvloeiende uit dit reglement.
- 2.6 Het examengeld wordt door het bestuur vastgesteld. Heeft een student het examengeld niet voldaan, dan kan aan deze student de toegang tot het examen worden ontzegd.
- 2.7 De examencommissie kan er in toestemmen dat (een onderdeel van) een onderwijseenheid wordt getoetst op basis van een extern examen van een andere examen afnemende instelling.

ARTIKEL 3 DEELNAME EXAMEN

- 3.1 Aan af te nemen examens kan slechts worden deelgenomen door de bij de instelling ingeschreven student die zich heeft aangemeld en het examengeld heeft betaald binnen de daartoe door het bestuur gestelde termijn.
- 3.2 De aanmelding voor een examen vindt uitsluitend plaats op de in de exameninformatie voorgeschreven wijze.
- 3.3 Aanmelding voor en deelname aan een examen kunnen gebonden zijn aan toelatingseisen of andere voorwaarden. Indien dit van toepassing is, wordt dat vermeld in de exameninformatie.
- 3.4 Voordat er aan een examen kan worden deelgenomen, zal de student de volgende informatie moeten aanleveren c.q. moeten hebben verstrekt:
  - a. geboorte(achter)naam, -datum, -plaats en volledige voornamen, eventueel door middel van overlegging van een uittreksel uit het persoonsregister of een kopie van een geldig legitimatiebewijs.
  - b. eventueel het diploma en de beoordelingslijst waaraan de student het recht tot het afleggen van het examen ontleent, of een door de toelatingscommissie afgegeven ontheffing van de toelatingseisen.
  - c. de stukken waaraan de student aanspraak ontleent op één of meer vrijstellingen.
  - d. de stukken waarvan de examencommissie overlegging verlangt.
- 3.5 De examencommissie kan dispensatie van de toelatingseisen tot het examen verlenen op grond van bijzondere omstandigheden of behaalde diploma's, die niet met name in de toelatingseisen zijn genoemd.
- 3.6 De student kan in bepaalde gevallen voor één of meer onderdelen van het examen worden vrijgesteld. De student kan met betrekking tot de stukken, bedoeld in lid 5 van dit artikel, volstaan met toezending van een fotokopie, maar dient desgevraagd op het eerste verzoek van de examencommissie het origineel te tonen.

ARTIKEL 4 TOESTEMMING BIJWONEN EXAMEN

- 4.1 Het examen is niet openbaar. De examencommissie kan echter toestemming geven tot het bijwonen van het examen.
- 4.2 De examenruimte kan op elk moment tijdens het examen bezocht worden door toezichthouders, leden van de examencommissie en geïmmitteerden mits zij de voortgang van het examen niet belemmeren. Indien bij mondelinge examens een toezichthouder, lid van de examencommissie of geïmmitteerde aanwezig zal zijn, zal de examinator de student aan het begin van het afnemen van het examen hiervan op de hoogte stellen.

ARTIKEL 5 EXAMENVORM

Een examen wordt op de door de examencommissie voorgeschreven wijze afgenomen. Dit kan zijn schriftelijk (op papier of digitaal), mondeling of door uitvoering van een praktijkopdracht, dan wel door een combinatie van deze mogelijkheden. Een overzicht van de eigenschappen van en aanvullende eisen met betrekking tot een examen, alsmede indicaties voor de wijze waarop het examen zal worden beoordeeld wordt vermeld in de exameninformatie. De te hanteren beoordelingscriteria zijn of expliciet onderdeel van de instructies voor de opdracht(en) of zijn te ontleenen aan of onderdeel van de in de digitale leeromgeving beschikbare voorbeeldexamens.

ARTIKEL 6 EXAMENOPROEP

- 6.1 De student ontvangt uiterlijk één week vóór de aanvang van het schriftelijke papieren of mondelinge examen een oproep. Bij een schriftelijk digitaal examen (flexibel examen) is de bevestiging van het geboekte examen tevens de examenoproep.
- 6.2 In de oproep staan de volgende gegevens vermeld:
- de datum waarop en plaats waar het examen zal worden afgenomen.
  - de begintijd en de duur van het examen.
  - het studentnummer dat de student bij een schriftelijk papieren examen op alle bladen van de in te leveren examenuitwerking dient te vermelden.
  - een opgave van de eventueel naar het examen mee te brengen hulpmiddelen.

ARTIKEL 7 AANWIJZINGEN VOORAF

- 7.1 De student legitimeert zich desgevraagd op het examen door het tonen van een geldig legitimatiebewijs voorzien van een foto.
- 7.2 De student is gehouden door of namens de examencommissie gegeven aanwijzingen op te volgen.

ARTIKEL 8 VERLOOP EXAMEN

- 8.1 De examenopgaven worden met de vereiste zorg voor geheimhouding vastgesteld, vermenigvuldigd en in gesloten enveloppen bewaard tot vlak voor de aanvang van het examen.
- 8.2 Op de enveloppen wordt aangegeven het examen(onderdeel) waarop de inhoud betrekking heeft, de datum en het tijdstip waarop de opgaven aan de studenten moeten worden voorgelegd en de tijd die voor het werk beschikbaar is, alsmede de hulpmiddelen welke voorgeschreven of toegestaan zijn en het aantal ingesloten exemplaren.
- 8.3 De enveloppen met de opgaven worden tijdig ter beschikking gesteld aan de examenleider. Deze draagt er zorg voor dat deze enveloppen met de vereiste geheimhouding in ongeopende toestand worden bewaard tot ten minste 5 minuten voor de aanvang van het examen(onderdeel). De enveloppen worden in tegenwoordigheid van de studenten geopend.
- 8.4 De opgaven voor de praktijkexamens worden via de praktijkboeken ter beschikking gesteld.
- 8.5 In geval van schriftelijke digitale examinering worden de examenopgaven tijdig digitaal beschikbaar gesteld op de toetslocatie, waar de student zijn examendeelname heeft geboekt.

ARTIKEL 9 AANWIJZINGEN

- 9.1 De schriftelijke examenonderdelen dienen uitsluitend te worden uitgewerkt op het door de examencommissie beschikbaar gesteld uitwerkpapier of andere middelen c.q. digitaal in geval van een deelname via flexibele examinering. Het gebruik van andere dan door de examencommissie voorgeschreven of toegestane hulpmiddelen is verboden.
- 9.2 De student dient de examenopgaven, de eventuele bijlagen en alle uitwerkbladen, alle voorzien van het studentnummer, na afloop van het examenonderdeel weer in te leveren. In geval van flexibele examinering levert de student zijn examenuitwerking op de toetslocatie digitaal in. Bij mondelinge examens dient de student alle voor en tijdens het mondeling ter inzage ontvangen opgaven en gebruikt kladpapier bij de examinatoren in te leveren.

ARTIKEL 10 BEOORDELING

- 10.1 De beoordeling van de uitwerkingen van de schriftelijke examens (zowel papieren als digitale examens), alsmede de beoordeling van mondelinge examens geschiedt altijd door ten minste twee personen volgens de door de examencommissie vastgestelde beoordelingsnormen.
- 10.2 Beoordeling van de uitwerkingen van meerkeuzevragen kan met gebruikmaking van de door de examencommissie vastgestelde normering langs geautomatiseerde weg plaatsvinden.
- 10.3 Bij de beoordeling van de examenuitwerking worden alleen de door de examencommissie vastgestelde beoordelingsnormen gebruikt. Elke beoordelaar noteert het door hem toegekende aantal punten per examenonderdeel. Het vaststellen van het behaalde cijfer voor het schriftelijk werk geschiedt door het rekenkundig gemiddelde te nemen van de aantallen punten die door de beoordelaars zijn toegekend en dit gemiddelde, zo nodig, om te rekenen in een 10-puntsschaal, waarbij voor afronding de in het vierde lid van dit artikel genoemde regel geldt. Een door de examencommissie aan te wijzen arbiter bepaalt het cijfer indien het verschil tussen de waarderingen ten minste 20% van het maximaal te behalen punten bedraagt.
- 10.4 Van een mondeling examen, waarbij direct een eindcijfer wordt toegekend, wordt een proces-verbaal opgemaakt dat door de examinatoren wordt ondertekend. Dit proces-verbaal geeft aan wat tijdens het examen aan bod is gekomen met een bijbehorende beoordeling van de examiner(en). Het cijfer voor dit mondeling examen wordt door de examinatoren in onderling overleg direct na het examen vastgesteld in een 10-puntsschaal. Is het in onderling overleg bepalen van een cijfer niet mogelijk, dan beslist de voorzitter van de examencommissie welk cijfer zal worden toegekend dan wel of de student de gelegenheid krijgt tot het afleggen van het examen bij andere examinatoren.
- 10.5 Het eindcijfer van een examen, dat zowel schriftelijk als mondeling en/of in de vorm van praktijkopdrachten is geëxamineerd, wordt verkregen door het gemiddelde of het gewogen gemiddelde te nemen van de niet-afgeronde cijfers voor elk van de onderdelen, waarbij voor afronding de in het vierde lid van dit artikel genoemde regel geldt.
- 10.6 Bij afronding tot een cijfer geldt de volgende regel: bij 0,50 punten of meer wordt naar boven afgerond, bij minder dan 0,50 wordt naar beneden afgerond.

Toezicht op het examen

ARTIKEL 11 TOEZICHT

- 11.1 Het examen kan onder toezicht staan van een gecommitteerde namens een ministerie en/of één of meer gedelegeerden. Indien van toepassing is dit in de exameninformatie vermeld.
- 11.2 De instelling draagt er zorg voor dat bij het schriftelijke examen voldoende toezichthouders aanwezig zijn.

Vaststelling uitslag

ARTIKEL 12 VASTSTELLING UITSLAG

- 12.1 De uitslag van het examen wordt vastgesteld door de examencommissie op basis van de rapportage van het examenbureau.
- 12.2 De uitslag van het examen wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de student meegedeeld. Wordt ingevolge nader onderzoek of nog niet afgeronde bezwaren de termijn van 12 weken overschreden, dan wordt de student daarvan per mail op de hoogte gesteld met een indicatie waarbinnen de uitslag wel wordt verwacht.

Inzagerecht

ARTIKEL 13 INZAGERECHT

Gedurende een termijn van 4 weken, die aanvangt op de dag na bekendmaking van de uitslag van een examen, kan degene die een schriftelijk examen heeft afgelegd schriftelijk verzoeken inzage te krijgen in zijn beoordeelde examenwerk, de opgaven en de beoordelingsnormen.

Herkansingsprotocol

ARTIKEL 14 HERKANSINGSPROTOCOL

14.1 Studenten worden in de gelegenheid gesteld om een kwalificerend examen maximaal viermaal te herkansen.

14.2 Indien een student vijf keer gezakt is voor een examen, dan kan de student via de examencommissie een alternatief examen aanvragen.

Alternatief examen

ARTIKEL 15 ALTERNATIEF EXAMEN

15.1 Een aanvraag van een student voor een alternatief examen wordt afgehandeld door de examencommissie.

15.2 Er zijn twee situaties waarin een student een alternatief examen kan aanvragen:

- a. studenten die vijf keer gezakt zijn voor een examen mogen een alternatief examen aanvragen;
- b. studenten die een specifieke fysieke of mentale reden hebben om op een afwijkende wijze examen te doen.

15.3 Voor studenten die onder categorie a vallen uit artikel 15, lid 2 en die in aanmerking willen komen voor een alternatief examen gelden de volgende voorwaarden:

- a. de student heeft daadwerkelijk alle examenpogingen gedaan en is niet geslaagd;
- b. de student heeft alle inzendopgaven die geregistreerd staan in het administratiesysteem van de LOI gemaakt. Deze opgaven hoeven niet met een voldoende te zijn afgerond;
- c. de student heeft voor de betreffende module niet eerder een alternatief examen gedaan.

15.4 Indien de student het praktijkexamen moet herkansen en de bpv-periode van de student is afgelopen, dan dient de student een nieuw leerbedrijf te zoeken en daarmee een praktijkovereenkomst af te sluiten alvorens de herkansing plaats kan vinden.

15.5 Indien de student het criterium gericht interview moet herkansen, dan vindt deze herkansing plaats bij de LOI.

Bijzondere gevallen

ARTIKEL 16 BIJZONDERE GEVALLEN

16.1 De examencommissie kan een student, die in bijzondere omstandigheden verkeert, toestemming verlenen om examen af te leggen op een andere plaats dan de algemeen vastgestelde examenlocaties.

16.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat een student het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die student.

Onregelmatigheden

ARTIKEL 17 REGLEMENT FRAUDE EN PLAGIAAT

Indien de student zich ten aanzien van de examinering schuldig maakt aan enige onregelmatigheid, op welke wijze en in welke vorm dan ook, handelt de examencommissie overeenkomstig het gestelde in het reglement fraude en plagiaat.

Diplomerings en getuigschriften

ARTIKEL 18 UITREIKING EN GELDIGHEIDSDUUR CERTIFICATEN

18.1 Een voor een onderwijseenheid geslaagde student krijgt een certificaat uitgereikt. Op het certificaat worden zowel het door de student behaalde eindcijfer als het aantal studiepunten vermeld.

18.2 Uitgereikte certificaten voor afronding van een onderwijseenheid hebben binnen het vigerende studieprogramma in principe een onbeperkte geldigheidsduur. Wijzigingen in de examenspecificaties en/of eindtermen en aanwijzingen van externe toezichthouders, de examencommissie of wettelijke regelingen kunnen echter de geldigheidsduur beperken of verlengen.

ARTIKEL 19 AANVRAAG EN UITREIKING GETUIGSCRIFTEN

19.1 Nadat alle daarvoor verplicht gestelde studieonderdelen van de Associate degree, bachelor- of masteropleiding tot aan de afstudeeropdracht met een voldoende resultaat zijn afgelegd of als daar vrijstelling voor is verleend, kan de student een aanvraag indienen voor deelname aan zijn mondelinge afstudeerzitting, dat een onderdeel is van de afstudeeropdracht van zijn opleiding. Met deze aanvraag vraagt de student feitelijk gelijk het getuigschrift aan, dat na succesvol afleggen van de mondelinge afstudeerzitting aan hem wordt uitgereikt.

19.2 De student moet alle studiepunten volgens het curriculum van zijn opleiding hebben behaald om in aanmerking te komen voor het getuigschrift. Steeds wanneer een student een studiepunten genererend onderdeel van zijn bachelor opleiding via een examen, toets, praktijkopdracht e.d. afrondt, wordt het resultaat daarvan geregistreerd in het examenoverzicht van de student.

19.3 Het examenbureau controleert voorafgaand aan de uitreiking van het getuigschrift behalve de identiteit van de student, eveneens nogmaals de originele diploma's en andere bewijsstukken op grond waarvan de student is toegelaten tot de opleiding en eventueel vrijstellingen heeft toegekend gekregen.

19.4 Wanneer een Associate degree, hbo bachelor of master opleiding of succesvol is voltooid, mag de examencommissie een getuigschrift uitreiken.

19.5 Naast het getuigschrift mag het bestuur de graad master, bachelor of Associate degree verlenen aan degene die met goed gevolg het afsluitende examen van een master-, bachelor opleiding resp. een Associate degree heeft afgelegd.

19.6 De student krijgt het getuigschrift uitgereikt wanneer de student in het bezit is van alle vereiste certificaten, eventueel aangevuld met vrijstelling verlenende bewijzen, de eventuele stage en/of afstudeeropdracht met goed gevolg heeft afgesloten en met voldoende resultaat heeft deelgenomen aan de afsluitende mondelinge afstudeerzitting.

- 19.7 De examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen een cijferlijst en een zogenoemd diplomasupplement toe. Indien een student gebruik maakt van een verleende vrijstelling op grond van eerder behaalde diploma's of bewijzen, wordt bij slagen voor het totale examen achter het desbetreffende examenonderdeel op de cijferlijst het woord "vrijstelling" vermeld. Achter bepaalde examenonderdelen kan het woord "ingebracht" staan. Dit betekent dat deze studiepunten behaald zijn met een ander vak uit een vorig programma. In deze gevallen is het oorspronkelijke vak niet meer terug gekomen in het nieuwe programma, omdat het programma doorontwikkeld is.
- 19.8 Het diplomasupplement heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Ook voor het supplement ligt wettelijk vast welke informatie er in ieder geval op behoort te staan. Het supplement wordt opgesteld in het Engels.

ARTIKEL 20 ONDERTEKENING CERTIFICAAT EN GETUIGSCHRIFT

- 20.1 Een getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de examencommissie en door de student. Indien van toepassing wordt een getuigschrift tevens ondertekend door de gecommitteerde en/of gedelegeerde.
- 20.2 Een certificaat wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de examencommissie.

ARTIKEL 21 CUM LAUDE-REGELING

Op het getuigschrift behorende bij een hbo-bacheloropleiding wordt de aantekening "Cum laude" vermeld, indien de student heeft voldaan aan de volgende eisen:

- 21.1 Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle beoordelingsresultaten van de onderwijseenheden op de cijferlijst die behoort bij het getuigschrift is gelijk aan óf hoger dan een acht (8,0) en/of de onderwijseenheden zijn beoordeeld met minimaal 'goed'.
- 21.2 Het laagste onafgeronde gewogen gemiddelde dat de student als beoordelingsresultaat van een onderwijseenheid heeft behaald, is minimaal een zeven (7,0).
- 21.3 Het onafgeronde gewogen gemiddelde van het beoordelingsresultaat van de afstudeeropdracht is minimaal een acht (8,0).
- 21.4 Voor een 'ingebrachte' onderwijseenheid geldt dat het onafgeronde gewogen gemiddelde van het beoordelingsresultaat minimaal een zeven (7,0) is.
- 21.5 Indien de student vrijstellingen inbrengt op basis van EVK-, dan wel een EVC-traject is een cum laude aantekening op het getuigschrift alleen mogelijk indien 70% van alle beoordelingsresultaten op de cijferlijst ook daadwerkelijk bij LOI Hogeschool behaald zijn.
- 21.6 Tijdens de opleiding is nimmer sprake geweest van (vastgestelde) fraude, plagiaat dan wel van andere onregelmatigheden (ter beoordeling examencommissie).

ARTIKEL 22 UITSLAGBRIEF

De student die voor een examen niet geslaagd is, ontvangt hiervan een uitslagbrief.

ARTIKEL 23 VERKLARING BEHAALDE EXAMENONDERDELEN

De student krijgt op zijn of haar verzoek een verklaring van de examencommissie waarop de examenonderdelen die hij of zij met voldoende resultaat heeft afgelegd, alsmede het hiervoor behaalde aantal studiepunten, zijn vermeld.

Archivering

ARTIKEL 24 ARCHIVERING

- 24.1 Het schriftelijk examenwerk, de protocollen van de mondeling afgenomen examens, de protocollen van de praktijkopdrachten, een volledige set examenopgaven en de beoordelingsnormen worden gedurende 7 jaar na afloop van het examen bewaard in het archief van de instelling. Digitaal opgeslagen gegevens ingevolge flexibele examinering worden gedurende 7 jaar in een digitaal archief bewaard.
- 24.2 Van elke student blijft het bij het examen behaalde cijfer en de uitslag gedurende een termijn van 10 jaar bewaard in het archief van de instelling.

Slotbepaling

ARTIKEL 25 SLOTBEPALING

- 25.1 In omstandigheden waarin dit reglement niet voorziet, beslist de examencommissie eventueel in overleg met het bestuur van LOI Hogeschool.
- 25.2 Studenten hebben de mogelijkheid om tegen besluiten bezwaar (en eventueel later beroep) aan te tekenen volgens het reglement klachten, bezwaar en beroep.

7. Fraude en plagiaat

Artikel 1 Uitgangspunten

ARTIKEL 1 UITGANGSPUNTEN

- 1.1 Dit reglement fraude en plagiaat heeft betrekking op de Associate degrees, Hbo-bachelor- en Masteropleidingen van LOI Hogeschool, de Mbo-opleidingen van het LOI Mbo-college en de LOI-cursussen.
- 1.2 De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de Wet educatie en Beroepsonderwijs (WEB) vormen het uitgangspunt van dit reglement fraude en plagiaat.
- 1.3 De Centrale examencommissie (CELOI) en de per domein ingerichte examencommissies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van dit reglement.
- 1.4 Waar in dit reglement wordt gesproken over examencommissie wordt de voor het specifieke geval verantwoordelijke examencommissie bedoeld.
- 1.5 Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

ARTIKEL 2 BEGRIP FRAUDE

- 2.1 Onder fraude wordt in ieder geval verstaan:
  - a. tijdens het examen in het examenlokaal op de examentafel ter beschikking hebben van hulpmiddelen (bijvoorbeeld aantekeningen, lesmateriaal, boeken, mobiele telefoon of andere communicatieapparatuur), waarvan de raadpleging of het gebruik niet uitdrukkelijk is toegestaan;
  - b. tijdens het via Skype afgenomen mondeling examen ter beschikking hebben van hulpmiddelen (bijvoorbeeld aantekeningen, lesmateriaal, boeken, mobiele telefoon of andere communicatieapparatuur), waarvan de raadpleging of het gebruik niet uitdrukkelijk is toegestaan;
  - c. tijdens het examen afkijken bij een andere student, of binnen of buiten de examenruimte uitwisselen van informatie al dan niet met digitale hulpmiddelen;
  - d. zich tijdens het examen uitgeven voor iemand anders;
  - e. zich vóór de examendatum of het tijdstip waarop het examen zal aanvangen, in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende examen;
  - f. valsheid in geschrifte;
  - g. onregelmatigheden in verband met de BPV/stage.

ARTIKEL 3 BEGRIP PLAGIAAT

- 3.1 Onder plagiaat wordt in ieder geval verstaan:
  - a. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, beeldmateriaal, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
  - b. het indienen van werkstukken onder eigen naam die door iemand anders zijn geschreven;
  - c. het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal, software en programmacodes van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk.

ARTIKEL 4 WERKWIJZE

- 4.1 Wanneer fraude of plagiaat wordt geconstateerd wordt dit direct gemeld aan de secretaris van de examencommissie. De eventuele bewijsstukken worden in beslag genomen.
- 4.2 Van de geconstateerde fraude of plagiaat wordt direct een proces-verbaal opgesteld.
- 4.3 De secretaris van de examencommissie maakt melding bij de examencommissie en hoort de student direct na constatering van de fraude of plagiaat dan wel stelt de student binnen een termijn van twee weken in de gelegenheid te worden gehoord.
- 4.4 De examencommissie stelt binnen een termijn van twee weken vast of er sprake is van fraude of plagiaat, beslist welke sanctie er wordt opgelegd en deelt de student schriftelijk haar besluit en de sancties mede.
- 4.5 De opgelegde sancties worden vastgelegd in het dossier van de student.

ARTIKEL 5 SANCTIES BIJ FRAUDE OF PLAGIAAT

- 5.1 Bij fraude of plagiaat kunnen door de examencommissie de volgende sancties worden opgelegd:
  - a. ongeldigverklaring van het ingeleverde (examen)werk en uitsluiting van deelname aan het examen van het desbetreffende vak dan wel volledige uitsluiting van deelname aan alle examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van maximaal 6 maanden;
  - b. bij recidive binnen een termijn van twee jaar: ongeldigverklaring van het ingeleverde werk van het examen waarbij de fraude of het plagiaat is gepleegd met oplegging van volledige uitsluiting voor (on)bepaalde tijd van deelname aan alle examens of andere vormen van toetsing;
  - c. bij valsheid in geschrifte of onregelmatigheden in verband met de BPV/stage kan de examencommissie een bij deze vorm van fraude passende sanctie opleggen;
  - d. indien sprake is van fraude of plagiaat, vervalt de mogelijkheid om cum laude af te studeren;
  - e. indien plagiaat wordt geconstateerd of vermoed in een bepaald werkstuk, kan de examencommissie besluiten eerder door dezelfde student ingeleverde werkstukken te onderzoeken op plagiaat. De student is verplicht aan zo'n onderzoek mee te werken en kan worden verplicht digitale versies van eerdere werkstukken aan te leveren. Het niet meewerken aan zo'n onderzoek wordt gelijk gesteld aan plagiaat;
  - f. indien na onderzoek blijkt dat eerder plagiaat is gepleegd kan de examencommissie besluiten eerder behaalde resultaten van onderdelen waarbij plagiaat is vastgesteld, eveneens ongeldig te verklaren.
- 5.2 Bij gedragingen waarin deze regeling niet voorziet, kan de examencommissie afhankelijk van de ernst van het gepleegde feit een andere sanctie opleggen.
- 5.3 De examencommissie verleent geen vrijstellingen op grond van elders behaalde resultaten, behaald in de periode waarvoor de student, krachtens dit artikel was uitgesloten van deelname aan examens bij de opleiding.
- 5.4 De opgelegde sanctie wordt vastgelegd in het dossier van de student.

ARTIKEL 6 MEDEPLEGEN

- 6.1 Aan de medepleger kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 een sanctie worden opgelegd.
- 6.2 Indien het overnemen van werk van medekandidaten zonder bronvermelding gebeurt met toestemming of medewerking van de medestudent, is deze laatste als medepleger medeplichtig aan plagiaat.
- 6.3 Wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medepleger van plagiaat.

ARTIKEL 7 SLOTBEPALING

- 7.1 In omstandigheden waarin dit reglement niet voorziet, beslist de verantwoordelijke examencommissie.
- 7.2 Studenten hebben de mogelijkheid om tegen besluiten bezwaar (en eventueel later beroep) aan te tekenen volgens het Reglement klacht, bezwaar en beroep.

8. Reglement klacht, bezwaar en beroep

ARTIKEL 1 BEGRIPPEN

- 1.1 Leidse Onderwijsinstellingen (LOI): de onderwijsinstelling die aan studenten en cursisten onderwijs aanbiedt.
- 1.2 Bestuur: het bestuur van de LOI.
- 1.3 Student of cursist: een persoon die een contractuele relatie heeft met de LOI voor het volgen van een opleiding of cursus.
- 1.4 Klacht: een bij de LOI ingediend schrijven waarin een student of cursist gemotiveerd onvrede uit.
- 1.5 Klager: de student of cursist die de klacht indient.
- 1.6 Bezwaarschrift: een door een student of cursist ingediend schrijven waarmee de student of cursist gemotiveerd bezwaar indient tegen de geboden oplossing van de door de Klachtenunit afgehandelde klacht of tegen de beoordeling van een afgelegd examen.
- 1.7 Beroepschrift: een door een student of cursist bij de LOI ingediend schrijven met als doel gemotiveerd in beroep te gaan tegen de beslissing op een bezwaar.
- 1.8 Klachtenunit: afdeling van de LOI die de loket- en regiefunctie vervult voor het afhandelen van klachten, bezwaar- en beroepschriften.
- 1.9 Examencommissie: de Centrale Examencommissie (CELOI), de Examencommissie MBO, de Examencommissie Cursussen en de per domein ingerichte Examencommissies van LOI Hogeschool.
- 1.10 College van Beroep: orgaan ter beoordeling van beroepschriften van studenten of cursisten die een hbo-opleiding of een cursus volgen.
- 1.11 Commissie van Beroep: orgaan ter beoordeling van beroepschriften van studenten die een mbo-opleiding volgen.
- 1.12 Afhandeling: de klacht, het bezwaar- of beroepsschrift wordt als afgehandeld beschouwd per datum dagtekening van de gevonden oplossing of beslissing c.q. uitspraak.

ARTIKEL 2 DOEL

- 2.1 Dit reglement is van toepassing op alle klachten, bezwaar- en beroepschriften inzake het onderwijs en de examinering van een bij de LOI ingeschreven student of cursist.

ARTIKEL 3 RECHTEN VAN DE KLAGER

- 3.1 De klager kan zich laten vertegenwoordigen door een gemachtigde mits de klager hiervoor een schriftelijke machtiging heeft verleend.
- 3.2 Wanneer er sprake is van een mondeling gesprek over de klacht, kan de klager zich laten vergezellen door een adviseur die bereid is zich te identificeren door middel van een geldig identiteitsbewijs.

ARTIKEL 4 VERTROUWELIJKHEID

- 4.1 De LOI draagt zorg voor een vertrouwelijke behandeling van klachten, bezwaar- en beroepschriften.
- 4.2 De medewerkers van de Klachtenunit, de leden van betrokken Examencommissies, van het College van Beroep en van de Commissie van Beroep zijn gehouden vertrouwelijk met persoonlijke informatie om te gaan.

ARTIKEL 5 INDIENEN VAN EEN KLACHT, BEZWAAR- OF BEROEPSSCHRIFT

- 5.1 LOI heeft een loket ingericht waar klachten, bezwaar- en beroepsschriften ingediend kunnen worden: de Klachtenunit.
- 5.2 Indiening kan digitaal via klantenservice@loi.nl of schriftelijk ter attentie van de Klachtenunit van de LOI, postbus 4200, 2350 CA Leiderdorp.
- 5.3 De klacht, het bezwaar-of beroepsschrift bevat ten minste:
- naam en adres van de klager en de relatie van de klager met de LOI;
  - de dagtekening;
  - een omschrijving van de klacht, het bezwaar of het beroep;
  - verwijzing naar eerdere correspondentie;
  - de gronden van de klacht, het bezwaar of het beroep;
  - de gewenste oplossing;
  - relevante bijlagen, waaronder het “formulier bezwaar” in het geval van bezwaar tegen de beoordeling van een examen.

ARTIKEL 6 BEHANDELING VAN EEN KLACHT, BEZWAAR- OF BEROEPSSCHRIFT

- 6.1 Na ontvangst van de klacht, het bezwaar- of beroepsschrift, ontvangt de klager binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging.
- 6.2 De Klachtenunit draagt binnen 20 werkdagen zorg voor de afhandeling van de klacht.
- 6.3 De klager kan binnen 6 weken na dagtekening van de afhandeling door de Klachtenunit in bezwaar gaan door middel van het indienen van een bezwaarschrift.
- 6.4 Een bezwaar dat betrekking heeft op de inhoudelijke beoordeling van een examen, dient binnen 6 weken na vaststelling van het resultaat middels het “formulier bezwaar” ingediend te worden.
- 6.5 Een bezwaar dat betrekking heeft op de beoordeling van een vrijstellingsverzoek, dient binnen 6 weken na de dagtekening van de beslissing op de vrijstellingsaanvraag te worden ingediend.
- 6.6 De Klachtenunit stuurt een bezwaar inzake examinering of vrijstelling door naar de verantwoordelijke Examencommissie.
- 6.7 Binnen 20 werkdagen na verzending van de ontvangstbevestiging vindt afhandeling van een bezwaarschrift plaats.
- 6.8 Alleen dat deel van het examen waarover bezwaar wordt ingediend wordt in behandeling genomen waarbij de klager er niet op achteruit mag gaan.
- 6.9 De klager kan binnen 2 weken na de dagtekening van de beslissing van het bezwaar een beroepsschrift indienen.
- 6.10 Beroepsschriften worden door het College van Beroep (hbo-opleidingen en cursussen) of de Commissie van Beroep (mbo-opleidingen) afgehandeld.
- 6.11 Het College van Beroep (hbo-opleidingen en cursussen) en de Commissie van Beroep (mbo-opleidingen) informeren de klager, door tussenkomst van de LOI, digitaal of schriftelijk over de gemotiveerde beslissing, binnen vier weken gerekend vanaf de dag waarop de termijn voor het indienen van het beroepsschrift is verstreken, tenzij de Commissie of het College deze termijn heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

- 6.12 Voor het behandelen van bezwaar- en beroepschriften worden kosten in rekening gebracht. Deze kosten worden gerestitueerd wanneer de klager in het gelijk wordt gesteld of (bij bezwaar of beroep tegen de uitslag) wanneer de uitslag wordt gewijzigd in een voldoende resultaat. De kosten bedragen € 75,00 euro voor een bezwaarschrift en € 150,00 euro voor een beroepsschrift.
- 6.13 De Commissie van Beroep informeert, door tussenkomst van de LOI, de Inspectie van het Onderwijs over de beslissing inzake beroepschriften.
- 6.14 Uitspraken van de Commissie van Beroep en het College van Beroep zijn bindend.
- 6.15 Indien het een correcte afhandeling ten goede komt of wanneer een beoordeling meer tijd vergt kan van genoemde behandeltermijnen worden afgeweken. De Klachtenunit brengt de klager hiervan minimaal 3 dagen voor het verlopen van de termijn op de hoogte en vermeldt hierbij welke nieuwe termijn wordt gehanteerd.

ARTIKEL 7 NIET-ONTVANKELIJK VERKLAREN VAN EEN KLACHT, BEZWAAR- OF BEROEPSCHRIFT

- 7.1 De LOI is niet verplicht een klacht, bezwaar- of beroepsschrift in behandeling te nemen indien:
- een klacht wordt ingediend wanneer meer dan een jaar is verstreken nadat de kwestie waarop de klacht betrekking heeft zich heeft voorgedaan;
  - een bezwaar c.q. beroep buiten de daarvoor gestelde termijn wordt ingediend
  - de kosten voor het indienen van een bezwaar-of beroepsschrift niet zijn voldaan.
  - bij een bezwaar inzake uitslagbepaling het “formulier bezwaar” ontbreekt
  - een zaak reeds in behandeling is bij de rechter;
  - er een ander, extern reglement voorligt.
- 7.2 Van het niet in behandeling nemen van de klacht wordt de klager zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 10 werkdagen na ontvangst van de klacht door de Klachtenunit in kennis gesteld, waarbij gemotiveerd wordt aangegeven waarom de klacht niet in behandeling wordt genomen.

ARTIKEL 8 SLOTBEPALING

- 8.1 Dit reglement kan worden aangehaald als klachtenreglement van de LOI en treedt in werking op 31 maart 2017. Het moment van indienen van een klacht, bezwaar of beroep is bepalend voor het vaststellen welk reglement van toepassing is.
- 8.2 Dit reglement wordt aan studenten en cursisten bekend gemaakt via de website van de LOI en er wordt naar verwezen in de Onderwijs- en examenregeling behorende bij de opleiding.
- 8.3 Wanneer dit reglement niet voorziet beslist het bestuur van de LOI.
- 8.4 Het bestuur is bevoegd voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen van dit reglement af te wijken in positieve zin voor de klager. Het bestuur zal dit enkel doen in geval er sprake is van een volgens het bestuur ernstige onredelijke of onbillijke uitwerking van dit reglement. Beslissingen genomen op basis van deze hardheidsclausule geven geen aanleiding tot precedentwerking.

9. Slotbepaling

Deze regeling kan worden aangehaald als 'Onderwijs- en examenregeling hbo-bachelor Lerarenopleiding basisonderwijs' en treedt in werking per 1 september 2017 en is geldig tot 31 augustus 2018.

Bijlage 1: Toelating, vrijstellingen en overgangsregelingen

Nadere voorwaarden voor toelating

Voor toelating tot een hbo-bachelor opleiding en een Associate degree van LOI Hogeschool kunnen aanvullende eisen of aanvullende voorwaarden worden gesteld. Voor de hbo-bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs gelden de volgende aanvullende toelatingseisen:

Iedereen, die géén vwo- of hbo-diploma heeft, moet aantonen genoeg kennis te hebben van aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en techniek. Je hebt genoeg kennis van een vakgebied als je:

- een havodiploma hebt én havo-eindexamen hebt gedaan in dat vakgebied (voor natuur en techniek voldoet één van de vakken Natuurkunde, Biologie of Natuur, Leven en Technologie);
- een havo-certificaat hebt voor dat vakgebied;
- de toelatingstoets voor dat vakgebied hebt gehaald en hiervan een bewijs kunt overhandigen.

Niet vrijstelbare modules

LOI Hogeschool kent in haar hbo bachelor opleidingen en Associate degrees een aantal modules dat niet vrijstelbaar zijn. Met een niet vrijstelbare module wordt bedoeld dat het een module betreft waarvoor de examencommissie geen vrijstelling verleent. Dit is van toepassing op de praktijkintegratie-opdrachten, de stage, het praktijkexamen en de afstudeeropdracht.

Op basis van een Ervaringscertificaat afgegeven na een EVC-traject, kan de examencommissie besluiten hierop een uitzondering te maken en vrijstelling te verlenen voor de praktijkintegratie-opdrachten en/of de stage, maar nooit voor de afstudeeropdracht.

Standaard vrijstellingen

Voor de hbo bachelor Lerarenopleiding Basisonderwijs is een aantal standaard vrijstellingsmogelijkheden vastgesteld. Met een standaard vrijstelling wordt bedoeld dat de examencommissie heeft vastgesteld dat indien een specifiek gewaarmerkt bewijsstuk (certificaat, bewijs of diploma) bij de vrijstellingaanvraag kan worden overgelegd, een aanvraag voor vrijstelling van het afleggen van examen direct (standaard) zonder aanvullende inhoudelijke beoordeling kan worden gehonoreerd. Er kunnen daarbij aanvullende eisen worden gesteld, bijvoorbeeld de datum waarop het bewijsstuk is verkregen of het daarvoor behaalde resultaat.

Bewijsstuk	Instantie	Vrijstelling voor modules of thema's
MBO <ul style="list-style-type: none"> Sociaal Pedagogisch Werker (Niveau 4) Onderwijsassistent (Niveau 4) 	Een beroepsopleiding die is erkend door de ministeries van OCW en EZ is opgenomen in 'Crebo-opleidingen BKS'	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) Vakken op de basisschool (3ec) Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec)
WO Propedeuse <ul style="list-style-type: none"> Eerstegraads <i>Lerarenopleiding Voortgezet Onderwijs</i> HBO Propedeuse <ul style="list-style-type: none"> Tweedegraads <i>Lerarenopleiding Voortgezet Onderwijs</i> 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-of WO-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> Studievaardigheden (3ec) Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <i>Thema 2</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – lesgeven (5ec)
WO Master <ul style="list-style-type: none"> Eerstegraads <i>bevoegdheid Voortgezet Onderwijs</i> HBO Bachelor <ul style="list-style-type: none"> Tweedegraads <i>lerarenopleiding Voortgezet Onderwijs</i> 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo- of WO-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> Studievaardigheden (3ec) Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) Vakken op de basisschool (3ec) Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec) Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <i>Thema 2</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – lesgeven (5ec) Praktijkintegratie - lesgeven (5ec) <i>Thema 3</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde - de groep in beweging (5ec) <i>Thema 5</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – de school en de omgeving (5ec) Vakintegratie (4ec) <i>Thema 6</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – passend onderwijs (5ec) <i>Thema 7</i> <ul style="list-style-type: none"> Beroepsverdieping (5ec) LiO-verdieping (4ec) Internationalisering (6ec)

Bewijsstuk	Instantie	Vrijstelling voor modules of thema's
HBO Bachelor <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogiek • SPH • CMV • MWD • Creatieve therapie • Toegepaste <i>Psychologie</i> 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> • Studievaardigheden (3ec) • Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) • Vakken op de basisschool (3ec) • Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <i>Thema 3</i> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde - de groep in beweging (5ec) <i>Thema 6</i> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde – passend onderwijs (5ec) • Leerlingenzorg (5ec) <i>Thema 7</i> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepsverdieping (5ec) • LiO-verdieping (4ec) •
HBO Propedeuse <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lerarenopleiding basisonderwijs</i> 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling	Vrijstelling voor de gehele propedeuse (Thema 1 en thema 2) van de Lerarenopleiding basisonderwijs (LOI). De WISCAT-toets rekenen dient te zijn behaald. Wanneer dit niet het geval is, zal de module Rekenen – eigen vaardigheid alsnog behaald moeten worden. De module Taal – eigenvaardigheid is uitgesloten van deze vrijstelling
HBO-deelprogramma <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ontwikkelingspsychologie</i> 	LOI Hogeschool	Onderwijskunde - de school en het kind (3ec)
HBO-deelprogramma <ul style="list-style-type: none"> • <i>Didactiek</i> 	LOI Hogeschool	Lesgeven (5ec)
Post-HBO <ul style="list-style-type: none"> • <i>Master Special Educational Needs</i> 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) • Vakken op de basisschool (3ec) • Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec)

Bewijsstuk	Instantie	Vrijstelling voor modules of thema's
WO Master <i>Onderwijskunde</i>	Een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling	<p><i>Thema 1</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Studievaardigheden (3ec) • Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) • Vakken op de basisschool (3ec) • Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec) • Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <p><i>Thema 2</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde – lesgeven (5ec) <p><i>Thema 5</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde – de school en de omgeving (5ec) • Vakintegratie (4ec) <p><i>Thema 7</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepsverdieping (5ec) • LiO-verdieping (4ec) • Internationalisering (6ec)
WO Master <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogische <i>wetenschappen</i> • Psychologie 	Een door de NVAO geaccrediteerde WO-instelling	<p><i>Thema 1</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Studievaardigheden (3ec) • Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) • Vakken op de basisschool (3ec) • Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec) • Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <p><i>Thema 3</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde - de groep in beweging (5ec) <p><i>Thema 6</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde – passend onderwijs (5ec) • Leerlingenzorg (5ec) <p><i>Thema 7</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepsverdieping (5ec) • LiO-verdieping (4ec) • Internationalisering (6ec)

Bewijsstuk	Instantie	Vrijstelling voor modules of thema's
Post-HBO <ul style="list-style-type: none"> Schoolleider van buiten (zij-instroomtraject) 	Een door het SPHBO erkende post-Hbo opleiding	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> Studievaardigheden (3ec) Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) Vakken op de basisschool (3ec) Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec) Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <i>Thema 4</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde - leerlijnen en opbrengsten (5ec) <i>Thema 5</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – de school en de omgeving (5ec) <i>Thema 7</i> <ul style="list-style-type: none"> Beroepsverdieping (5ec) LiO-verdieping (4ec) Internationalisering (6ec)
HBO Bachelor <ul style="list-style-type: none"> Opleidingskunde 	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> Studievaardigheden (3ec) Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) Vakken op de basisschool (3ec) Onderzoeksvaardigheden in het basisonderwijs (6ec) Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) Thema 2 <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – lesgeven (5ec) <i>Thema 5</i> <ul style="list-style-type: none"> Onderwijskunde – de school en de omgeving (5ec) Vakintegratie (4ec) <i>Thema 7</i> <ul style="list-style-type: none"> Beroepsverdieping (5ec) LiO-verdieping (4ec) Internationalisering (6ec)

Bewijsstuk	Instantie	Vrijstelling voor modules of thema's
Onderwijsbevoegdheid Mbo/ Tweede graad	Een door de NVAO geaccrediteerde Hbo-instelling	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> • Studievaardigheden (3ec) • Onderwijskunde - de school en het kind (3ec) • Vakken op de basisschool (3ec) • Praktijkintegratie - oriëntatie op studie en beroep (5ec) <i>Thema 2</i> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijskunde – lesgeven (5ec)
Certificaat WISCAT	Uitgegeven door CITO	<i>Thema 1</i> <ul style="list-style-type: none"> • Rekenen - eigen vaardigheid. Certificaat geeft vrijstelling voor de toets WISCAT-pabo. <u>De inzendopgaven moeten wél gemaakt worden.</u>

Certificaten behaald voor modules uit de door LOI Hogeschool aangeboden deelprogramma's en/of leergangen kunnen worden ingebracht als vrijstellingsbewijs voor de gelijknamige modules uit de opleiding.

In alle gevallen worden vrijstellingen pas definitief verleend door de examencommissie als een student is toegelaten tot de opleiding en dus heeft aangetoond te voldoen aan het reglement toelating van LOI Hogeschool.

Vrijstellingen en de kennisbasistoetsen

Er kunnen enkel vrijstellingen toegekend worden aan de kennisbasistoetsen (rekenen en taal) wanneer de student hiervoor een erkend certificaat kan overleggen. In alle andere gevallen dienen deze toetsen en de hieraan gerelateerde vakmodules alsnog te worden behaald. De student dient de kennisbasistoetsen aan het einde van de opleiding behaald te hebben. Bij overhandigen van een erkend certificaat, dienen de verplichte opdrachten binnen deze modules nog wel gemaakt te worden.

ⁱ vrijgesteld voor examen (inzendopdrachten), module wordt gebruikt als naslagwerk